

پیش نیاز دفتر فنی چالش های شرایط عمومی پیمان

آکادمی عمران مرکز آموزش های کاربردی مهندسی عمران

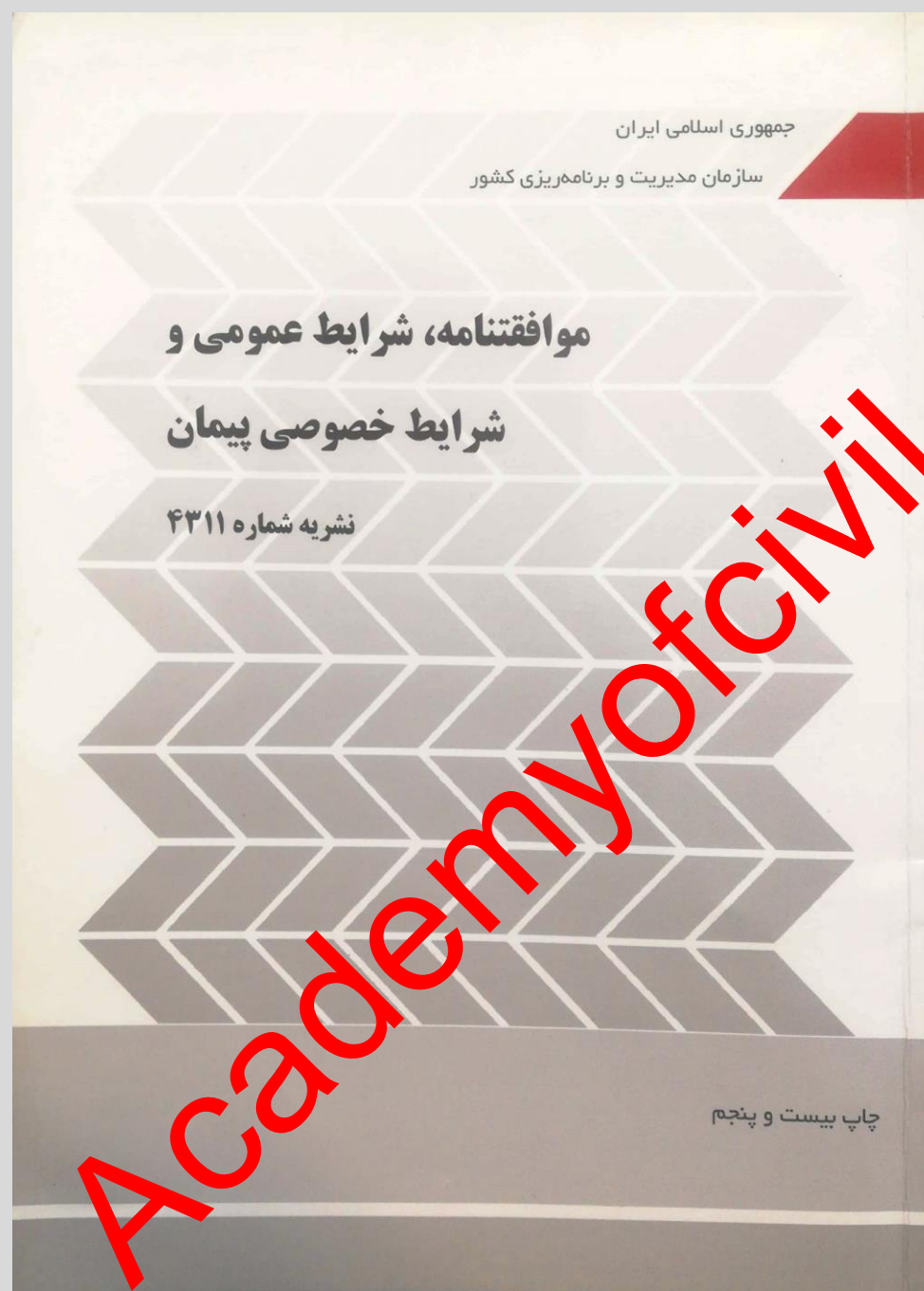

موافقت نامہ شرایط عمومی پیمان شرایط خصوصی پیمان

Academyofcivil.com

نشریه ۴۳۱۱

پیمان‌های زیر مشمول بخشنامه ابلاغ موافقتنامه، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان‌ها و مقررات آن‌ها نیستند :

✓ پیمان‌های حمل و نقل

✓ پیمان‌های خرید مصالح، تجهیزات و ماشین‌آلات

✓ پیمان‌های تهیه و نصب تجهیزات صنعتی که بیش از ۷۵ درصد برآورد هزینه آن‌ها مربوط به

تهیه تجهیزات و ماشین‌آلات است.

تاریخچه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

سازمان مدیریت و برنامه ریزی از ادغام دو سازمان به عنوان، سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی کشور مطابق مصوبه ۱۶ اسفند ۱۳۷۸ شورای عالی اداری تأسیس و در ۱۷ تیر ۱۳۷۹ نمودار سازمانی آن تصویب و به اجرا درآمد.

پس از انحلال این سازمان در سال ۱۳۸۶ به دستور محمود احمدی نژاد، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی تأسیس شد و این معاونت بخشی از وظایف آن را به عهده گرفت.

تاریخچه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

در ۱۹ آبان ۱۳۹۳، با دستور رئیس‌جمهور وقت، حسن روحانی و تصویب شورای عالی اداری با ادغام دو معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی، **سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور** احیاء گردید.

در تاریخ ۸ دی ماه سال ۱۳۹۳ حسن روحانی در اجرای اصل ۱۲۶ قانون اساسی طی حکم جدید محمدباقر نوبخت را به عنوان معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور منصوب کرد.

تاریخچه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

در ۴ مرداد ۱۳۹۵ سازمان مدیریت و برنامه ریزی مجدداً به دو سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تفکیک شد، که در پی آن محمدباقر نوبخت به عنوان رئیس سازمان برنامه و بودجه و جمشید انصاری به عنوان رئیس سازمان امور استخدامی منصوب گردیدند.

هم‌اکنون دکتر سید مسعود میر کاظمی رئیس سازمان برنامه و بودجه و دکتر میثم لطیفی رئیس سازمان امور اداری و استخدامی کشور هستند.

دستورالعمل

مجموعه دستوراتی است که در ابتدای فهرست‌ها و بخشنامه‌ها بر اساس گروه مشخص می‌شود و بر حسب مورد به سه گروه تقسیم می‌شود:

(۱) دستورالعمل‌هایی است که رعایت کامل مفاد آن از طرف دستگاه‌های اجرایی و مهندسان مشاور و پیمانکاران و عوامل دیگر، ضروری است.

دستورالعمل

(۲) دستورالعمل‌هایی است که به طور کلی و برای موارد عادی تهیه می‌شود و بر حسب مورد دستگاه‌های اجرایی و مهندسان مشاور و پیمانکاران و عوامل دیگر می‌توانند به تشخیص خود مفاد دستورالعمل تعیین شده را تغییر داده و آن را با شرایط خاص کار مورد نظر و در حدود قابل قبولی که در دستورالعمل و یا ضوابط و معیارهای آن را با توجه به کار مورد نظر تطبیق دهند.

(۳) دستورالعمل‌هایی است که به عنوان راهنمایی و ابزاری دستگاه‌های اجرایی و موسسات مشاور و پیمانکاران و سایر عوامل تهیه می‌شود و رعایت مفاد آن در صورت ارائه روش‌های بهتر توسط دستگاه‌های اجرایی و مشاور، اجباری نمی‌باشد.

بخشنامه

بخشنامه به دستورالعمل‌های اطلاق می‌شود که از طرف سازمان مدیریت و برنامه ریزی جهت تنظیم رابطه کارفرما با پیمانکار یا مشاور یا برای تفسیر مفاد قرارداد، شرایط عمومی پیمان و شرح مقادیر صورت وضعیت و میزان تعدیل صادر می‌گردد که حسب مورد برای طرفین لازم الاجرا است.

باید همواره از آخرین بخشنامه های صادره از طرف سازمان مدیریت و برنامه ریزی مطلع باشید.

فهرست بها

فهرست بها همه ساله توسط سازمان برنامه و بودجه و بر اساس تحولات اقتصادی تهیه شده و حاوی جزئیات اجرای انواع کارهای ساختمانی و عمرانی، هزینه انجام آن و قیمت مصالح است.

این قیمت ها بر اساس تجزیه و تحلیل مواد و مصالح مورد نیاز و همچنین نیروی انسانی و سایر ابزار لازم تنظیم شده است.

فهرست پایه، در واقع بیانگر قیمت‌های پایه در سال به خصوصی بوده و اساس برآورد عملیات اجرایی قرار می‌گیرد.

فهرست بها، مبنای مناسبی برای برآورد کار و عقد قرارداد می‌باشد.

فهرست بها

رشته : رشته های مربوط به یک یا چند موضوع با ماهیت مشترک است.

رشته ساختمان، حمل و نقل، آب و منابع طبیعی

رشته : مجموعه ای است از اقلام مختلف مربوط به یک کار که در قالب ردیفهایی در یک فهرست بها تجمیع می شوند یا به عبارتی زیر مجموعه یک رشته می باشند.

مثلاً رشته ساختمان شامل رشته ابنیه، تاسیسات مکانیکی، تاسیسات برقی و مرمت بناهای تاریخی است.

انواع فهرست بهای منتشر شده

ابنیه

تأسیسات مکانیکی

تأسیسات برقی

مرمت بناهای تاریخی

رسته ساختمان

راه، باند فرودگاه و زیرسازی راه آهن

راهداری

نگهداری، تعمیر روسازی و ابنیه

خطوط راه آهن

رسته حمل و نقل

خطوط انتقال آب

انتقال و توزیع آب روستایی

شبکه توزیع آب

آبیاری و زهکشی

سدسازی

شبکه جمع آوری و انتقال فاضلاب

حفاری چاه

ساخت و ترمیم قنات

آبیاری تحت فشار

ترمیم و بازسازی نوار حفاری در معابر شهری

آبخیزداری و منابع طبیعی

نگهداری و بهره برداری تاسیسات آب شرب روستایی

رسته آب و منابع طبیعی

Academyofcivil.com

موافقتنامه

مقدمه موافقتنامه

به استثنای قسمت‌هایی از موافقتنامه که باید در موقع امضای پیمان، اطلاعات آن تکمیل شود، اطلاعات سایر قسمت‌ها هنگام تهیه اسناد به طور کامل و روشن در محل‌های پیش بینی شده درج می‌گردد.

تغییر دادن، کاستن عبارت‌ها یا کلمه‌هایی از موافقتنامه، یا افزودن به آن مجاز نیست و تنها محل‌های خالی باید تکمیل شود.

در مقدمه موافقتنامه باید عنوان رسمی یا قانونی دو طرف پیمان درج شود.

مقدمه موافقتنامه

در ماده یک موافقتنامه، موضوع، محل اجرا و مشخصه های اصلی پیمان به نحوی درج شود که محدوده عملیات معین باشد:

در ماده ۳ موافقتنامه، علاوه بر درج مبلغ پیمان که همان مبلغ پیشنهادی پیمانکار است، ضریب پیمان نیز باید با توجه به تعریف آن در ماده (۱۴ - د) شرایط عمومی پیمان در محل مربوط آن درج شود.

مقدمه موافقتنامه

در ماده ۶ موافقتنامه نام و نشانی مهندس مشاورى که برای نظارت بر اجرای کار انتخاب شده است درج می‌شود. اگر در مواردی کارفرما مستقیماً نظارت را انجام می‌دهد نام و نشانی کارفرما در همین محل منعکس می‌گردد. در این حالت واحدی از سازمان کارفرما که مسئولیت نظارت به آن محول شده است، جایگزین مهندس مشاور در اسناد و مدارک پیمان می‌شود.

نمایندگان مجاز دو طرف پیمان باید تمام صفحه‌های موافقتنامه را امضا و مهر نمایند.

مهندس مشاورى که مسئولیت نظارت بر اجرای کار را به عهده می‌گیرد باید تمام صفحه‌های موافقتنامه را امضا و مهر کند.

Academyofcivil.com

شرایط عمومی پیمان

مقدمه شرایط عمومی پیمان

شرایط عمومی باید بدون هیچ نوع تغییری در پیمان‌ها مورد استفاده قرار گیرد. تغییر دادن، کاستن یا افزودن مطالبی به آن مجاز نیست.

تنها صفحه آخر شرایط عمومی، در محل تعیین شده به وسیله نمایندگان مجاز دو طرف امضا و مهر می‌شوند.

تبصره : دستگاه‌های اجرایی می‌توانند به جای الحاق آخرین شرایط عمومی مصوب سازمان برنامه و بودجه به اسناد مناقصه و اسناد و مدارک پیمان‌ها، تنها شماره و تاریخ صدور بخشنامه مربوط به آن را، در محل پیش‌بینی شده در مقدمه شرایط خصوصی پیمان مربوط، بنویسند.

مقدمه شرایط عمومی پیمان

اگر به علت ایجاد وضعیت خاص در تشکیلات پیمانکار که خارج از اختیار او پدید آید، ادامه کار مقدور نشود، دستگاه اجرایی می‌تواند برای ادامه پیمان بر اساس پیشنهاد پیمانکار و رعایت مراتب زیر، با جایگزینی پیمانکار دیگری به جای پیمانکار موافقت نماید.

۱- پیمان عینا و بدون هیچ نوع تغییر به پیمانکار جدید منتقل شود.

۲- پیمانکار جدید که پیمان به او منتقل می‌شود، باید طبق ضوابط، دارای صلاحیت و ظرفیت ارجاع کار لازم برای ادامه کار باشد.

مقدمه شرایط عمومی پیمان

۳- پیمانکار جدید باید تضمین‌های موضوع پیمان، اعم از انجام تعهدات، پیش پرداخت، حسن انجام کار و مانند این‌ها را ارائه دهد و جایگزین تضمین‌های پیمانکار نماید.

۴- پیمانکار جدید باید تکالیف و مسئولیت‌های ناشی از پیمان و همچنین حسن انجام کار از ابتدای شروع کار و ادامه آن تا پایان کار را بپذیرد و تعهد نماید.

۵- با انتقال پیمان، مطالبات دستگاه اجرایی از پیمانکار و مطالبات پیمانکار از دستگاه اجرایی کلاً به پیمانکار جدید منتقل می‌شود.

مقدمه شرایط عمومی پیمان

۶- با انتقال پیمان به پیمانکار جدید هیچ‌گونه تعهدی برای پیمانکار باقی نمی‌ماند و هرگونه مطالبات دوران پیش از انتقال نیز به پیمانکار جدید تعلق می‌گیرد.

۷- انتقال پیمان باید با تنظیم موافقتنامه بین پیمانکار، پیمانکار جدید و دستگاه اجرایی انجام شود. این موافقتنامه پس از سپردن تمام تضمین‌های پیمان معتبر است.

۸- دستگاه اجرایی مسئولیتی در مورد تحویل کارگاه و تعهدات بین پیمانکار و پیمانکار جدید ندارد.

مقدمه شرایط عمومی پیمان

در شرایط عمومی هر جا که به مناقصه اشاره شده است، **ترک مناقصه** را نیز شامل می‌شود.

مهندس مشاور که مسئولیت نظارت بر اجرای کار را بعهده می‌گیرد، باید تمام صفحه‌های شرایط عمومی را مهر و امضا نماید.

بقیه موارد مقدمه بعد از مهر ماده ذکر می‌شود.

فصل اول

تعاریف و مفاهیم

Academyofcivil.com

فصل اول : تعاریف و مفاهیم

ماده ۱. پیمان

ماده ۲. موافقتنامه

ماده ۳. شرایط عمومی

ماده ۴. شرایط خصوصی

ماده ۵. برنامه زمانی اجرای کار

ماده ۶. کارفرما

ماده ۷. پیمانکار

ماده ۸. مدیر طرح

ماده ۹. مهندس مشاور، مهندس ناظر

ماده ۱۰. رئیس کارگاه

ماده ۱۱. پیمانکار جزء

ماده ۱۲. کار، کارگاه، تجهیز و برچیدن کارگاه

ماده ۱۳. مصالح، تجهیزات، مصالح و تجهیزات پای

کار، ماشین آلات و ابزار، تاسیسات و ساختمان

های موقت و وسایل

ماده ۱۴. برآورد هزینه اجرای کار، مبلغ پیمان، مبلغ

اولیه پیمان، مبلغ نهایی پیمان، ضریب پیمان، نرخ

پیمان، مدت پیمان، مدت اولیه پیمان، متوسط

کارکرد فرضی ماهانه

ماده ۱۵. روز، ماه، تاریخ ها، مفرد و جمع، عنوان ها

ماده ۱. پیمان

پیمان مجموعه اسناد و مدارکی است که در ماده ۲ موافقت نامه پیمان درج شده است.

- ✓ موافقتنامه
  - ✓ شرایط عمومی
  - ✓ شرایط خصوصی
  - ✓ برنامه زمانی کلی
  - ✓ فهرست بها و مقادیر کار
  - ✓ مشخصات فنی (مشخصات فنی عمومی و خصوصی)، دستورالعملها و
  - استانداردهای فنی
  - ✓ نقشه ها
  - ✓ اسناد تکمیلی
- اسناد و مدارک پیمان

ماده ۱. پیمان

بین اسناد و مدارک پیمان ← اولویت موافقتنامه

مشخصات فنی خصوصی

نقشه های اجرایی

مشخصات فنی عمومی

✓ مشخصات فنی

✓ بهای کار ← فهرست بها

دوگانگی های ممکن

دستور کار

ابلاغی برای شروع اجرایی یک کار یا ابلاغ کار جدیدی از طرف مهندسان مشاور و کارفرما در واقع موافقتی است که در روی اوراق (فرم استاندارد) انجام می شود.

معمولاً در دو تا چهار نسخه تهیه و تنظیم و به امضای پیمانکار، مهندسان مشاور و کارفرما می رسد. در دستور کار باید موضوع دستور کار، شماره و تاریخ مشخص شود.

دستور کار فقط شامل شرح عملیات و مشخصات کار می باشد در صورتی که بار مالی داشته باشد نیاز به تأییدیه کارفرما هست.

صورت‌مجلس یا صورت‌جلسه

عبارتست از تائید به صحت و مقدار کارهای اجرا شده طبق دستور کار ابلاغی یا طبق نقشه ها و مشخصات که بعد از اتمام کار رؤیت نمی شود.

صورت‌مجلس شامل حجم عملیات، شماره انتم و تاریخ اجرا و کارهای انجام شده می‌باشد.

معمولاً باید کلیه عملیات خاکی، از نظر جنس و مقدار صورت‌جلسه شود.

صورت‌جلسه در دو تا چهار نسخه تهیه و تنظیم و به تئید مهندسان مشاور، پیمانکار و کارفرما می‌رسد.

برآورد

صورت وضعیت تعدیل

صورت وضعیت کارکرد

نامه

ضرایب پیمان

ماده ۲. موافقتنامه

موافقت نامه سندی است که مشخصات اصلی پیمان، مانند مشخصات دو طرف، موضوع، مبلغ و مدت پیمان در آن بیان شده است

ماده ۳. شرایط عمومی

شرایط عمومی، مفاد همین متن است که شرایط عمومی حاکم بر پیمان را تعیین می کند .

ماده ۴. شرایط خصوصی

شرایط خصوصی، شرایط خاصی است که به منظور تکمیل شرایط عمومی، با توجه به وضعیت و ماهیت هر پیمان، تنظیم می‌شود.

موارد درج شده در شرایط خصوصی، هیچ‌گاه نمی‌تواند شرایط عمومی را نقض کند.

ماده ۵. برنامه زمانی اجرای کار

الف) برنامه زمانی کلی:
برنامه‌ای است که در آن، زمان بندی کلی کارهای مورد پیمان بر حسب ماه، منعکس گشته و در اسناد و مدارک پیمان درج شده است.

ب) برنامه زمانی تفصیلی:
برنامه‌ای است که زمان بندی فعالیت‌های مختلف کارهای موضوع پیمان، به تفصیل و در چارچوب برنامه زمانی کلی، در آن آمده است.

ماده ۶. کارفرما

کارفرما، شخص **حقوقی** است که يك سوی امضاء کننده پیمان است و عملیات موضوع پیمان را بر اساس اسناد و مدارك پیمان، به پیمانکار واگذار کرده است.

نمایندگان و جانشین های قانونی کارفرما در حکم کارفرما می باشند.

ماده ۷. پیمانکار

پیمانکار، شخص حقیقی یا حقوقی است که سوی دیگر امضاء کننده پیمان است و اجرای موضوع پیمان را بر اساس اسناد و مدارک پیمان، به عهده گرفته است.

نمایندگان و جانشین های قانونی پیمانکار، در حکم پیمانکار می باشند.

ماده ۸ . مدیر طرح

شخص **حقوقی** است که بر مأمور مدیریت اجرای کار، در چارچوب اختیارات تعیین شده در اسناد و مدارك پیمان، از سوی کارفرما به پیمانکار معرفی می‌شود.

ماده ۹. مهندس مشاور، مهندس ناظر

الف) مهندس مشاور، شخص **حقیقی یا حقوقی** است که برای نظارت بر اجرای کار، در چارچوب اختیارات تعیین شده در اسناد و مدارك پیمان، از سوی کارفرما به پیمانکار معرفی می‌شود.

ب) مهندس ناظر، نماینده مقیم مهندس مشاور در کارگاه است و در چارچوب اختیارات تعیین شده در اسناد و مدارك پیمان به پیمانکار معرفی می‌شود.

ماده ۱۰. رئیس کارگاه

رئیس کارگاه، شخصی **حقیقی** دارای تخصص و تجربه لازم است که پیمانکار، او را به مهندس مشاور معرفی می‌کند تا اجرای موضوع پیمان در کارگاه را سرپرستی کند.

رئیس کارگاه نماینده پیمانکار در کارگاه است. (نه قائم مقام و جانشین)

ماده ۱۱. پیمانکار جزء

پیمانکار جزء، شخص حقیقی، یا حقوقی است که تخصص در کارهای اجرایی دارد و پیمانکار برای اجرای بخشی از عملیات موضوع پیمان، با او قرارداد می بندد.

ماده ۱۲. کار کارگاه، تجهیز و برچیدن کارگاه

الف) کار، عبارت از مجموعه عملیات، خدمات یا اقدامات مورد نیاز، برای آغاز کردن، انجام و پایان دادن عملیات موضوع پیمان است و شامل کارهای دائمی است که باقی خواهد ماند و به عنوان موضوع پیمان تحویل کارفرما می‌گردد و کارهای موقتی است که به منظور اجرا و نگه داری موضوع پیمان انجام می‌شود.

ماده ۱۲. کار کارگاه، تجهیز و برچیدن کارگاه

ب) کارگاه، محل یا محل مابقی است که عملیات موضوع پیمان در آن اجرا می‌شود یا به منظور اجرای پیمان، با اجازه کارفرما از آن استفاده می‌کنند.

کارگاه‌ها یا کارخانه‌های تولیدی خارج از محل‌ها و زمین‌های تحویلی کارفرما، که به منظور ساخت تجهیزات یا قطعاتی که در کار نصب خواهد شد مورد استفاده قرار می‌گیرد، جزء کارگاه به شمار نمی‌آید.

ماده ۱۲. کار کارگاه، تجهیز و برچیدن کارگاه

ج) تجهیز کارگاه، عبارت از عملیات، اقدام‌ها و تدارکاتی است که باید به صورت موقت برای دوره اجرا انجام شود، تا آغاز کردن و انجام دادن عملیات موضوع پیمان، طبق اسناد و مدارک پیمان میسر شود.

د) برچیدن کارگاه، عبارت است از جمع آوری مصالح، تجهیزات، تاسیسات و ساختمان‌های موقت، خارج کردن مواد زاید، مصالح، تجهیزات، ماشین‌آلات و دیگر تدارکات پیمانکار از کارگاه و تسطیح و تمیز کردن محل‌های تحویلی کارفرما می‌باشد.

ماده ۱۳. مصالح، تجهیزات، مصالح و تجهیزات پای کار، ماشین آلات و ابزار، تاسیسات و ساختمان های موقت، وسایل

الف) مصالح، عبارت است از مواد، اجناس و کالاهایی که در عملیات موضوع پیمان مصرف یا نصب شده و در کار باقی می ماند.

ب) تجهیزات، عبارت از دستگاهها و ماشین الاتی است که در عملیات موضوع پیمان نصب شده و در کار باقی می ماند.

ماده ۱۳. مصالح، تجهیزات، مصالح و تجهیزات پای کار، ماشین آلات و ابزار، تاسیسات و ساختمان های موقت، وسایل

ج) مصالح و تجهیزات پای کار، عبارت از مصالح و تجهیزاتی که پیمانکار، با توجه به اسناد و مدارک پیمان برای اجرای موضوع پیمان، تهیه کرده و در محلی یا محل هایی از کارگاه که در طرح جانمایی تجهیز کارگاه به عنوان انبار کارگاه یا محل انباشت مصالح تعیین گردیده است، نگه داری و حفاظت می کند. مصالح و تجهیزات موجود در محل مصرف یا نصب نیز مصالح و تجهیزات پای کار نامیده می شود.

ماده ۱۳. مصالح، تجهیزات، مصالح و تجهیزات پای کار، ماشین آلات و ابزار، تاسیسات و ساختمان های موقت، وسایل

تبصره - قطعات پیش ساخته و تجهیزاتی که در اجرای موضوع پیمان، با اجازه ی کارفرما و زیر نظر مهندسین مشاور، در کارگاهها و یا در کارخانه های تولیدی خارج از کارگاه ساخته شود نیز در حکم مصالح و تجهیزات پای کار به شمار می رود.

ماده ۱۳. مصالح، تجهیزات، مصالح و تجهیزات پای کار، ماشین آلات و ابزار، تاسیسات و ساختمان های موقت، وسایل

د) ماشین آلات و ابزار، عبارت از دستگاهها، تجهیزات، ماشین آلات و به طور کلی، ابزار های اجرای کار است که به منظور اجرای موضوع پیمان به صورت موقت به کار گرفته می شود. ماشین آلات و ابزار را ممکن است ماشین آلات نیز بنامند.

ه) تاسیسات و ساختمان های موقت، عبارت از انواع ساختمان ها، محوطه سازی ها، انبارها، تاسیسات آب، برق، سوخت و مخازن، شالوده دستگاهها و به طور کلی تمام تاسیسات و بناهایی است که به صورت موقت برای دوره اجرا تامین شده و جزء کارها، تجهیز کارگاه به شمار می رود.

ماده ۱۳. مصالح، تجهیزات، مصالح و تجهیزات پای کار، ماشین آلات و ابزار، تاسیسات و ساختمان های موقت، وسایل

(و وسایل، عبارت از اثاثیه اداری، مسکونی آشپزخانه و دیگر لوازم مورد نیازی است که برای دوره اجرا تامین شده و جزء تجهیز کارگاه منظور می شود.

ماده ۱۴. برآورد هزینه اجرای کار، مبلغ پیمان، مبلغ اولیه پیمان، مبلغ نهایی پیمان، ضریب پیمان، نرخ پیمان، مدت پیمان، مدت اولیه پیمان، متوسط کارکرد فرضی ماهانه

الف (برآورد هزینه اجرای کار، مبلغی است که به عنوان هزینه اجرای موضوع پیمان، به وسیله کارفرما محاسبه و اعلام شده است.

ب) مبلغ پیمان، مبلغ درج شده در ماده ۳ موافقت نامه با احتساب مبلغ ناشی از تغییر مقادیر کار و قیمت جدید است. مبلغ پیمان هنگام مبادله پیمان، همان مبلغ درج شده در ماده ۳ موافقتنامه است که مبلغ اولیه پیمان نامیده می شود.

ماده ۱۴. برآورد هزینه اجرای کار، مبلغ پیمان، مبلغ اولیه پیمان، مبلغ نهایی پیمان، ضریب پیمان، نرخ پیمان، مدت پیمان، مدت اولیه پیمان، متوسط کارکرد فرضی ماهانه

(ج) مبلغ نهایی پیمان، مبلغ درج شده در ماده ۳ موافقت نامه و تغییرات احتمالی است که بر اساس اسناد و مدارک پیمان در آن ایجاد می‌شود.

(د) ضریب پیمان، حاصل تقسیم مبلغ اولیه پیمان به مبلغ برآورد هزینه اجرای کار است.

(ه) نرخ پیمان، در مورد هر یک از اقلام کار عبارت است از بهای واحد آن قلم در فهرست بهای منضم به پیمان با اعمال ضریب پیمان و ضریب‌های پیش بینی شده در فهرست بها و مقادیر کار است.

ماده ۱۴. برآورد هزینه اجرای کار، مبلغ پیمان، مبلغ اولیه پیمان، مبلغ نهایی پیمان، ضریب پیمان، نرخ پیمان، مدت پیمان، مدت اولیه پیمان، متوسط کارکرد فرضی ماهانه

در پیمان‌هایی که مشمول تعدیل آحاد بهاء هستند، نرخ پیمان، نرخ محاسبه شده به روش
پیشگفته، پس از اعمال تعدیل آحاد بها می‌باشد.

(و) متوسط کارکرد فرضی ماهانه، عبارت است از حاصل تقسیم مبلغ اولیه پیمان به مدت اولیه
پیمان.

ماده ۱۴. برآورد هزینه اجرای کار، مبلغ پیمان، مبلغ اولیه پیمان، مبلغ نهایی پیمان، ضریب پیمان، نرخ پیمان، مدت پیمان، مدت اولیه پیمان، متوسط کارکرد فرضی ماهانه

ز) مدت پیمان یا مدت اجرای پیمان، مدت درج شده در بند ب ماده ۴ موافقت نامه و تغییرات احتمالی است که بر اساس ماده ۳۰ در آن ایجاد می شود. مدت پیمان هنگام مبادله پیمان، همان مدت درج شده در ماده ۴ موافقت نامه است که مدت اولیه پیمان نامیده می شود.

سوالات و ابهامات ماده ۱۴ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

چنانچه به دلیل قصور کارفرما (بعنوان مثال تاخیر در پرداختها) مدت انجام کار افزایش یابد و پس از تحویل کار و تعیین مدت های مجاز و غیرمجاز (و پس از رسیدگی گزارش تاخیرات پیمانکار)، مدت پیمان برابر مدت اولیه به علاوه مدت های تمدید شده (با ابلاغیه به دلیل تاخیر در پرداخت های کارفرما) باشد.

آن وقت طبق قسمت ۳ از بند ب ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان عملاً سقف تعیین شده برای محاسبه خسارت تاخیرات (یک چهارم مدت پیمان) افزایش خواهد یافت در حالیکه قصوری هم متوجه پیمانکار نبوده است.

سوالات و ابهامات ماده ۱۴ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

با توجه به شرح پیش گفته، آیا مدت پیمان برابر مدت اولیه به علاوه مدت‌های تمدید شده ناشی از قصور کارفرما و یا افزایش مقادیر کار است؟

پاسخ :

به استناد بند (ز) ماده ۱۴ شرایط عمومی پیمان، مدت پیمان یا مدت اجرای کار، مدت درج شده در بند "ب" ماده ۴ موافقتنامه و تغییرات احتمالی است که براساس ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان در آن ایجاد می‌شود. بنابراین مدت پیمان درج شده در بند "ب" ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان عبارت است از مدت اولیه پیمان به علاوه مدت تاخیرات مجاز

ماده ۱۵. روز، ماه، تاریخ ها، مفرد و جمع، عنوان ها

(الف) روز و ماه، روز و ماه تقویمی و شمسی است.

(ب) تاریخ طبق تقویم رسمی کشور است.

(ج) هر جا که معنای عبارت ایجاب کند، کلمه مفرد معنای جمع و کلمات جمع معنای مفرد دارد.

(د) عنوان های به کار رفته در متون موافقت نامه با شرایط عمومی و دیگر قسمت های اسناد و مدارک پیمان، صرفاً به منظور راهنمایی و آگاهی از مفاد اسناد و مدارک است و نمی توان در تفسیر اسناد و مدارک پیمان از آنها استفاده کرد.

فصل دوم تأییدات و تعهدات پیمانکار

Academyofcivil.com

ماده ۱۶. تائیدات پیمانکار

ماده ۱۷. کارکنان

ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه

ماده ۱۹. کنترل نقاط نشانه، پیاده کردن نقشه ها، اندازه گیری ها

ماده ۲۰. تجهیز کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

ماده ۲۳. حفاظت تاسیسات زیربنایی و تغییر وضع آن ها

ماده ۲۴. واگذاری، پیمانکاران جزء

ماده ۲۵. اجرای کار در شب

ماده ۲۶. آثار تاریخی و اشیای عتیقه

ماده ۲۷. اقامتگاه قانونی

ماده ۱۶. تأییدات پیمانکار

موارد زیر را پیمانکار تأیید می نماید:

الف (تمام اسناد و مدارك موضوع ماده ۲ موافقت نامه را مطالعه نموده و از مفاد آن کاملاً آگاه شده است.

ب) نسبت به تامین نیروی انسانی مورد نیاز و تدارك مصالح، تجهیزات، ماشین آلات و ابزار اجرای کار طبق مشخصات در محل یا از نقاط دیگر اطمینان یافته است.

ماده ۱۶. تأییدات پیمانکار

ج) محل اجرای کار را دیدن و بررسی کرده است و از وضعیت آب و هوا، بارندگی و امکان اجرای کار در فصل‌های مختلف سال، با توجه به آمار ۲۰ سال پیش از تاریخ ارائه پیشنهاد قیمت و در نظر گرفتن مدت اجرای کار اطلاع یافته است.

د) از قوانین و مقررات مربوط به کار، بیمه‌های اجتماعی، مالیات‌ها، عوارض و دیگر قوانین و مقررات که تا تاریخ تسلیم پیشنهاد معمول و مجرا بوده است، کاملاً مطلع بوده و متعهد است که همه آن‌ها را رعایت نماید. در هر حال، مسئولیت عدم رعایت قوانین و مقررات یاد شده بر عهده پیمانکار است.

ماده ۱۶. تأییدات پیمانکار

ه) در تهیه پیشنهاد قیمت، بود مورد نظر خود و تمام هزینه های ناشی از مفاد بندهای بالا را در نظر گرفته و بعداً از هیچ بابت حق درخواست اضافه پرداختی ندارد.

به هر حال، پیمانکار تایید می کند که هنگام تسلیم پیشنهاد، مطالعات کافی انجام داده و هیچ موردی باقی نمانده است که بعداً در مورد آن استناد به جهت خود نماید.

سوالات و ابهامات ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

پیرو بند ج ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان در خصوص آمار ۲۰ ساله آب و هوا، آیا ملاك این آمار مربوط به میانگین آمار حداقل و یا حداکثر ۲۰ ساله بوده و یا پایین‌ترین و بالاترین دما در ۲۰ سال گذشته را می‌بایستی مدنظر قرار داد ؟

سوالات و ابهامات ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان

پاسخ:

منظور از بند "ج" ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان، رویت و بررسی وضعیت آب و هوا از نظر کلیه عوامل جوی براساس آمار ۲۰ ساله (اعم از گرما، سرما و نزولات آسمانی) که در اجرای کارهای موضوع پیمان موثرند، می‌باشد. از این رو در مورد نحوه استنتاج آماری از این اطلاعات اظهار نظر نمی‌گردد.

سوالات و ابهامات ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

نظر به اینکه در تفسیر و برداشت موضوع بند ج ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان در خصوص وضعیت آب و هوا، بارندگی و امکان اجرای کار در فصل‌های مختلف سال، با توجه به آمار ۲۰ سال پیش از تاریخ ارائه پیشنهاد قیمت مطرح و اعلام گردیده است، موارد زیر مورد پرسش است :

۱- چنانچه پروژه‌ای در شهر استان باشد، ملاک آمار و اطلاعات از داخل پروژه بوده یا از اطلاعات رسمی اداره هواشناسی استان مربوطه

۲- ملاک درجه برودت هوا در ۲۰ سال پیش از تاریخ ارائه پیشنهاد متوسط و میانگین درجه برودت خواهد بود یا روش دیگری برای محاسبه بایستی در نظر گرفت؟

سوالات و ابهامات ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای منعقد شده بر اساس شرایط عمومی پیمان، وفق ضوابط بند «ج» ماده ۱۶، پیمانکار تأیید نموده است که از وضعیت آب و هوا، بارندگی و امکان اجرای کار در فصل‌های مختلف سال، با توجه به آمار ۲۰ سال پیش از تاریخ ارائه پیشنهاد قیمت، که می‌تواند از مراجع معتبر نظیر سازمان هواشناسی بدست آید، آگاهی یافته است.

بدیهی است نحوه استنتاج و چگونگی لحاظ آمار یاد شده در امکان اجرای کار در طول مدت اجرا، بر عهده پیمانکار می‌باشد.

ماده ۱۷. کارکنان

الف (پیمانکار متعهد است که عملیات موضوع پیمان را به وسیله افرادی که در کار خود تخصص و تجربه کافی دارند، انجام دهد.

کسانی که در اجرای این پیمان، خدماتی برای پیمانکار انجام دهند، کارکنان پیمانکار شناخته می‌شوند.

ماده ۱۷. کارکنان

اگر در اسناد و مدارك پیمان استفاده از متخصصان خارجی پیش بینی شده باشد، پیمانکار متعهد است قبلاً وضعیت استخدام مانند میزان حقوق مزایا، مدت استخدام و محل اقامت و مشخصات آنها را به وسیله مهندس مشاور به اطلاع کارفرما برساند و با رعایت مقررات ذی ربط و تامین هزینه‌های مربوط، برای استخدام آنها اقدام کند.

کارفرما تسهیلات لازم برای استخدام متخصصان زیاد شده را فراهم می‌نماید. تشخیص لزوم و حدود تسهیلات مزبور با کارفرماست و این مساعدت از مسئولیت پیمانکار نمی‌گاهد.

ماده ۱۷. کارکنان

ب) تامین نیروی انسانی مورد نیاز و محل سکونت مناسب، آب آشامیدنی و روشنایی کافی برای آنها به عهده پیمانکار است.

پیمانکار باید برای تدارك دائمی آذوقه کارگران، اقدامات لازم به عمل آورد، بدون آنکه این اقدام برای وی حق انحصار ایجاد کند و به آزادی کارگران در تامین مواد مورد نیاز آنها، از هر منبعی که مایل به تحصیل آن باشد محدودیتی وارد سازد. بهای آذوقه که بدین ترتیب از طرف پیمانکار تهیه می شود، نباید از بهای جنس مشابه در نزدیکترین شهر یا محل گران تر باشد و پیمانکار نمی تواند هزینه های دیگر، مانند هزینه حمل را به قیمت های خرید اضافه کند.

ماده ۱۷. کارکنان

ج) کارکنان ایرانی کارگاد باید دارای شناسنامه و کارکنان بیگانه باید دارای پروانه اقامت و اجازه کار باشند.

د) پیمانکار نباید کارکنان شاغل کارفرما، وزارتخانه ها، سازمان ها و شرکت های دولتی و شهرداری ها را بدون اجازه مسئولان ذی ربط استخدام نماید. همچنین پیمانکار باید از به کار گماشتن اشخاصی که استخدام آن ها از نظر اداره وظیفه عمرمی مجاز نیست، خودداری کند.

ه) پیمانکار موظف است که برای کارگران کارنامه کارکرد روزانه صادر کند و در اختیار آنان قرار دهد. مهندس ناظر می تواند از ادامه کار کارگران بدون کارنامه جلوگیری نماید.

داشتن کارت کارگری برای کارگران شاغل در کارگاه اجباری است و قانون می‌گوید مبنای پرداخت به کارگر این کارت خواهد بود و در صورت عدم پرداخت حقوق کارگری، کارفرما می‌تواند از محل مطالبات پیمانکار نسبت به پرداخت آن اقدام کند.

در قراردادهای کارگری متن قرارداد باید با دقت تهیه شود.

در بیشتر موارد پیمانکار به دلایل مختلف از دادن کارت به کارگران اجتناب می‌کند.

در شروع هر سال با اعلام حداقل حقوق و مزایا، پیمانکار باید آن‌ها را در کارت کارگری لحاظ کند.

پیمانکار باید هنگام تسویه حساب ماهیانه، رسیدهای دریافتی را به تفکیک از کارگر اخذ نماید. (مانند رسید جدا برای حداقل حقوق، رسید جدا برای عائله مندی و مسکن و ...) چرا که در شرایط عادی رقم بالاتر از حقوق قانونی به کارگر پرداخت می شود ولی بدلیل اینکه یک قبض کلی اخذ می شود هنگام شکایت کارگری، پیمانکار ممکن است محکوم شود.

کلیه نیروهای فعال در پروژه، کارکنان پیمانکار خواهد بود که از نگرهبان کارگاه تا عوامل دفتری شرکت را شامل می شود. نیروهای خارج از پیمانکاران فرعی (در صورت داشتن قرارداد استاندارد) مانند کارگران روزمزد و یا نیروهای دیگر نیز کارکنان پیمانکار خواهند بود.

ماده ۱۷. کارگنان

(و) پیمانکار متعهد است که دستمزد کارگران خود را طبق قانون کار مرتباً پرداخت نماید.

در صورتی که در پرداخت دستمزد کارگران تاخیری پیش آید، مهندس مشاور به پیمانکار اخطار می‌کند که طلب کارگران را پرداخت نماید. در صورت استنکاف پیمانکار، کارفرما می‌تواند دستمزد کارگران را برای ماه یا ماههایی که صورت وضعیت آن به پیمانکار پرداخت شده است، طبق کارنامه‌های کارگری که در دست کارگران و دارای امضای رئیس کارگاه است، با توجه به پرداخت‌های علی الحساب که به آنها شده است، با حضور نماینده مهندس مشاور و پیمانکار، از محل مطالبات پیمانکار پرداخت کند و مبلغ پرداختی را به اضافه ۱۵ درصد، به حساب بدهی پیمانکار منظور کند.

ماده ۱۷. کارکنان

در صورتی که نماینده پیمانکار، با وجود اخطار مهندس مشاور از حضور برای پرداختها خودداری کند، کارفرما پرداخت مزبور را انجام می‌دهد، بدون این که پیمانکار حق اعتراضی بر این عمل و مبلغ پرداختی و تعداد کارگران و میزان استحقاقی آنان داشته باشد.

در صورت تکرار تاخیر در پرداخت دستمزد کارگران به مدت بیش از یک ماه، برای ماهی که صورت وضعیت آن پرداخت شده است، کارفرما می‌تواند پیمان را فسخ نماید.

ز) پیمانکار می‌کوشد تا حد ممکن، کارگران مورد نیاز خود را از بین ساکنان منطقه اجرای کار، که صلاحیت انجام کارهای موضوع پیمان را داشته باشند، انتخاب کند و به کار گمارد.

ماده ۱۷. کارکنان

(ح) پیمانکار موظف به اجرای مقررات بیمه‌های درمانی و اجتماعی، مقررات و دستورالعمل‌های حفاظتی فنی و بهداشت کار است.

(ط) در اجرای این پیمان، پیمانکار در مقابله با کارفرما مسئول اعمال کارکنان خود است، هرگاه کارکنان و کارگران پیمانکار و پیمانکاران جزء صلاحیت لازم را برای انجام کار مربوط را نداشته باشند یا باعث اختلال نظم کارگاه شوند، مهندس مشاور یا مهندس ناظر، مراتب را برای بار اول به رئیس کارگاه تذکر می‌دهد و در صورت تکرار می‌تواند از پیمانکار بخواهد که متخلفان را از کار برکنار کند.

ماده ۱۷. کارکنان

در این صورت پیمانکار مکلف به اجرای این دستور است و حق ندارد برکنار شدگان را بار دیگر در همان کارگاه به کار گمارد.

اجرای این دستور از مسئولیت‌های پیمانکار نمی‌کاهد و ایجاد حقی برای او نمی‌کند.

ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه

الف) پیمانکار مسئولیت کامل حسن اجرای کارهای موضوع پیمان را طبق اسناد و مدارک پیمان به عهده دارد.

ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه

ب) پیمانکار متعهد است که سازمان، روش اجرا و برنامه زمانی تفصیلی اجرای کار را طبق نظر مهندس مشاور بر اساس نقشه‌های موجود و برنامه زمانی کلی تهیه کند و ظرف مدت یک ماه از تاریخ مبادله پیمان یا مدت دیگری که در اسناد و مدارک پیمان تعیین شده است، تسلیم مهندس مشاور نماید تا پس از اصلاح و تصویب کارفرما برای اجرا به پیمانکار ابلاغ شود. اگر اسناد و مدارک پیمان، جزئیاتی برای چگونگی تهیه برنامه زمانی تفصیلی و به هنگام کردن آن تعیین شده باشد، پیمانکار ملزم به رعایت آن می‌باشد.

ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه

ج) در صورتی که حین اجرای کار، پیمانکار تشخیص دهد که تغییراتی در برنامه زمانی تفصیلی ضروری است، موظف است پیش از رسیدن موعد انجام کارهایی که به نظر او باید در برنامه آن تغییر داده شود، مراتب را با ذکر دلیل، به مهندس مشاور اطلاع دهد.

مهندس مشاور، تغییرات مورد تقاضای پیمانکار را در قالب برنامه زمانی کلی رسیدگی می‌کند و آنچه را که مورد قبول است، پس از تصویب کارفرما، به پیمانکار ابلاغ می‌کند. بدیهی است که این تغییرات در حدود مندرجات پیمان، از میزان تعهدات و مسئولیت‌های پیمانکار نمی‌کاهد.

ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه

اگر تغییر برنامه زمانی تفصیلی از سوی مهندس مشاور مطرح شود، پیمانکار با توجه به نظر مهندس مشاور تغییرات برنامه زمانی تفصیلی را تهیه می کند و به شرح پیشگفته، برای طی مراتب بررسی و تصویب، تسلیم مهندس مشاور می نماید.

د (پیمانکار متعهد است که هماهنگی لازم را با دیگر پیمانکاران یا گروه های اجرایی متعلق به کارفرما که به نحوی با موضوع قرارداد مرتبط هستند به عمل آورد. برنامه ریزی چگونگی این هماهنگی توسط مهندس مشاور به پیمانکار ابلاغ می شود.

ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه

ه (پیمانکار مکلف است که در پایان هر ماه، گزارش کامل کارهای انجام شده در آن ماه را تهیه نماید. شکل و چگونگی تهیه گزارش را مهندس مشاور تعیین می‌کند.

این گزارش شامل مقدار و درصد فعالیت های انجام شده، میزان پیشرفت با تاخیر نسبت به برنامه زمانی تفصیلی، مشکلات و موانع اجرایی، نوع و مقدار مصالح و تجهیزات وارد شده به کارگاه، تعداد و نوع ماشین آلات موجود و آماده به کار، تعداد و تخصص نیروی انسانی موجود و دیگر اطلاعات لازم می‌باشد. در صورتی که جزئیات دیگری برای چگونگی تهیه گزارش پیشرفت کار در اسناد و مدارك پیمان تعیین شده باشد، پیمانکار موظف به رعایت آن می‌باشد.

ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه

(و) پیمانکار متعهد است که یک نسخه از برنامه، نمودارها و جدول‌های پیشرفت کار را در کارگاه آماده داشته باشد تا در صورت لزوم، مهندس مشاور و کسانی که اجازه بازدید از کارگاه را دارند از آن استفاده کنند.

ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه

(ز) پیمانکار باید پیش از آغاز عملیات، شخص واجد صلاحیتی را که مورد قبول مهندس مشاور باشد به عنوان رئیس کارگاه معرفی نماید.

رئیس کارگاه باید در اوقات کار در کارگاه حاضر باشد و عملیات اجرایی با مسئولیت و نظارت او انجام شود. اگر ضمن کار معلوم شود که رئیس کارگاه قادر به انجام وظایف خود نیست، مهندس مشاور با ذکر دلیل، درخواست تعویض او را از پیمانکار خواهد کرد و پیمانکار مکلف است ظرف یک ماه، شخص واجد صلاحیت دیگری را که مورد قبول مهندس مشاور باشد معرفی نماید.

ماده ۱۸. مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه

پیمانکار باید به منظور اجرای کار و دریافت دستور کارها و نقشه ها از مهندس مشاور و همچنین برای تنظیم صورت وضعیت های موقت، اختیارات کافی به رئیس کارگاه بدهد.

هر نوع اخطار و اعلام که مربوط به اجرای کار باشد از طرف مهندس مشاور یا نماینده او به رئیس کارگاه ابلاغ شود در حکم ابلاغ به پیمانکار است.

پیمانکار می تواند در صورت لزوم، رئیس کارگاه را عوض کند، مشروط به اینکه پیش از تعویض، مراتب را به اطلاع مهندس مشاور برساند و صلاحیت جانشین او مورد قبول نامبرده باشد.

ماده ۱۹. کنترل نقاط نشانه، پیاده کردن نقشه‌ها، اندازه‌گیری‌ها

الف) پیمانکار، پیش از آغاز عملیات موضوع پیمان، باید نقاط نشانه و مبدا را از لحاظ تطبیق با نشانه‌ها کنترل نماید و در صورتی که اختلافی موجود نباشد، درستی آن‌ها را تأیید و اعلام دارد و در صورتی که اختلافی وجود داشته باشد، مراتب را به اطلاع مهندس مشاور برساند تا وضع موجود با مهندس مشاور و کارفرما صورت جلسه شود و ملاک شروع عملیات قرار گیرد. بدیهی است که پس از آغاز عملیات، هیچ‌گونه اعتراضی از جانب پیمانکار در این زمینه پذیرفته نیست.

پس از تحویل هر قسمت از کارگاه، پیمانکار باید بی‌درنگ، نقاط نشانه و مبدا و همچنین علایم مربوط به آن‌ها را با بتن یا مصالح بنایی تثبیت نماید و در طول مدت اجرای کار تا تحویل موقت، به هزینه خود حفظ و نگه‌داری کند.

ماده ۱۹. کنترل نقاط نشانه، پیاده کردن نقشه‌ها، اندازه‌گیری‌ها

ب) پیمانکار متعهد است که نقشه‌ها، امتدادها و محورها را با نظارت مهندس مشاور پیاده کند و درستی آن‌ها را با مهندس مشاور در صورت جلسه کند. در صورتی که هنگام پیاده کردن نقشه‌ها، امتدادها و محورها، اختلافی در مورد تراز برمین طبیعی با تراز آن‌ها در مدارك فنی مشاهده شود، وضع موجود را پیمانکار و مهندس مشاور و کارفرما صورت جلسه می‌کنند.

تراز کف پی بناها و زیر سازی راه‌ها و تمام عملیاتی که پس از انجام کار پوشیده می‌شوند و بعداً مرئی نیستند، یا به هر صورت، کنترل و اندازه‌گیری کامل آن‌ها میسر نباشد، باید پیش از پوشیده شدن یا از بین رفتن آثار آن‌ها، صورت مجلس شود و به امضای مهندس ناظر و رئیس کارگاه برسد.

ماده ۱۹. کنترل نقاط نشانه، پیاده کردن نقشه‌ها، اندازه‌گیری‌ها

این صورت مجلس‌ها، ملاک اندازه‌گیری‌ها در تنظیم صورت وضعیت‌هاست. اگر پیمانکار عملیاتی را که باید مورد آزمایش یا بازدید قرار گیرد و تایید شود، پیش از اینکه اقدامات پیشگفته انجام شود بیوشاند، موظف است پوشش‌های انجام شده را به هزینه خود بردارد و پس از انجام آزمایش‌ها و بازدیدهای لازم و تأیید انجام کار از سوی مهندس ناظر، به هزینه خود نسبت به پوشش مجدد و اصلاح کار اقدام کند.

ج) اندازه‌گیری‌ها بر اساس نقشه‌های اجرایی، دستورکارهای اجرا شده و صورت جلسه‌ها که شامل کروکی‌های لازم و روشن است انجام می‌شود.

ماده ۲۰. تجهیز کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

الف) پیمانکار موظف است که پس از تحویل گرفتن کارگاه، با توجه به مدت تعیین شده برای تجهیز، طرح جانمایی تجهیز کارگاه را تهیه کرده و پس از تأیید مهندس مشاور، آن را مبنای تجهیز کارگاه قرار دهد.

تامین آب، برق، سوخت و مخابرات و به طور کلی، تجهیز کامل کارگاه، به نحوی که برای اجرای کار طبق اسناد و مدارک پیمان لازم است، به عهده پیمانکار می‌باشد، مگر آنکه در اسناد و مدارک پیمان ترتیب دیگری پیش بینی شده باشد.

ماده ۲۰. تجهیزات کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

ب) تامین نیروی انسانی، مصالح و تجهیزات، ماشین آلات و ابزار به عهده پیمانکار است مگر آنکه در اسناد و مدارک پیمان ترتیب دیگری پیش بینی شده باشد.

مصالح و تجهیزاتی که پیمانکار برای انجام عملیات موضوع پیمان تهیه و در کارگاه نگه داری می‌کند باید به قرار زیر باشد:

۱) اگر منابع تهیه مصالح و تجهیزات در اسناد و مدارک پیمان تعیین شده یا بعداً معین می‌شود، باید از همان منابع تهیه گردد.

ماده ۲۰. تجهیزات کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

نمونه یا کاتالوگ فنی مصالح و تجهیزات باید از نظر تطبیق با مشخصات فنی، پیش از سفارش، به تائید مهندس مشاور برسد. در هر حال از نظر مرغوبیت باید کاملاً طبق مشخصات فنی باشد و مورد تائید مهندس مشاور قرار بگیرد.

ماده ۲۰. تجهیز کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

۲) ذکر منابع تهیه مصالح و تجهیزات در اسناد و مدارک پیمان یا تعیین آن ها ضمن اجرا، از تعهدات پیمانکار در قبال تهیه مصالح مرغوب و کافی نمی‌گاهد. بدین روی، پیمانکار موظف است با مطالعه کافی نسبت به امکانات محلی و کیفیت منابع تهیه مصالح و تجهیزات نظر و پیشنهاد خود را تسلیم مهندس مشاور کند. در صورتی که استفاده از این قبیل منابع مورد موافقت مهندس مشاور و کارفرما قرار بگیرد، اقدام به تهیه و عمل آن ها نماید.

ماده ۲۰. تجهیزات کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

بدیهی است که کارفرما این حق را دارد که منابع تهیه مصالح را تغییر دهد و پیمانکار موظف به رعایت آن می‌باشد. اگر به مناسبت این تغییر محل، اضافه یا کسر هزینه ای بابت تغییر مسافت حمل یا عوامل دیگر ایجاد شود، تفاوت بهاء، به اقتضای مورد، از پیمانکار کسر یا به او پرداخت می‌شود. پیمانکار ملزم به رعایت مقررات مربوط به استخراج و بهره برداری شن و ماسه و دیگر مصالح معدنی است.

ماده ۲۰. تجهیز کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

۳) نوع، مقدار و تاریخ ورود مصالح و تجهیزات به کارگاه باید با مهندس ناظر صورت جلسه شود. مصالح باید به طور مرتب به نحوی انبار شود که تمام آن به سهولت قابل بازرسی، شمارش یا اندازه گیری باشد. انبار مصالح باید از هر لحاظ قابل حفاظت بوده تا مصالح در مقابل عوامل جوی و عوامل دیگر مصون باشد.

ماده ۲۰. تجهیزات کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

ج) هر گاه تهیه و یا توزیع مصالح و لوازمی در داخل کشور در انحصار دولت باشد، کارفرما تسهیلات لازم را برای تهیه آن مصالح و لوازم فراهم می‌کند. اگر تهیه بعضی از مصالح و لوازم، طبق مشخصات ذی ربط در داخل کشور میسر نباشد و ورود آن‌ها هم از طرف دولت ممنوع شده یا بشود، کارفرما یا خودش اجازه ورود مصالح و لوازم مزبور را برای پیمانکار تحصیل می‌کند یا مشخصات را تغییر می‌دهد.

د) در مواردی که مصالح و تجهیزاتی باید به وسیله پیمانکار از خارج از کشور تهیه شود، کارفرما اجازه ورود آن‌ها را از سازمان‌های ذیربط به هزینه پیمانکار تحصیل می‌نماید.

ماده ۲۰. تجهیز کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

هر گاه ضمن اجرای کار، محدودیت‌های جدیدی پیش آید که به علت آن، پیمانکار نتواند مصالح و تجهیزات مورد نیاز اجرای کار را در مدتی که برنامه پیشرفت کار ایجاد می‌کند از خارج از کشور تهیه و وارد کند، مراتب را با ذکر دلیل و ارائه اسناد از طریق مهندس مشاور به اطلاع کارفرما می‌رساند تا با توجه به برنامه زمانی اجرای کار، کارفرما در مورد چگونگی تامین این قبیل مصالح و تجهیزات، تصمیم‌گیری نماید.

ماده ۲۰. تجهیز کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

ه) در صورتی که در اسناد و مدارک پیمان، مشخصاتی برای ماشین آلات و ابزار اجرای کار تعیین شده باشد، پیمانکار باید آن‌ها را طبق مشخصات تعیین شده، تامین کند.

هر گاه ضمن اجرای کار، مهندس مشاور تشخیص دهد که ماشین آلات و ابزار موجود پیمانکار، برای اتمام کار در مدت پیمان کافی نیست یا مشخصات آن‌ها برای اجرای کار مناسب نیست، مراتب را به پیمانکار ابلاغ می‌کند. پیمانکار مکلف است که ماشین آلات و ابزار خود را طبق نظر مهندس مشاور و در مدتی که نامبرده تعیین می‌نماید، تکمیل و تقویت کند، بدون اینکه برای این کار ادعای خسارت یا هزینه‌های اضافی از کارفرما داشته باشد.

ماده ۲۰. تجهیز کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

(و پیمانکار نمی تواند ماشین آلات و ابزار را که برای انجام عملیات لازم است، از کارگاه خارج کند. در مورد بیرون بردن ماشین آلات که در کارگاه مورد نیاز نیست، پیمانکار، تقاضای بیرون بردن ماشین آلات مزبور را به مهندس مشاور تسلیم می کند. مهندس مشاور به تقاضای او رسیدگی می کند و در صورتی که موجه باشد، اجازه خروج می دهد.

(ز) در صورتی که طبق اسناد و مدارک پیمان، تامین اقلام از تجهیزات که پیمانکار باید نصب کند و به طور دائم در کار باقی بماند، در تعهد کارفرما باشد، پیمانکار مسئول عملکرد ناقص احتمالی این تجهیزات نیست، مگر آنکه ثابت شود که نقص آن ها مربوط به کار پیمانکار است.

ماده ۲۰. تجهیزات کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات

ح) اگر در اسناد و مدارک پیمان، تکلیفی برای تهیه غذا، مسکن و دفتر کار کارکنان کارفرما، مهندس مشاور و آزمایشگاه در محل کار به عهده پیمانکار گذاشته شود، پیمانکار موظف به تامین آنها طبق شرایط پیش بینی شده می باشد.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

الف) پیمانکار از روز تحویل کارگاه تا روز تحویل موقت عملیات موضوع پیمان، مسئول حفظ و نگه داری کارهای انجام شده، مصالح، ماشین آلات و ابزار، زمین‌ها، راه‌ها، تاسیسات و بناهایی می‌باشد که زیر نظر و مراقبت او قرار دارد و به همین منظور، اقدامات لازم را برای نگه داری و حفاظت آن‌ها در داخل کارگاه در مقابل عوامل جوی و طغیان آب رودخانه‌ها و سرقت و حریق و مانند این‌ها به عمل می‌آورد.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

ب) پیمانکار در چارچوب مقررات و دستورالعمل های حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول خسارت های وارد شده به شخص ثالث در محدوده کارگاه است و در هر حال، کارفرما در این مورد هیچ نوع مسئولیتی بر عهده ندارد.

کارفرما و مهندس مشاور می توانند در صورت مشاهده عدم رعایت دستورالعمل های حفاظت فنی و بهداشت کار، دستور توقف بخشی از کار را که دارای ایمنی لازم نیست تا برقراری ایمنی طبق دستورالعمل های یاد شده صادر نماید. در این حالت، پیمانکار حق مطالبه خسارت در اثر دستور توقف کار را ندارد.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

پیمانکار متعهد است که تدابیر لازم را برای جلوگیری از وارد شدن خسارت و آسیب به املاک مجاور اتخاذ نماید و اگر در اثر سهل انگاری او خسارتی به املاک و تاسیسات مجاور یا محصول آنها وارد آید، پیمانکار مسئول جبران آن می باشد.

ج) پیمانکار مکلف است که پیش از شروع کار، تمام یا آن قسمت از کارهای موضوع پیمان را که در اسناد و مدارک پیمان تعیین شده است، در مقابل مواردی از حوادث مذکور در اسناد یاد شده به نفع کارفرما نزد موسسه ای که مورد قبول کارفرما باشد بیمه نموده و بیمه نامه ها را به کارفرما تسلیم کند.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

بیمه نامه ها باید تا تاریخ تحویل موقت اعتبار داشته باشد تا زمانی که تحویل موقت انجام نشده است، پیمانکار مکلف است که بیمه نامه ها را تمدید کند. کارفرما هزینه های مربوط به بیمه به شرح پیش گفته را در مقابل ارائه اسناد صادر شده از سوی بیمه گر، عیناً به بیمه گر پرداخت می کند.

آن قسمت از هزینه بیمه که مربوط به مدت تاخیر غیر مجاز پیمانکار باشد، به حساب بدهی پیمانکار منظور می شود.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

در صورت بروز حادثه ای که باعث از بین رفتن تمام یا قسمتی از کارهای انجام شده و مصالح و تجهیزات پای کار شود، پیمانکار موظف است که:

اولاً: مراتب را فوراً به کارفرما و مهندس مشاور و طبق مقررات بیمه به بیمه گر اطلاع دهد.

ثانیاً: طبق دستور کارفرما یا مهندس مشاور، کارها را در حالت اولیه بازگرداند.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

برنامه زمانی کارهای پیش گفته توسط پیمانکار تهیه می‌گردد و پس از تأیید مهندس مشاور و کارفرما به اجرا در می‌آید.

کارفرما خسارت‌های وارد شده بر آنچه را که بیمه شده است از بیمه گر وصول می‌نماید و مبلغ وصول شده از بیمه گر را برای تجدید عملیات به تناسب پیشرفت کار و طبق هزینه تمام شده، اعم از هزینه مستقیم یا غیر مستقیم (بالاسری)، با تأیید مهندس مشاور به تدریج تا اعاده‌ی کار به حالت اولیه به پیمانکار پرداخت می‌کند.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

کارفرما باید موضوع پیمان را به نحوی بیمه کند که در صورت بروز حادثه، خسارت دریافتی از بیمه گر برای اعاده کارها به حالت اولیه کافی باشد، در صورتی که تکلیف بیمه کار در اسناد و مدارک پیمان تعیین نشده باشد، پیش از شروع کار، پیمانکار چگونگی بیمه کار را از کارفرما استعلام می نماید و کارفرما در مدت ۱۰ روز کارها و حوادث مشمول بیمه را تعیین و به پیمانکار ابلاغ می نماید تا پیمانکار طبق مفاد این بند در مورد بیمه کار اقدام نماید.

اگر کارفرما عملیات موضوع پیمان را بیمه نکند، در صورت وقوع حادثه، جبران خسارت های وارد شده به عهده او می باشد.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

د) پیمانکار مکلف است که تمام ساختمان‌ها و تاسیسات موقت، ماشین آلات و ابزار و وسایل کارگاه را، که متعلق به اوست و یا در اختیار اوست و برای انجام عملیات موضوع پیمان به کار گرفته، به هزینه خود بیمه کند و رونوشت بیمه ها را به کارفرما تسلیم نماید. ماشین آلات و ابزاری که کارفرما در اختیار پیمانکار قرار می دهد کارفرما بیمه می کند.

ه) پیمانکار موظف است که روشنایی قسمت‌هایی از داخل کارگاه را که باید روشن باشد تامین کند و همچنین تمام علائم راهنمایی و خطر و وسایل حفاظتی و در صورت لزوم، حصارکشی را فراهم نماید و تعداد کافی نگهبان و مراقب در هر جا که لازم باشد، بگمارد.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

(و پیمانکار متعهد است که عملیات اجرایی خود را طوری انجام دهد که راه عبور مناسبی در پیاده رو و سواره رو برای عبور و مرور رهگذران و وسایل نقلیه همواره باز بماند و مصالح خود را در محل‌هایی انبار کند که موجب ناراحتی یا زحمت ساکنان اطراف، یا رهگذران نشود.

استفاده از ماشین آلات و ابزار در ساعات عادی کار و در نتیجه، صدای آن‌ها و همچنین استفاده از راه‌های معین به منظور انجام عملیات، مزاحمت تلقی نمی‌شود.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

در مواردی که اجرای کار ایجاب کند که قسمتی از سواره رو و یا پیاده رو برای مدت موقت و با اطلاع مهندس مشاور یا مهندس ناظر به کلی مسدود شود، پیمانکار با کسب مجوز لازم از مقامات محلی، عبور و مرور را با راه های انحرافی که مسیر آنها باید به تأیید مهندس مشاور برسد تامین کند. کارفرما نیز مساعدت لازم را برای تحویل مجوزهای مورد نیاز به عمل می آورد.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

اگر ترتیب احتساب و پرداخت هزینه ایجاد و نگه داری راه های انحرافی در اسناد و مدارک پیمان معین نشده باشد این هزینه ها به عهده پیمانکار است.

همچنین پیمانکار متعهد است که در حمل مصالح و ماشین آلات و عبور آن ها از راه ها، پل ها و تونل ها، رعایت قوانین، مقررات و استانداردها را بکند و اگر عبور ماشین یا مصالحی ترتیب خاصی را ایجاد کند، با نظر کارفرما یا مهندس مشاور اقدام نماید. هر گاه پیمانکار بر خلاف مفاد این بند، رفتار نماید مسئول جبران خسارت های وارد شده می باشد.

ماده ۲۱. حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت های لازم

ز) پیمانکار متعهد است که انتظامات کارگاه را تامین نماید و از ورود اشخاص غیر مجاز و کسانی که باعث اختلال نظم کارگاه می شوند، خود یا توسط مقامات انتظامی جلوگیری کند.

ح) هرگاه پیمانکار در اجرای تمام یا قسمتی از موارد درج شده در این ماده سهل انگاری یا کوتاهی کند و از انجام تعهداتی که طبق آن به عهده گرفته است خودداری نماید، کارفرما حق دارد آن تعهدات را به جای پیمانکار انجام دهد و هزینه های انجام شده و خسارت وارده را به اضافه ۱۵ درصد به حساب بدهی پیمانکار منظور کرده و از مطالبات وی کسر نماید. در این صورت، هر گونه ادعای پیمانکار نسبت به این قبیل پرداخت ها و همچنین نسبت به تشخیص کارفرما، خواه از نظر اساس تخلف و خواه از نظر مبلغ پرداختی، بی اثر می باشد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

مرداد ماه سال ۱۳۸۱ محل یک پروژه خط انتقال آب در معرض سیل قرار گرفته که این امر موجب بروز خساراتی به پروژه گردید. نظر به اینکه پروژه از طرف شرکت بیمه ایران بیمه تمام خطر مهندسی شده بود، مراتب به مدیریت شرکت بیمه ایران اطلاع داده شد. متعاقب آن کارشناسان شرکت مذکور از محل پروژه بازدید نموده و مطابق شروط پیوست قرارداد، میزان مبلغ خسارات قابل پرداخت توسط شرکت بیمه ایران را اعلام و تأیید نمودند.

سوالات و ابهامات ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان

ادامه پرسش :

هم زمان با انجام موارد فوق الذکر، دستور ترمیم مسیرهای تخریب شده خطوط لوله به پیمانکار پروژه داده شد. عملیات ترمیم مسیرهای تخریب شده شامل لجن برداری از روی خطوط، برداشت خاک سرند شده زیر، اطراف و روی لوله، در آوردن لوله از داخل ترانشه و لوله گذاری مجدد بوده است. عملیات ترمیم بطور کامل توسط پیمانکار انجام گرفت و هزینه های مربوطه توسط مشاور پروژه برآورد و اعلام گردیده است.

سوالات و ابهامات ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان

ادامه پرسش :

مبلغ هزینه های انجام شده توسط پیمانکار بیشتر از مبالغ قابل دریافت از شرکت بیمه ایران است. لذا با توجه به ردیف ۲ بند "ب" ماده ۴۳ شرایط عمومی پیمان مبنی بر این که "چنانچه خسارات دریافتی از شرکت بیمه ایران برای جبران خسارت ها کافی نباشد، جبران خسارت به عهده کارفرما می باشد." مابه التفاوت خسارت یاد شده با توجه به مورد ذکر شده در زیر، چگونه به پیمانکار پرداخت می گردد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان

ادامه پرسش :

آیا می‌توان عملیات ترمیم خطوط لوله تا برگرداندن کار به حالت اولیه را مطابق ردیف‌های فهرست‌بهای منضم به قرارداد و پس از کسر خسارت دریافتی از شرکت بیمه در صورت وضعیت‌های کارکرد و در قالب بند (الف-۱) ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان (۲۵ درصد) به پیمانکار پرداخت نمود و یا این که مابه‌التفاوت یاد شده باید در قالب صورت‌جلسات جداگانه ای به پیمانکار پرداخت گردد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای تابع ضوابط طرح‌های عمرانی که براساس شرایط عمومی جدید منعقد شده و کارهای موضوع پیمان در اجرای بند "ج" ماده ۲۱ بیمه (تمام خطر مهندسی) می باشد. چنانچه به موجب حوادث قهری (نظیر سیل) خسارتی به کار وارد شود که میزان خسارت دریافتی از محل بیمه موضوع بند "ج" ماده ۲۱ برای جبران آن کافی نباشد طبق بند (۲-ب) ماده ۴۳ کارفرما عهده دار جبران خسارت مزبور خواهد بود، بدیهی است در خصوص جبران خسارت مزبور نیز کارفرما به تناسب پیشرفت کار و مطابق با هزینه (واقعی) تمام شده اعم از هزینه‌های مستقیم یا غیر مستقیم (بالاسری) پرداخت های لازم را از محل اعتبار طرح و از طریق صورتحساب (خارج از صورت وضعیت های موقت کارکرد پروژه) به عمل خواهد آورد.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

الف) تمام نقشه‌ها، مشخصات، دستورالعمل‌ها و استانداردهای فنی که دارای مهر و امضای مهندس مشاور است، به تعداد نسخه‌های درج شده در اسناد و مدارك پیمان و در صورتی که در اسناد و مدارك پیمان تعداد نسخه معین نشده باشد، در دو نسخه، بدون دریافت هزینه در اختیار پیمانکار قرار می‌گیرد. در صورت نیاز پیمانکار، نسخه‌های اضافی به هزینه او تکثیر می‌شود.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

پیمانکار باید يك نسخه از نقشه ها و مشخصات، با آخرین تغییرات آن ها را همیشه در کارگاه نگهداری کند، تا در صورت لزوم، به منظور بازرسی کارها در اختیار مهندسین مشاور، کارفرما یا نمایندگان آن ها قرار گیرد. نسخه اصل نقشه ها و مدارك، تا پایان کار نزد مهندس مشاور باقی می ماند.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

ب) پیمانکار موظف است که پیش از آغاز هر قسمت از کار، تمام نقشه‌ها، دستورالعمل‌ها و دیگر اسناد و مدارك فنی مربوط به آن قسمت را با دقت مطالعه کند و اندازه درج شده در نقشه‌ها را کنترل نماید، به نحوی که هیچ گونه ابهامی از نظر چگونگی اجرای کار برای خود و کارکنانش باقی نماند.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

به طور کلی، کمبود نقشه برای هر قسمت از کار هرگز از تعهدات پیمانکار مبنی بر اجرای کامل کار نمی‌گاهد. در صورت مشاهده اشتباه در اندازه ها یا هرگونه ابهام یا کسری در مدارك، نقشه‌ها و دستورالعمل‌ها، پیمانکار باید به موقع رفع نقص آن ها را از مهندس مشاور درخواست کند. مهندس مشاور موظف است که با توجه به برنامه زمانی اجرای کار، برای تکمیل نقشه‌ها و ابلاغ به پیمانکار اقدام کند.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

ج) هرگاه پیمانکار در مورد درستی نقشه ها و محاسبات یا دستور کارها، یا مشخصات مصالح و تجهیزاتی که بنا به دستور کارفرما از منابع معینی تحصیل می شود ایرادی داشته باشد، باید با توجه به برنامه زمانی تفصیلی، مراتب را با ذکر دلیل به اطلاع مهندس مشاور برساند. در صورتی که مشاور، درستی مدارك پیشگفته را تأیید کند ولی پیمانکار همچنان نسبت به آن‌ها ایراد داشته باشد، پیمانکار باید موضوع را به کارفرما منعکس کند و پس از دریافت نظر کارفرما، طبق نظر انجام دهد. در چنین حالتی، پیمانکار فقط مسئول اجرای درست کار است و در مورد صحت نقشه‌ها، مشخصات، محاسبات و دستور کارهای مربوط، مسئولیتی ندارد. هزینه رفع عیب و نقص در چنین مواردی به عهده پیمانکار نمی باشد.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

د) پیمانکار، نقشه‌های کارگاهی را که نقشه‌های جزئیات ساخت قطعات و قسمت‌هایی از کار است، در صورت نیاز ضمن اجرای کار، بر اساس نقشه‌های اجرایی، مشخصات فنی و دستورالعمل سازندگان، تهیه می‌کند و در سه نسخه که یک نسخه آن قابل تکثیر باشد، تسلیم مهندس مشاور می‌نماید.

مهندس مشاور، نقشه‌های یاد شده را پس از بررسی و اصلاح لازم، تأیید و در یک نسخه به پیمانکار ابلاغ می‌کند. نسخه قابل تکثیر این مدارک نزد مهندس مشاور نگهداری می‌شود.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

ه) نقشه های چون ساخت، نقشه های کارهای انجام شده به نحوی که اجرا شده اند، می باشند و شامل تمام نقشه های اجرایی، اعم از تغییر یافته یا بدون تغییر است. پیمانکار باید نقشه های چون ساخت را به تدریج و طبق نظر مهندس مشاور در سه نسخه که یک نسخه آن قابل تکثیر باشد تهیه کند و برای بررسی و تایید، به مهندس مشاور بدهد. مهندس مشاور یک نسخه از نقشه های چون ساخت تایید شده را در اختیار پیمانکار قرار دهد.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور كارها

(و پیمانکار باید مشخصات فنی، نقشه ها و دستورالعمل‌های نصب، راه اندازی و بهره برداری تجهیزات را که تامین آن ها به عهده اوست، از سازنده آن‌ها بگیرد و در دو نسخه، به مهندس مشاور بدهد. مهندس مشاور، بر اساس مدارك سازنده، نقشه‌های اجرایی محل استقرار تجهیزات یاد شده را تهیه و برای اجرا به پیمانکار ابلاغ می‌کند.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

ز) مهندس مشاور، تمام موافقت‌ها، معرفی‌ها، تصویب‌ها، اخطارها و دستورکارها را به صورت کتبی به پیمانکار ابلاغ می‌کند و در مورد لزوم، به نحوه پیش بینی شده در اسناد و مدارك پیمان، به تائید کارفرما نیز می‌رساند و سپس به پیمانکار ابلاغ می‌کند.

پیمانکار، پس از وصول دستورکارها، می‌تواند برای اصلاح آن‌ها اظهار نظر کند. اما در هر حال، موظف به اجرای چنین دستور کارهایی است.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

در موارد دستورکار شفاهی از سوی مهندس مشاور، پیمانکار می‌تواند درخواست ابلاغ کتبی آن‌ها را بنماید و مهندس مشاور نیز مکلف است که دستور کارها را کتبی به پیمانکار ابلاغ نماید. در غیر این صورت، این دستورکارها برای پیمانکار معتبر نیست.

مهندس مشاور يك نسخه رونوشت از تمام نامه‌های ابلاغی، همراه با نقشه‌ها، دستورکارها و صورت جلسه‌ها را برای کارفرما ارسال می‌کند.

ماده ۲۲. ترتیب گردش مدارك ، نقشه ها و ابلاغ دستور کارها

ح) پیش از تحویل موقت کار طبق ماده ۳۹، پیمانکار دستورالعمل‌های راه اندازی، راهبری، تعمیر و نگهداری را همراه با نقشه های چون ساخت در سه نسخه، که یک نسخه آن قابل تکثیر باشد، به مهندس مشاور می‌دهد.

مدارك یاد شده باید به نحوی باشد که راهبری، تعمیر و نگه داری تمام قسمت های موضوع پیمان به سهولت انجام شود در صورتی که در اسناد و مدارك پیمان، تعداد نسخه یا مشخصات ویژه‌ای برای مدارك موضوع این بند تعیین شده باشد، طبق آن عمل نماید.

ماده ۲۳. حفاظت تاسیسات زیربنایی و تغییر وضع آن ها

پیمانکار باید عملیات موضوع پیمان را به نحوی اجرا کند که به تاسیسات زیر بنایی موجود در کارگاه، مانند خطوط آب، برق، گاز، مخازرات و مانند این ها، آسیبی وارد نشود. هرگاه در اثر عمل پیمانکار، به تاسیسات یاد شده صدماتی وارد شود، پیمانکار متعهد است که هزینه ترمیم و برقراری مجدد آن ها را بپردازد.

هرگاه پیمانکار نسبت به جبران خسارت وارد شده اقدام لازم و فوری به عمل نیاورد، کارفرما می‌تواند به هر طریق که مصلحت بداند، برای رفع نقص و خسارت اقدام کند و هزینه آن را به اضافه ۱۵ درصد به حساب بدهی پیمانکار منظور نماید. پیمانکار، از این بابت، حق هیچگونه اعتراضی ندارد.

ماده ۲۳. حفاظت تاسیسات زیربنایی و تغییر وضع آن ها

در صورتی که موقعیت تاسیسات زیرزمینی در اسناد و مدارک پیمان مشخص نشده باشد، پیمانکار باید با توجه به برنامه زمانی اجرای کار، تعیین وضعیت آن ها را از مهندس مشاور استعلام کند و بعد از اعلام نظر مهندس مشاور، برای عملیات حفاری اقدام نماید.

بدین ترتیب، مسئولیت پیمانکار در مورد بروز هر نوع حادثه و پرداخت خسارت و هزینه های پیشگفته در مورد تاسیسات زیرزمینی، منوط به آن است که نوع، محل یا مسیر تاسیسات مزبور به اطلاع پیمانکار رسیده یا در اسناد و مدارک پیمان مشخص شده باشد.

ماده ۲۳. حفاظت تاسیسات زیربنایی و تغییر وضع آن ها

هرگاه انجام عملیات موضوع پیمان، تغییر وضع تاسیسات یاد شده را ایجاب نماید، پیمانکار به کارفرما اطلاع می‌دهد تا سازمان‌های ذیربط برای تغییر وضع اقدام نمایند. هزینه های مربوط به عملیات یاد شده، به عهده کارفرماست.

ماده ۲۴. واگذاری، پیمانکاران جزء

الف) پیمانکار حق واگذاری پیمان به دیگری را ندارد.

ب) پیمانکار می‌تواند به منظور تسهیل و تسریع در اجرای قسمت یا قسمت‌هایی از عملیات موضوع پیمان، پیمان‌هایی با پیمانکاران جزء ببندد، مشروط به آنکه آنان را از واگذاری کار به دیگران ممنوع کند.

ماده ۲۴. واگذاری، پیمانکاران جزء

در صورتی که در اسناد و مدارك پیمان، کارفرما لزوم تأیید صلاحیت پیمانکاران جزء را پیش بینی کرده باشد، پیمانکار موظف است که تأیید کارفرما را در این مورد تحصیل نماید. این واگذاری نباید از پیشرفت کار طبق برنامه زمانی اجرایی کار بکاهد و به هر حال به هیچ روی از مسئولیت و تعهدات پیمانکار نمی‌کاهد.

ماده ۲۴. واگذاری، پیمانکاران جزء

پیمانکار مسئول تمام عملیاتی است که توسط پیمانکاران جزء یا کارکنان آن ها انجام می شود. در پیمان های بین پیمانکار و پیمانکار جزء باید نوشته شود که در صورت بروز اختلاف بین آن ها، کارفرما حق دارد، در صورتی که مقتضی بداند، به مورد اختلاف رسیدگی کند. پیمانکار و پیمانکار جز نیز می پذیرند که نظر کارفرما در این مورد قطعی است و تعهد می کنند که الزاماً آن را اجرا نمایند.

ماده ۲۴. واگذاری، پیمانکاران جزء

هرگاه در پرداخت مطالبات پیمانکاران جزء با توجه به شرایط درج شده در پیمان آنها، تاخیری روی دهد، در صورتی که پیمانکار جزء، تعهدات خود را بر اساس پیمان تنظیمی خود با پیمانکار کاملاً انجام داده و کار او مورد قبول و تأیید مهندس مشاور باشد، کارفرما می‌تواند بنا بر تقاضای پیمانکار جزء با حضور نماینده پیمانکار به کار او رسیدگی کند.

ماده ۲۴. واگذاری، پیمانکاران جزء

اگر در اثر این رسیدگی، پیمانکار جز طلبکار باشد و پیمانکار از پرداخت آن خودداری کند کارفرما حق دارد طلب پیمانکار جز را برای کارهایی که صورت وضعیت آن به پیمانکار پرداخت شده است، از محل مطالبات پیمانکار بپردازد. در صورتی که با اخطار کارفرما، پیمانکار یا نماینده او برای رسیدگی حاضر نشوند کارفرما رسیدگی می‌کند و به شرح پیشگفته عمل می‌کند و این عمل قطعی و غیر قابل اعتراض است.

ماده ۲۴. واگذاری، پیمانکاران جزء

هرگاه پس از فسخ پیمان، پیمانکاران جز مطالباتی از پیمانکار داشته باشند، مهندس مشاور و کارفرما به شرح پیشگفته موضوع را رسیدگی می‌کنند. اگر پس از رسیدگی و تهیه صورت حساب نهایی، پیمانکار مطالباتی داشته باشد کارفرما می‌تواند طلب پیمانکار جز را از محل مطالبات پیمانکار بپردازد.

ماده ۲۵. اجرای کار در شب

اجرای کار در شب در موارد زیر مجاز است :

الف) در برنامه زمانی تفصیلی پیش بینی شده باشد.

ب) هر گاه به سبب بروز تاخیرهای از سوی پیمانکار، انجام کار طبق تشخیص پیمانکار در مدت پیمان امکان پذیر نباشد، پیمانکار می تواند بدون آنکه حق دریافت اضافه هزینه کار را داشته باشد با تأیید مهندس مشاور و موافقت کارفرما، قسمتی از کار را در شب اجرا کند.

ماده ۲۵. اجرای کار در شب

ج) هرگاه مهندس مشاور تشخیص دهد که پیشرفت کار پیمانکار به نحوی نیست که همه عملیات در مدت پیمان پایان یابد، می‌تواند پس از موافقت کارفرما، به پیمانکار دستور دهد که قسمتی از کار را در شب اجرا کند. در این حالت، پیمانکار مکلف به اجرای این دستور است و حق ادعا و یا مطالبه هیچ گونه خسارت و اضافه بها را ندارد.

د) اگر به تشخیص مهندس مشاور و تأیید کارفرما برای جبران تاخیرهایی که ناشی از قصور پیمانکار نیست، کار در شب نیز انجام شود، اضافه هزینه‌های مربوط به کار در شب، با تأیید مهندس مشاور و تصویب کارفرما، پرداخت می‌شود.

ماده ۲۵. اجرای کار در شب

در محاسبه این هزینه‌ها، به منظور تعیین هزینه‌های اضافی دستمزد نیروی انسانی برای کار در شب، باید مقررات قانون کار و امور اجتماعی ملاک قرار گیرد.

پیمانکار متعهد است که ترتیب کار را طوری دهد که تا حد امکان، اجرای کار در شب برای ساکنان مجاور مزاحمتی ایجاد نکند.

روش محاسبه هزینه کار در شب براساس اضافه پرداخت های انجام شده

تعیین اجاره از تجزیه بهای ارائه شده در زمان مناقصه
تعیین اجاره بوسیله اجاره نامه، استعلام محلی
تعیین اجاره از محل گزارش های سازمان آمار

استخراج لیست تجهیزات مورد نیاز کار در شب

استفاده از گزارش کار در شب

تعیین حقوق روزانه از آنالیز بهای ارائه شده در زمان مناقصه
تعیین حقوق روزانه از استعلام محلی
تعیین حقوق روزانه از گزارش های سازمان آمار

استخراج لیست پرسنل فعال در شیفت شب

ضریب کار در شب

ضریب اضافه کار

اضافه حقوق پرداختی در شب : حقوق پایه

مطابق ماده ۵۸ قانون کار : ۱۳۵

مطابق ماده ۵۹ قانون کار : ۱۴۰

سوالات و ابهامات ماده ۲۵ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در یک پروژه عمرانی ملی کارفرما قصد دارد جهت تسریع در بهره برداری از پروژه در دست احداث خود و کاهش بخشی از هزینه های پروژه با استفاده از ضوابط تسریع کار شامل اجرای کار در شب یا اضافه کاری عوامل پیمانکار و ... زمان بهره برداری از پروژه را کاهش و در کوتاهترین زمان ممکن پروژه را تکمیل و آماده بهره برداری نماید. طبق بررسی بعمل آمده توسط مشاور در صورت اجرای کار در شب با یک شیفت اضافی مدت زمان پروژه می تواند حداقل ۳۰ درصد کاهش یابد که خود باعث کاهش بخشی از هزینه های اضافی پروژه نیز خواهد شد. نحوه اعمال و پرداخت هزینه های اضافی چگونه خواهد بود؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۵ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در صورتی که ادامه پیمان با همان پیمانکار که پیمان اولیه را انجام داده منعقد شود با توجه باینکه کار انجام شده قابل تحویل نمی باشد. لذا با پیمان جدید ادامه می یابد و نیازی به تنظیم صورتجلسه تحویل زمین نیست.

ماده ۲۶. آثار تاریخی و اشیای عتیقه

هرگاه ضمن اجرای کار، اشیای عتیقه یا آثار تاریخی و مسکوکات قدیمی و مانند آن در محل کار پیدا شود، پیمانکار متعهد است که بی درنگ مراتب را از طریق مهندس مشاور به اطلاع کارفرما و طبق قوانین به اطلاع دستگاه های انتظامی برساند. کارفرما برای حفظ و نگه داری یا انتقال اشیای عتیقه، اقدام فوری به عمل می آورد.

ماده ۲۶. آثار تاریخی و اشیای عتیقه

پیمانکار باید تا زمان اقدام به حفاظت از سوی کارفرما یا مقامات ذیربط، برای حفظ و نگهداری اشیاء و آثار مزبور مراقبت لازم را به عمل آورد.

هرگاه اجرای این ماده، موجب توقف یا تعطیلی عملیات موضوع پیمان گردد، طبق ماده ۴۹ رفتار می‌شود.

ماده ۲۷. اقامتگاه قانونی

اقامتگاه قانونی کارفرما و پیمانکار همان است که در موافقت نامه پیمان نوشته شده است. در صورتی که یکی از طرفین، محل قانونی خود را تغییر دهد، باید نشانی جدید خود را دست کم ۱۵ روز پیش از تاریخ تغییر، به طرف دیگر اطلاع دهد تا وقتی که نشانی جدید به طرف دیگر اعلام نشده است، مکاتبات به نشانی قبلی ارسال می شود و دریافت تلقی می گردد.

فصل سوم تعهدات و اختیارات کارفرما

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

ماده ۲۹. تغییر مقادیر کار، قیمت های جدید، تعدیل نرخ پیمان

ماده ۳۰. تغییر مدت پیمان

ماده ۳۱. مدیریت اجرا

ماده ۳۲. نظارت بر اجرای کار

ماده ۳۳. مهندس ناظر

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

الف (کارفرما متعهد است که کارگاه را بی عوض و بدون معارض تحویل پیمانکار دهد.

اجرای کار در زمین ها و محل های تحویل، مستلزم اخذ پروانه یا پرداخت حقوقی از قبیل عوارض شهرداری، حق ریشه و مستحقات و مانند این ها باشد، کارفرما متعهد به تحصیل پروانه ساختمان و پرداخت وجوه مزبور است.

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

تبصره ۱. اگر در اسناد و مدارک پیمان، تامین تمام یا قسمتی از زمین مورد نیاز برای تجهیز کارگاه به عهده پیمانکار گذاشته شده باشد، طبق شرایط پیش بینی شده در پیمان عمل می‌شود.

تبصره ۲. در صورتی که محل تحویل شده به پیمانکار معارض پیدا کند و موجب توقف اجرای تمام یا قسمتی از کار شود، آن قسمت از کار که متوقف شده است مشمول تعلیق می‌گردد و طبق ماده ۴۹ رفتار می‌شود.

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

ب) کارفرما بعد از مبادله پیمان، تاریخ تحویل کارگاه را که نباید **بیشتر از ۳۰ روز از تاریخ مبادله پیمان** باشد، به پیمانکار اعلام می‌کند.

پیمانکار باید در تاریخ تعیین شده در محل کار حاضر شود و طی صورت جلسه‌هایی، اقدام به تحویل گرفتن کارگاه بنماید. در صورتی که **حداکثر ۳۰ روز از تاریخ تعیین شده برای تحویل گرفتن کارگاه حاضر نشود**، کارفرما حق دارد که طبق ماده ۴۶ پیمان را **فسخ** کند.

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

در صورت جلسه های تحویل کارگاه باید حدود و موقعیت زمین ها و محل هایی که در آنها موضوع پیمان اجرا می شود و نقاط نشانه با مشخصات آنها، محور عملیات و محل منابع تهیه مصالحی که باید در کارگاه تولید گردد درج شود.

اگر تحویل کارگاه به طور یکجا میسر نباشد کارفرما باید کارگاه را به ترتیبی تحویل دهد که پیمانکار بتواند عملیات موضوع پیمان را طبق برنامه زمانی تفصیلی انجام دهد. در این حالت نیز مهلت کارفرما برای تحویل دست کم اولین قسمت کارگاه که برای تجهیز کارگاه و شروع عملیات موضوع پیمان لازم است **حداکثر ۳۰ روز است.**

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

ج) هرگاه کارفرما نتواند کارگاه را به ترتیبی تحویل دهد که پیمانکار بتواند کار را طبق برنامه زمانی تفصیلی انجام دهد و مدت تاخیر در تحویل کارگاه بیش از یک ماه شود، کارفرما به منظور جبران خسارت تاخیر در تحویل کارگاه، هزینه‌های اضافی ایجاد شده برای پیمانکار را که طبق رابطه زیر محاسبه می‌شود پرداخت می‌کند، مشروط بر اینکه با تأیید مهندس مشاور، پیمانکار در محل‌های تحویل شده تاخیر غیر مجاز نداشته باشد.

$$\text{مبلغ کارهایی که در تحویل محل (مدت تاخیر به ماه) اجرا می‌شود} = \frac{\text{مبلغ اولیه پیمان}}{\text{مبلغ اولیه پیمان}} \times \frac{7}{5} \times \text{مبلغ خسارت تاخیر تحویل کارگاه}$$

(متوسط کارکرد فرضی ماهانه)

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

مثال :

مبلغ اولیه پیمان : ۸۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

مدت پیمان : ۱۲ ماه

زمان تحویل از مبادله پیمان : ۳ ماه

محلّی که در تحویل آن تاخیر شده : محل اجرای ۱۰ درصد مبلغ اولیه پیمان

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

مثال :

مبلغ خسارت تاخیر در تحویل کارگاه :

(مدت تاخیر به ماه پس از کسر یک ماه) × $\frac{\text{مبلغ کارهایی که در تحویل محل اجرای آن تاخیر شده است}}{\text{مبلغ اولیه پیمان}}$ × (متوسط کارکرد فرضی ماهانه) × $\frac{۷.۵}{۱۰۰}$

$$\frac{۷.۵}{۱۰۰} \times \left(\frac{۸۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۲} \right) \times \frac{۰.۱}{۱} \times (۲) = ۱۱۶,۰۰۰,۰۰۰$$

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

اگر مدت تاخیر از **۳۰ درصد مدت پیمان یا ۶ ماه**، هر کدام که کمتر است بیشتر شود، حقوقی به پیمانکار تعلق می‌گیرد، بدین ترتیب که اگر مبلغ کارهای پیش بینی شده در محل‌های تحویل نشده تا **۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان** باشد، پیمانکار می‌تواند **با اطلاع قبلی ۱۵ روزه** آن قسمت از کار را از تعهدات خود **حذف کند** ولی اگر این مبلغ **بیشتر از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان** باشد، در صورت اعلام خاتمه پیمان از سوی پیمانکار، پیمان خاتمه و طبق **ماده ۴۸** عمل می‌شود.

هرگاه پیمانکار در محل‌هایی که در تحویل آن‌ها بیش از مدت پیشگفته تاخیر شده است، کار اجرایی را شروع نماید، حق حذف تعهدات در آن قسمت از کار را از خود سلب می‌نماید.

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

مثال :

مبلغ اولیه پیمان : ۸۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

مدت پیمان : ۱۲ ماه

زمان تحویل از مبادله پیمان : ۵ ماه

محلّی که در تحویل آن تاخیر شده : محل اجرای ۱۰ درصد مبلغ اولیه پیمان

حقوقی که به پیمانکار تعلق می گیرد:

پیمانکار می تواند با اطلاع قبلی ۱۵ روزه آن قسمت از کار را از تعهدات خود حذف کند.

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

مثال:

مبلغ اولیه پیمان : ۸۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

مدت پیمان : ۱۲ ماه

زمان تحویل از مبادله پیمان : ۵ ماه

محلّی که در تحویل آن تاخیر شده : محل اجرای ۳۰ درصد مبلغ اولیه پیمان

حقوقی که به پیمانکار تعلق می گیرد: **خاتمه پیمان**

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

تبصره: اگر کارفرما نتواند هیچ قسمت از کارگاه را به پیمانکار تحویل دهد، برای تاخیر **بیش از يك ماه تا ۳۰ درصد مدت پیمان یا ۶ ماه** هر کدام که **کمتر** است، نسبت به تاریخ مبادله پیمان، **ماهانه معادل مبلغ ۲.۵ درصد متوسط کارکرد فرضی ماهانه** را به پیمانکار پرداخت می‌کند.

اگر پیمانکار پس از انقضای ۳۰ درصد مدت پیمان با ۶ ماه، هر کدام که کمتر است، مایل به ادامه یا اجرای کار نباشد، با اعلام او قرارداد طبق ماده ۲۸ **خاتمه** می‌یابد و پیمانکار هیچ گونه دعاوی دیگری نمی‌تواند مطرح نماید.

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

مثال :

مبلغ اولیه پیمان : ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

مدت پیمان : ۱۰ ماه

زمان تحویل از مبادله پیمان : ۲ ماه

محلّی که در تحویل آن تاخیر شده : کل زمین کارگاه

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

مثال :

مبلغ خسارت تاخیر در تحویل کارگاه:

(مدت تاخیر به ماه پس از کسر یک ماه) $\times$ (متوسط کارکرد فرضی ماهانه) $\times \frac{۲.۵}{۱۰۰}$

$$\frac{۲.۵}{۱۰۰} \times \left(\frac{۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۰} \right) \times (۱) = ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

مثال :

مبلغ اولیه پیمان : ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

مدت پیمان : ۱۰ ماه

زمان تحویل از مبادله پیمان : ۵ ماه

محلّی که در تحویل آن تاخیر شده : کل زمین کارگاه

حقوقی که به پیمانکار تعلق می گیرد: **خاتمه پیمان**

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

خسارت تاخیر در تحویل تمام یا قسمتی از کارگاه، برای مدت مازاد بر يك ماه، **حداکثر تا ۳۰ درصد مدت پیمان یا ۶ ماه، هر کدام که کمتر است قابل پرداخت است.**

د) در مواردی که به استناد این ماده، قسمتی از تعهدات پیمانکار حذف شود، تضمین انجام تعهدات پیمانکار نیز به تناسب کاهش داده می شود.

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

ه) پیمانکار نمی‌تواند جز آنچه طبق نقشه‌ها و دستور کارهاست، در زمین‌ها و محل‌های متعلق به کارفرما یا ملک غیر که از طرف کارفرما به پیمانکار تحویل شده است، اقدام به احداث بنا یا ساختمان کند. اگر در اثر اجرای کار در ملک غیر که از طرف کارفرما تحویل شده است، صاحب ملک اقامه دعوا و درخواست خسارت و جلوگیری و توقف کار نماید، طرف ادعا کارفرماست و **پیمانکار هیچ گونه مسئولیت و تعهدی در این مورد ندارد.**

ماده ۲۸. تحویل کارگاه

(و) در صورتی که طبق اسناد و مدارک پیمان، تامین تمام یا قسمتی از زمین مورد نیاز تجهیز کارگاه به عهده پیمانکار باشد یا پیمانکار بخواهد طبق صلاح دید خود از محل‌هایی خارج از محل‌های تحویلی کارفرما برای تجهیز کارگاه استفاده کند، باید موقعیت آن‌ها را به تأیید کارفرما برساند. در این حالت، مسئولیت هر نوع ادعا و طلب خسارت از سوی صاحب ملك به عهده پیمانکار است و **کارفرما در این موارد مسئولیتی ندارد.**

هرگاه پیمانکار محل‌های مورد نیاز تجهیز کارگاه را به صورت اجاره‌ای در اختیار بگیرد، باید اجاره نامه آن‌ها، امکان انتقال مورد اجاره را به کارفرما پیش‌بینی کند.

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

اگر در قراردادی مبلغ ریالی قرارداد بایان یافته و در حالی که پیمانکار در کارگاه مستقر می‌باشد، با او قرارداد الحاقیه به روش ترك منافعه منعقد گردد، آیا صورت جلسه تحویل زمین قرارداد اولیه مطابق ماده ۲۸ برای قرارداد الحاقیه نیز معتبر است و یا تهیه صورت جلسه تحویل کارگاه به طور مجدد برای قرارداد جدید لازم می‌باشد؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در صورتی که ادامه پیمان به همان پیمانکار که پیمان اولیه را انجام داده منعقد شود با توجه باینکه کار انجام شده قابل تحویل نمی باشد لذا با پیمان جدید ادامه می یابد و نیازی به تنظیم صورتجلسه تحویل زمین نیست.

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

یک قرارداد براساس فهرست بهای واحد پایه رشته شبکه جمع آوری و انتقال فاضلاب سال ۸۱ منعقد گردیده است و طبق ماده (۲۸- الف) شرایط خصوصی پیمان تهیه زمین محل تجهیز بر عهده پیمانکار است. با عنایت به بند (۲-۷) پیوست ۵ فهرست بهای منضم به پیمان که باید کارفرما هزینه اجاره تهیه زمین را جزء برآورد هزینه‌های تجهیز و برچیدن کارگاه منظور نماید، در صورتی که هزینه اجاره زمین در هزینه‌های تجهیز و برچیدن کارگاه منظور نشده باشد نحوه پرداخت به پیمانکار به چه صورت می‌باشد؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در مورد قراردادهای طرح های عمرانی تابع شرایط عمومی پیمان جدید و منعقد شده با فهرس بهای واحد پایه، چنانچه طبق شرایط خصوصی پیمان، تأمین زمین برای تجهیز کارگاه به عهده پیمانکار باشد و هزینه‌ای بابت اجاره آن در برآورد هزینه‌های تجهیز و برچیدن کارگاه منظور نشده باشد، هیچ گونه پرداختی به عنوان اجاره زمین تجهیز کارگاه به پیمانکار تعلق نمی‌گیرد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

بعد از عقد یک قرارداد کارفرما موظف به تملک و تحویل زمین و کارگاه به پیمانکار نگردیده است. بعد از گذشت ۶ ماه پیمانکار تقاضای فسخ قرارداد و اعمال تبصره بند "ج" ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان را از کارفرما طلب نموده است. ولی کارفرمای پروژه معتقد است که با توجه به این که پیمانکار خود تقاضای فسخ قرارداد را تقدیم نمود، هیچگونه خسارتی به وی تعلق نمی‌گیرد. با توجه به توضیحات یاد شده، نحوه محاسبه خسارات چگونه خواهد بود؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای تابع ضوابط طرح های تملک دارایی‌های سرمایه ای که براساس شرایط عمومی پیمان (جدید) منعقد شده‌اند. به موجب تبصره ذیل بند "ج" ماده ۲۸ ، اگر کارفرما نتواند هیچ قسمت از کارگاه را ظرف ۳۰ درصد مدت پیمان یا ۶ ماه (هر کدام کمتر است نسبت به تاریخ مبادله پیمان) به پیمانکار تحویل دهد و پس از انقضای مهلت مزبور پیمانکار مایل به ادامه یا اجرای کار نباشد با اعلام او قرار داد طبق ماده ۴۸ خاتمه می‌یابد. بدیهی است تقاضای خاتمه پیمان از سوی پیمانکار از مصادیق عدم تمایل به ادامه کار بوده و در این حالت نیز کارفرما موظف است خسارت موضوع تبصره یاد شده را به پیمانکار پرداخت نماید.

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش:

در خصوص تبصره ذیل بند "ج" ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان در صورت اعمال ماده ۴۸ نسبت به پیمانکار آیا مبلغ ۲.۵ درصد متوسط کارکرد فرضی ماهانه به پیمانکار تعلق می گیرد یا خیر؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای منعقدہ براساس شرایط عمومی پیمان جدید چنانچه کارفرما نتواند هیچ قسمت از کارگاه را به پیمانکار تحویل دهد و پس از انقضای " ۳۰ درصد مدت پیمان یا ۶ ماه، هر کدام که کمتر است"، به موجب عدم تمایل پیمانکار به ادامه کار قرار داد طبق ماده ۴۸ خاتمه یابد، ماهانه مبلغی معادل ۲.۵ درصد متوسط کارکرد فرضی ماهانه برای تأخیر بیش از یک ماه تا ۳۰ درصد مدت پیمان یا ۶ ماه هر کدام کمتر باشد (نسبت به تاریخ مبادله پیمان) به پیمانکار تعلق می‌گیرد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در یک قرارداد مطابق مفاد مندرج در ماده ۲۰ شرایط خصوصی منضم به آن، تأمین زمین برای تجهیز کارگاه به عهده و هزینه کارفرما محمول شده بود، لذا پیمانکار درخواست تحویل زمین تجهیز کارگاه را بلافاصله پس از ابلاغ قرارداد تقدیم کارفرما نمود، ولی موضوع تأمین و تحویل محل تجهیز کارگاه با تأخیر حدود ۴.۵ ماه به انجام رسید. شایان ذکر است در صورتجلسه تنظیمی مربوط به صراحت قید گردیده، تاریخ تنفیذ اجاره نامه محل تجهیز کارگاه به عنوان تاریخ تحویل زمین موضوع بند ج ماده ۴ موافقت نامه پیمان تلقی گردیده و لذا با تصویب این تأخیر در تحویل زمین از جانب کارفرما، پیمانکار براساس بند ج ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان درخواست مبلغ خسارت عدم تحویل زمین را به مشاور تقدیم داشت.

سوالات و ایجابات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

نظر به اینکه با وجود گذشت حدود دو سال از تاریخ درخواست خسارت یاد شده، مبلغ مربوط پرداخت نگردید، لذا پیمانکار بطور مجدد درخواست مذکور را به مشاور ارسال نمود و ایشان هم پرداخت مبلغ مشخصی را بابت خسارت تأخیر در تحویل زمین به این شرکت تأیید نمود ولی کارفرما تأییدیه مشاور در این خصوص را نپذیرفته و لذا مشاور مجدداً مراتب تأیید خویش در این خصوص را به کارفرما اعلام نمود. اکنون با توجه به شرح پیش گفته، نحوه پرداخت خسارت تأخیر به چه صورت می‌باشد؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

براساس بند ب ماده ۱۲ فصل اول شرایط عمومی پیمان ابلاغی طی بخشنامه شماره ۱۰۲/۱۰۸۸۵۴/۸۴۲ مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۰۳ محل تجهیز کارگاه جزو محل کارگاه محسوب می‌شود. لذا در پیمان هایی که تأمین محل تجهیز کارگاه به عهده کارفرما می‌باشد، هزینه های اضافی (خسارت) ایجاد شده برای پیمانکار که ناشی از تأخیر در تحویل محل تجهیز کارگاه باشد طبق بند ج ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان محاسبه و توسط کارفرما پرداخت می‌گردد.

ماده ۲۹. تغییر مقادیر کار، قیمت های جدید، تعدیل نرخ پیمان

الف) در ضمن اجرای کار، سبکن است مقادیر درج شده در فهرست بها و مقادیر منضم به پیمان تغییر کند. تغییر مقادیر به وسیله مهندس مشاور محاسبه می شود و پس از تصویب کارفرما به پیمانکار ابلاغ می شود. پیمانکار با دریافت ابلاغ تغییر مقادیر کار، موظف به انجام با نرخ پیمان است، به شرط آنکه مبلغ ناشی از تغییر مقادیر کار، از حدود تعیین شده در زیر بیشتر نشود.

ماده ۲۹. تغییر مقادیر کار، قیمت های جدید، تعدیل نرخ پیمان

۱- افزایش مقادیر باید در چارجوب موضوع پیمان به پیمانکار ابلاغ شود. جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای با قیمت جدید (موضوع بند ج) نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود.

تبصره : اگر نرخ پیمان مشمول تعدیل آحاد بها باشد، برای محاسبه افزایش مبلغ پیمان به سبب قیمت های جدید، ابتدا قیمت های جدید به مبنای نرخ پیمان تبدیل می شود و سپس ملاک محاسبه قرار می گیرد.

ماده ۲۹. تغییر مقادیر کار، قیمت های جدید، تعدیل نرخ پیمان

۲- جمع مبلغ مربوط به کاهش مقادیر و حذف آن ها نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود. اگر این مبلغ، از حد تعیین شده بیشتر شود و پیمانکار با اتمام کار با نرخ پیمان موافق باشد، عملیات موضوع پیمان در چارچوب پیمان انجام می شود. ولی در صورتی که پیمانکار مایل به اتمام کار نباشد، پیمان طبق ماده ۴۸ خاتمه داده می شود.

ماده ۲۹. تغییر مقادیر کار، قیمت های جدید، تعدیل نرخ پیمان

تبصره ۱- در صورت حذف قسمت هایی از کار به استناد بند ج ماده ۲۸ (تحویل کارگاه)، برای تعیین حد افزایش یا کاهش مقادیر طبق بند های ۲و۱، به جای مبلغ اولیه پیمان، مبلغ اولیه پیمان پس از کسر مبلغ کارهای حذف شده به وسیله پیمانکار ملاک قرار می گیرد.

تبصره ۲- اضافه یا کاهش مقادیر کار طبق مفاد بندهای (الف-۱) و (الف-۲) این ماده تا ۱۰ درصد با دستور مهندس مشاور عمل می شود، ولی اضافه بر آن با تصویب کارفرما قابل اجرا است.

ماده ۲۹. تغییر مقادیر کار، قیمت های جدید، تعدیل نرخ پیمان

ب) در صورتی که پس از تکمیل کار و تصویب صورت وضعیت قطعی مشخص شود، مقادیر کار بدون آنکه از سوی کارفرما کم شده باشد، نسبت به مقادیر منضم به پیمان کاهش بیش از حد تعیین شده در بند (الف-۲) داشته باشد، در این حالت نیز نرخ پیمان ملاک عمل است.

ماده ۲۹. تغییر مقادیر کار، قیمت های جدید، تعدیل نرخ پیمان

ج) اگر در چارچوب موضوع پیمان، کارهایی به پیمانکار ابلاغ شود که برای آن ها قیمت و مقدار در فهرست بها و مقادیر منضم به پیمان پیش بینی نشده است، پیمانکار باید بی درنگ پس از دریافت ابلاغ مهندس مشاور، قیمت پیشنهادی خود را برای اجرای کارهای یاد شده، همراه با تجزیه قیمت، به مهندس مشاور تسلیم نماید. قیمتی که با توافق پیمانکار و مهندس مشاور تعیین می شود و به تصویب کارفرما برسد، ملاک پرداخت است.

قیمت های جدیدی که به این صورت تعیین می شود باید بر حسب هزینه اجرای کار در محل اجرا محاسبه گردد. از این رو، تنها ضریب هزینه بالا سری پیمان به قیمت های جدید اعمال می شود.

ماده ۲۹. تغییر مقادیر کار، قیمت های جدید، تعدیل نرخ پیمان

تبصره - در صورتی که پیمان با استفاده از فهرست های بهای واحد پایه منعقد شده باشد، چگونگی تعیین قیمت جدید، علاوه بر مفاد این بند، تابع دستورالعمل نحوه استفاده از قیمت های پایه در تعیین قیمت جدید با اولویت یاد شده است.

د) جمع بهای قیمت های جدید، علاوه بر آنکه تابع سقف تعیین شده در بند الف است، نباید از ۱۰ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود.

ه) تعدیل نرخ پیمان طبق شرایط پیش بینی شده در شرایط خصوصی است.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

حذف یک ردیف از فهرست مقادیر منضم به پیمان و ابلاغ ردیف دیگر از فهرست بها به جای ردیف مذکور به ترتیب آیا جزو سقف ۲۵ درصد کاهش و ۲۵ درصد افزایش پیمان خواهد بود یا خیر؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

اگر شرایط عمومی پیمان جدید ضمیمه قرارداد باشد مطابق بند (۱) ماده ۲۹ آن، جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای با قیمت جدید (موضوع بند "ج" آن) نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود. بعبارت دیگر جمع مبلغ افزایش یافته نسبت به مبلغ اولیه قرارداد در هر مرحله نمی‌تواند بیشتر از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان باشد ولی در سایر موارد که افزایش مزبور وجود ندارد قرارداد جاری و براساس مفاد آن عمل خواهد شد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

ادامه پاسخ :

همچنین مطابق بند (۲) ماده یاد شده جمع مبلغ مربوط به کاهش مقادیر و حذف آنها نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود ، اگر این مبلغ از حد تعیین شده بیشتر شود و پیمانکار با اتمام کار با نرخ پیمان موافق باشد، عملیات موضوع پیمان در چارچوب پیمان انجام می شود. ولی در صورتی که پیمانکار مایل به اتمام کار نباشد، پیمان طبق ماده ۴۸ خاتمه داده می شود.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در صورتی که مقدار کارکرد ردیفی از فهرست بهای منضم به پیمان پس از اتمام کامل عملیات اجرایی مرتبط از مقدار تعیین شده در فهرست های مقادیر منضم به پیمان کمتر یا بیشتر شود این کاهش یا افزایش جزء سقف ۲۵ درصد کاهش یا افزایش مقادیر می باشد یا خیر؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

اگر شرایط عمومی پیمان جدید ضمیمه قرارداد باشد مطابق بند (۱) ماده ۲۹ آن جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای با قیمت جدید (موضوع بند "ج" آن) نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود. به عبارت دیگر جمع مبالغ افزایش یافته نسبت به مبلغ اولیه قرار داد در هر مرحله نمی‌تواند بیشتر از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان باشد ولی در سایر موارد که افزایش مزبور وجود ندارد قرارداد جاری و براساس مفاد آن عمل خواهد شد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در صورتی که مبلغ اولیه پیمان ۲۵ درصد کاهش یابد آیا ضمانتنامه انجام تعهدات پیمان هم بطور متناسب قابل تقلیل است یا خیر؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

به استناد بند "ب" ماده ۵ آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی (مصوبه شماره ۴۲۹۵۶ / ت / ۲۸۴۹۳ مورخ ۸۲/۰۸/۱۱ هیات وزیران) تضمین انجام تعهدات در قراردادهای پیمانکاری، ساخت تجهیزات و نصب معادل ۵ درصد مبلغ معامله (مبلغ مندرج در ماده ۳ موافقتنامه) تعیین گردیده و مستقل از تغییرات موضوع ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان است.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در پیمان‌های منعقد شده با شرایط عمومی پیمان جدید آیا کارفرمایان می‌توانند با کاهش حجم عملیات در بعضی از ردیف‌های فهرست بهای منضم به پیمان باعث کاهش ۲۵ درصد مبلغ پیمان (نسبت به مبلغ اولیه پیمان) و از سوی دیگر با افزایش حجم عملیات در بعضی دیگر از ردیف‌های فهرست بها (و یا ردیف‌های قیمت جدید) باعث افزایش ۴۹ درصدی مبلغ پیمان گردند؟ (در این حالت کارفرما مدعی افزایش صرفاً ۲۴ درصد مبلغ اولیه پیمان می‌باشد و پیمانکار را ملزم به اجرای این دستور می‌داند).

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ:

در شرایط عمومی پیمان جدید افزایش و یا کاهش مقادیر بطور جداگانه محاسبه می شود و در نتیجه اختیارات کارفرما محدود به حداکثر ۲۵ درصد در جهت افزایش نسبت به مبلغ اولیه پیمان به طور جداگانه و ۲۵ درصد در جهت کاهش نسبت به مبلغ اولیه پیمان بطور جداگانه می باشد ولی در سایر موارد که افزایش مزبور وجود ندارد قرارداد جاری و براساس مفاد آن عمل خواهد شد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در پیمان هایی که هم اکنون شرایط عمومی پیمان قدیم در آن ها نافذ می باشد، آیا پیمانکار محق به عدم انجام کارهای مازاد بر ۲۵ درصد می باشد و یا اینکه صرفاً می بایست مطابق جمع جبری افزایش و کاهش عمل نماید؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ:

مفهوم ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان قدیم، تغییرات مقادیر کار (افزایش یا کاهش) به هر میزان قابل ابلاغ است مشروط بر اینکه در هیچ مقطعی مبلغ پیمان از ۲۵ درصد بیشتر یا کمتر نشود، بعبارت دیگر جمع جبری تغییرات ملاک عمل است.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

دستورالعمل نحوه محاسبه پر شدن حجم ریالی قرارداد با توجه به ۲۵ درصد اضافه آن چگونه می باشد؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در خصوص دستورالعمل نحوه محاسبه بر شدن حجم ریالی قرارداد با توجه به بند "الف" ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان جدید (اگر ضمیمه قرارداد باشد) مراتب به شرح زیر است:

در ضمن اجرای کار، ممکن است مقادیر درج شده در فهرست بها و مقادیر منضم به پیمان تغییر کند. تغییر مقادیر به وسیله مهندس مشاور محاسب می شود و پس از تصویب کارفرما به پیمانکار ابلاغ می گردد. پیمانکار با دریافت ابلاغ تغییر مقادیر کار، موظف به انجام کار با نرخ پیمان است به شرط آنکه جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای با قیمت جدید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان تجاوز ننماید.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در صورتیکه مبلغ یک قرارداد بعلاوه ۲۵ درصد آن به اتمام رسیده ولی عملیات در دست اجرا تکمیل و قابل بهره برداری نشود ادامه کار به چه صورت خواهد بود؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در صورتیکه مبلغ قراردادی بعلاوه ۲۵ درصد آن باتمام رسیده ولی به علی عملیات در دست اجرا، تکمیل و قابل بهره برداری نشود، باقیمانده کار معامله جدید تلقی شده و با انتخاب پیمانکار طبق ضوابط از طریق مناقصه و یا ترك مناقصه می توان نسبت به عقد قرارداد و ارجاع کار به پیمانکار اقدام نمود. بنابراین تمام کارهایی که تا سقف مبلغ قرارداد اولیه به علاوه ۲۵ درصد آن انجام می شود باید در این قرارداد منظور و باقیمانده عملیات در قرارداد بعدی مطابق ضوابط و مقررات مربوط درج شود.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

با توجه به این که مبلغ کارهای صورت وضعیت شده در هر دوره سه ماهه طبق شاخص‌های مربوط آن دوره تعدیل می‌شود، تمامی صورت وضعیت‌ها باید از نظر زمان اجرای هر یک از ردیف‌ها به ترتیبی که در صورت وضعیت‌های زمان اجرا مشخص شده، مورد تعدیل قرار گیرند.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

آیا محدودیت های ماده ۲۹ در خصوص سقف قیمت های جدید برای اقلام فاکتوری نیز قابل اعمال می باشد یا خیر؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

اقلام فاکتوری قیمت جدید تلقی و مشمول ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان می گردند و تنها ضریب بالاسری به آن ها تعلق می گیرد و محدودیت های مندرج در تبصره ذیل بند "ج" ماده ۲۹ باید در مورد آن ها رعایت گردد. به عبارت دیگر جمع های قیمت های جدید موضوع بند "ج" ماده ۲۹ نباید از ده درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در صورتی که در پیمانی که بر اساس فهرست‌های بهای واحد پایه رسته ساختمان منعقد گردیده باشد و عملیات اجرایی پروژه به رغم پرشدن سقف مبلغ پیمان (مبلغ برآورد اولیه + مبلغ افزایش ۲۵ درصد برآورد اولیه) کمتر از ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته و مشکلات ناشی از اشتباه در برآورد اولیه باشد، در این حالت با توجه به تعهدات طرفین قرارداد، ادامه کار و نحوه پرداخت هزینه‌های پیمانکار تا اتمام موضوع پیمان چگونه خواهد بود؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

براساس مفاد شرایط عمومی پیمان، حداکثر ۱.۲۵ مبلغ اولیه پیمان می تو ان به پیمانکار مربوطه کار ارجاع نمود و چنانچه به علی بار هم عملیات در دست اجرا تکمیل و قابل بهره برداری نشود باقیمانده کار معامله جدید تلقی شده و با انتخاب پیمانکار بر اساس ضوابط از طریق مناقصه و یا ترك مناقصه نسبت به عقد قرارداد و ارجاع کار به ایشان اقدام می شود.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

قراردادی با موضوع اجرای عملیات خاکی براساس فهرست بهای راه و باند سال ۱۳۸۲ منعقد شده است. کارفرما در آغاز کار اقدام به کاهش ۲۵ درصد سقف پیمان نموده و این حق خود را صرفاً از طریق کاهش فاصله حمل از ۱۶ کیلومتر به ۱ کیلومتر و در کل عملیات حمل خاک اعمال نموده است. به بیان دیگر کارفرما بدون کاهش حجم خاک (حجم و مقادیر عملیات حمل خاک) صرفاً با توسل به کاهش مسافت حمل سقف پیمان را کاهش داده است.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

ادامه پرسش :

اکنون این پرسش مطرح است که آیا کارفرما می‌تواند صرفاً با کاهش مسافت و بدون کاهش مقدار خاک (حجم خاک) که موجب نسری آن به کل عملیات حمل خاک می‌باشد اقدام به تغییر سقف پیمان نماید و آیا متوسط فاصله حمل می‌تواند به صورت ثابت (فیکس) در عملیات حمل ملاک محاسبه کار کرد قرار گیرد؟ به طور کلی نحوه اعمال کاهش ۲۵ درصد سقف پیمان و محاسبه آن صرفاً در آیتم حمل خاک چگونه است؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای منعقد شده براساس شرایط عمومی پیمان جدید، به موجب بند (۲- الف) ماده ۲۹، کارفرما می‌تواند از طریق حذف یا کاهش مقادیر، مبلغ پیمان را تا میزان ۲۵ درصد مبلغ اولیه تقلیل دهد و درمورد نحوه انجام این امر نیز هیچگونه محدودیت دیگری وجود ندارد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

آیا با اضافه نمودن یا کاهش دادن مقادیر مطابق بند (الف- ۱) و (الف- ۲) ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان که به صورت جبری با هم جمع می‌شوند، افزایش مقادیر تا سقف ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان محاسبه می‌گردد یا این که تنها افزایش مقادیر بند (الف- ۱) ماده فوق مبنای محاسبه تا سقف ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان می‌باشد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در مورد قراردادهای منعقد شده بر اساس شرایط عمومی پیمان جدید، مبلغ اولیه پیمان با توجه با ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان ۲۵ درصد قابل افزایش و ۲۵ درصد قابل کاهش است. به عبارت دیگر مبلغ اولیه پیمان، ظرفیت کاهش تا میزان ۲۵ درصد بصورت جداگانه را دارد، در نتیجه آیتم‌های ابلاغی به پیمانکار جایگزین آیتم‌های حذف شده نمی‌گردد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در صورتی که مطابق بند (الف-۲) ماده ۲۹ جمع مبلغ کاهش مقادیر ۱۵ درصد و مطابق بند (الف-۱) ماده فوق جمع مبلغ افزایش مقادیر ۱۸ درصد باشد با توجه به این که در مجموع ۱۳ درصد به مبلغ اولیه پیمان افزوده شده و عملیات موضوع پیمان به اتمام نرسیده است آیا می توان تا سقف ۱.۲۵ مبلغ اولیه پیمان قرارداد را ادامه داد یا این که در این مرحله نیاز به قرارداد الحاقیه می باشد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در مورد قراردادهای منعقد شده بر اساس شرایط عمومی پیمان جدید، مبلغ اولیه پیمان با توجه با ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان ۲۵ درصد قابل افزایش و ۲۵ درصد قابل کاهش است. به عبارت دیگر مبلغ اولیه پیمان، ظرفیت کاهش تا میزان ۲۵ درصد بصورت جداگانه را دارد. در نتیجه آیتم‌های ابلاغی به پیمانکار جایگزین آیتم‌های حذف شده نمی‌گردد، بلکه افزایش بطور جداگانه فقط تا ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان مطرح می‌باشد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

با عنایت به تغییر شرایط عمومی پیمان (نشریه شماره ۴۳۱۱ ، ابلاغی طی بخشنامه شماره ۱۳۶۰/۰۳/۲۶ مورخ ۱۰۲/۱۰۸۸۸۴/۸۴۲ مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۰۲) آیا اعتبار بخشنامه شماره ۱-۴۰۱۱-۱۱۱۵/۵۴ مورخ ۱۳۶۰/۰۳/۲۶ همچنان به قوت خود باقی است یا خیر؟ یعنی می توان از ردیف های آخرین فهرست آن معاونت تا سقف ۲۵ درصد استفاده نمود یا باید سقف ۱۰ درصد رعایت گردد؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای تابع ضوابط طرح های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که با استفاده از شرایط عمومی پیمان جدید و فهرست‌های بهای واحد پایه سال‌های ۷۷ الی ۸۲ منعقد شده‌اند، استفاده از قیمت‌های پایه در تعیین قیمت جدید تابع دستورالعمل مربوطه مندرج در پیوست فهرس بهای پایه منضم به پیمان می‌باشد و جمع بهای قیمت‌های جدیدی که در تعیین آن‌ها از قیمت‌های پایه به ترتیب فوق استفاده نمی‌شود، علاوه بر رعایت سقف تعیین شده در بند "الف" ماده ۲۹، نباید از ۱۰ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود و بخشنامه یاد شده در پرسش، برای قراردادهای اشاره شده مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

نظر به اینکه بعضی از اقلام در فهرست بهای واحد پایه، منتشره توسط آن معاونت فاقد قیمت می‌باشد و با عنایت به اینکه بطور کلی هزینه این گونه موارد به صورت فاکتوری پرداخت می‌گردد. ضریب بالاسری موارد فوق چگونه اعمال می‌گردد؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در پیمان‌های تابع ضوابط طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای که براساس فهرس بهای واحد پایه و شرایط عمومی پیمان جدید منعقد شده‌اند چنانچه در چارچوب موضوع پیمان کارهایی به پیمانکار ابلاغ شود که برای آن‌ها قیمت و مقدار در فهرست بهای منضم به پیمان پیش‌بینی نشده باشد (نظیر کارهای ردیف‌های فاقد بهای واحد در فهرس بهای پایه)، قیمت جدید مربوطه براساس هزینه واقعی انجام کار در محل طبق بند ۲۹ شرایط عمومی پیمان تعیین و با اعمال ضریب بالاسری مورد عمل در پیمان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در صورت کاهش مبلغ اولیه پیمان در ضمن اجرای کار و موافقت پیمانکار با ادامه کار، ابلاغ کار اضافی در قالب ۲۵ درصد مبلغ قرارداد براساس ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان می باشد یا براساس ۲۵ درصد باقیمانده مبلغ اولیه پیمان؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای منعقد شده با شرایط عمومی پیمان جدید سقف ۲۵ درصد افزایش موضوع بند (۱- الف) ماده ۲۹، براساس مبلغ اولیه پیمان (مندرج در ماده ۳ موافقتنامه) می باشد و مبلغ اولیه پیمان پس از کاهش به موجب بند (۲- الف) ماده ۲۹، نقشی در تعیین سقف مبلغ ۲۵ درصد افزایش بند (۱- الف) ندارد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در قراردادهایی که انجام موضوع پیمان پایان یافته و صورت وضعیت قطعی رسیدگی شده بیش از مبلغ اولیه پیمان و ۲۵ درصد ابلاغی باشد ضوابط پرداخت مبلغ باقیمانده چگونه است؟ در ضمن فرق میان قرارداد متمم و الحاقیه در چیست؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در هیچ قراردادی کارفرما مجاز نیست بیش از مبلغ اولیه پیمان بعلاوه درصد پیش بینی شده در متن پیمان (اگر شرایط عمومی پیمان ضمیمه پیمان باشد جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای با قیمت جدید نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود) به پیمانکار، کار ارجاع نماید و در صورتیکه شرایط و مقتضیات ایجاب نماید که برای تکمیل کار باقیمانده و یا پرداخت مابه التفاوت مبلغ صورت وضعیت قطعی از مبلغ پیمان بعلاوه درصد مذکور در فوق به پیمانکار، تحصیل مجوز ترك مناقصه از کمیسیون مربوطه طبق قانون محاسبات عمومی ضروری است و در این صورت باید برای مازاد بر مبلغ فوق قرارداد تنظیم گردد. توضیح اینکه تاکنون تعریف خاصی برای "متمم قرارداد" و "الحاقیه" و تفاوت میان این دو تدوین و ابلاغ نشده است.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

آیا با افزایش مبلغ اولیه پیمان، پیش برداخت پروژه نیز به طور متناسب افزایش می یابد؟

Academyofcivil.com

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

پیش پرداخت در قراردادهای پیمانکاری و نصب بر طبق جزء (۱) بند " ج " ماده (۵) مصوبه شماره ۴۲۹۵۶ / ت / ۲۸۴۹۳ ه مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۸ و ردیف (۳) اصلاحیه تعیین می گردد و مستقل از تغییرات مقادیر کار، موضوع ماده ۲۰۰۷۱ / ت / ۳۰۱۸۰ مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۱ تعیین می گردد و مستقل از تغییرات مقادیر کار موضوع ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان است.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

با توجه به ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان در ارتباط با ابلاغ ۲۵ درصد مزاد بر مبلغ و مدت اولیه قراردادها، در مورد قراردادهایی که مطابق بند (ب) ماده ۱۱ قانون برگزاری مناقصات (مصوبه شماره ۱۳۰۸۹۰ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۰۷ هیات محترم وزیران) که در رده معاملات متوسط قرار می گیرند، ابلاغ ۲۵ درصد به چه نحو می باشد؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

نصاب معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۴۴۶۹۵/۳۵۹۳۴ مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۲ صرفاً نسبت به مبلغ معامله (مبلغ مندرج در ماده (۳) موافقت نامه سنجیده می شود و مستقل از تغییرات مقادیر کار ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان است، بنابراین پس از انعقاد قرارداد، استفاده از تغییرات مقادیر کار ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان موجب عدم رعایت نمی گردد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

چنانچه در قراردادهای الحاقیه که در ادامه اتمام پروژه منعقد می گردند، در هنگام تنظیم صورت وضعیت قطعی مبلغ از حد مبلغ اولیه پیمان به علاوه ۲۵ درصد مبلغ اولیه الحاقیه نیز تجاوز کند، در این صورت آیا قراردادهای الحاقیه نیز شامل ۲۵ درصد افزایش مبلغ پیمان می گردند یا خیر؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

بر طبق بند "الف" ماده (۲۹) شرایط عمومی پیمان هر قرارداد حداکثر در سقف ۱.۲۵ مبلغ اولیه آن (مبلغ مندرج در ماده (۳) موافقتنامه) به انتها می رسد. در ضمن یادآور می شود براساس ضوابط این معاونت، الحاقیه قرارداد موضوعیت نداشته و ادامه اجرای کار پس از رسیدن به سقف تعیین شده، صرفاً براساس قرارداد جدید قابل پیگیری می باشد.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در یک قرارداد ضمیمه برآورد کارفرما یا کار اجرا شده مغایرت دارد به نحوی که احجام عمده ای از کار بیش از ۲۵ درصد مقدار برآورد کاهش و یا افزایش یافته است. از یک سو احجامی از کار مشمول کاهش بیش از ۲۵ درصد در برخی موارد تا ۱۰۰ درصد گردیده که اقلامی بوده است که پیمانکار سود خود را در آن ها دیده و با کاهش آن ها هزینه های مضاعف و ضرر و زیان به وی تحمیل گردیده است.

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

ادامه پرسش :

از سوی دیگر اقلامی بیش از ۲۵ درصد (گاهی تا ۲۰۰ یا ۴۰۰ درصد) افزایش داشته که اقلام ضرر ده پروژه بوده و پیمانکار با اضافه شدن حجم آن ها ضرر و زیان بیشتری را تحمل نموده است و پیمانکار صرفا در جهت حسن همکاری و امید به جبران ضرر و زیان های اشاره شده، ادامه کار داده و آن را به اتمام رسانیده است. اکنون با توجه به شرح پیش گفته چگونه می توان ضرر و زیان وارده را جبران کرد؟

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

مبلغ اولیه پیمان به موجب بندهای ۱ و ۲ ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان (اگر پیوست قرارداد باشد) قابلیت حداکثر ۲۵ درصد افزایش و ۲۵ درصد کاهش را به صورت جداگانه دارد. به عبارت دیگر افزایش مقادیر و کارهای با قیمت جدید ابلاغی جایگزین آیتم های کاهش یافته یا حذف شده نمی گردد، به این ترتیب به محض این که جمع مبالغ مربوط به کارهای جدید و افزایش مقادیر معادل ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان شد دیگر نیازی به کارهای جدید و یا افزایش مقادیر به پیمانکار ابلاغ نمود. ....

سوالات و ابهامات ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در چنین حالتی پیمانکار موظف است سایر اقلام باقیمانده کار را حداکثر تا سقف مقادیر پیش بینی شده در فهرست بهای منضم به پیمان انجام دهد. اگر جمع مبلغ مربوط به کاهش مقادیر و حذف آن‌ها از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود و پیمانکار با اتمام کار با نرخ پیمان موافق باشد، عملیات موضوع پیمان در چارچوب پیمان انجام می‌شود. ولی در صورتی که پیمانکار مایل به اتمام کار نباشد، پیمان طبق ماد ۴۸ خاتمه داده می‌شود.

ماده ۳۰. تغییر مدت پیمان

الف) در صورت وقوع هر یک از موارد زیر که موجب افزایش مدت اجرای کار شود، پیمانکار می‌تواند درخواست تمدید مدت پیمان را بنماید.

پیمانکار درخواست تمدید مدت پیمان را با ارائه محاسبات و دلایل توجیهی، به مهندس مشاور تسلیم می‌کند و مهندس مشاور پس از بررسی و تأیید، مراتب را برای اتخاذ تصمیم به کارفرما گزارش می‌کند و سپس نتیجه تصمیم کارفرما را به پیمانکار ابلاغ می‌نماید.

ماده ۳۰. تغییر مدت پیمان

۱- در صورتی که طبق بند های الف و ج ماده ۲۹ ، مبلغ پیمان تغییر کند.

۲- هرگاه به دستور کارفرما یا مهندس مشاور نقشه های اجرایی یا مشخصات فنی تغییر اساسی کند.

۳- هرگاه کارفرما در تحویل کارگاه، ابلاغ دستور کارها یا نقشه و تحویل مصالحی که تهیه آنها به عهده اوست تاخیر کند. تاخیر ابلاغ دستور کارها و نقشه ها به شرطی مشمول این بند است که پیمانکار با توجه به برنامه زمانی تفصیلی، آنها را از مهندس مشاور درخواست کرده باشد.

ماده ۳۰. تغییر مدت پیمان

۴- اگر در تحویل مصالحی که فروش آن ها لزوماً باید با حواله کارفرما صورت گیرد تاخیر ایجاد شود به شرطی که پیمانکار با توجه به برنامه زمانی تفصیلی برای تهیه آن ها به موقع اقدام کرده باشد.

۵- در موارد حوادث قهری و همچنین در موارد مربوط به کشف اشیای عتیقه و آثار تاریخی که در مواد ۲۶ و ۴۳ پیش بینی شده است.

۶- هرگاه محدودیت برای ورود مصالح و تجهیزات طبق بند (د) ماده ۲۰ پیش آید.

ماده ۳۰. تغییر مدت پیمان

۷- در صورتی که طبق ماده ۲۹ به حالت تعلیق درآید.

۸- در صورتی که قوانین و مقررات جدیدی وضع شود که در تغییر مدت اجرای کار موثر باشد.

۹- هرگاه کارفرما نتواند تعهدات مالی خود را در موعد های درج شده در اسناد و مدارك پیمان انجام دهد.

۱۰- موارد دیگری که به تشخیص کارفرما **خارج از قصور پیمانکار باشد.**

ماده ۳۰. تغییر مدت پیمان

ب) اگر وقوع برخی از موارد درج شده در بند الف موجب کاهش مدت پیمان شود، مهندس مشاور با کسب نظر پیمانکار، کاهش مدت پیمان را تعیین می‌کند و مراتب را برای اتخاذ تصمیم به کارفرما گزارش می‌نماید و سپس نتیجه تصمیم کارفرما را به پیمانکار ابلاغ می‌کند.

ماده ۳۰. تغییر مدت پیمان

ج) در پایان مدت اولیه پیمان یا هر تمدید مدت پیمان، اگر کار به اتمام نرسیده باشد، مهندس مشاور با کسب نظر پیمانکار و با توجه به موارد تعیین شده در بند الف علل تاخیر کار را بررسی می‌کند و میزان مدت مجاز و غیر مجاز آن را با توافق پیمانکار تعیین می‌نماید و نتیجه کار را به کارفرما گزارش می‌دهد و سپس نظر کارفرما را در مورد میزان مجاز یا غیر مجاز تاخیر کار به پیمانکار اعلام می‌کند و معادل مدت تاخیر مجاز، مدت پیمان را تمدید می‌نماید.

ماده ۳۰. تغییر مدت پیمان

د) در اجرای مفاد این ماده برای تمدید مدت پیمان، تاخیرهای هم زمان ناشی از عوامل مختلف درج شده در بند الف، فقط يك بار محاسبه می شود.

ه) در اجرای مفاد این ماده، اگر پیمانکار با مهندس مشاور توافق نداشته باشد یا نسبت به تصمیم کارفرما معترض باشد، طبق نظر کارفرما عمل می شود و پیمانکار می تواند بر اساس ماده ۵۳ برای حل مسئله اقدام نماید.

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

آیا تأخیر در تحویل سیمان به پیمانکار از سوی کارخانه را می توان تأخیر مجاز پیمانکار تلقی نمود؟

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

مطابق ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان، اگر در تحویل مصالحی که فروش آن ها لزوما باید با حواله کارفرما صورت گیرد تأخیر ایجاد شود، در صورتی که کارفرما برحسب نیاز پروژه برای پیمانکار حواله سیمان صادر و پیمانکار با توجه به برنامه پیری تفصیلی برای تهیه آن بموقع اقدام کرده باشد و پیمانکار دلایل کتبی مثبتی در مورد عدم تحویل به موقع آن به کارفرما ارائه و این مدارك مورد تایید کارفرما قرار گیرد اقدام مطابق بند ۴ ماده ۳۰ بلا مانع می باشد.

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

یک پروژه عمرانی به علت کمبود سیمان دچار وقفه گردیده و تلاش عوامل دست اندرکار (پیمانکار، مشاور و کارفرما) جهت تأمین بموقع سیمان تاکنون بی نتیجه مانده است. به همین دلیل عملیات بتن ریزی کارگاه ها تعطیل گشته است. آیا پیمانکار می تواند درخواست پرداخت خسارت در قالب تعلیق کند؟

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای طرح های عمرانی منعقد شده با شرایط عمومی پیمان، تأمین مصالح مصرفی مورد نیاز اجرای کار به عهده پیمانکار است مگر آنکه در اسناد و مدارک پیمان ترتیب دیگری برای تأمین مصالح پیش بینی شده باشد. در مورد مصالح حواله‌ای نیز چنانچه با وجود اقدام بموقع پیمانکار (با توجه به برنامه زمانی تفصیلی)، تحویل مصالح بموقع انجام نگیرد، تأخیر مربوطه طبق بند (۴- الف) ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان موجب تمدید مدت پیمان خواهد شد و موضوع ارتباطی با هزینه تعلیق ندارد.

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

مطابق ردیف ۱ بند "الف" ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان، قراردادی به ۲۵ درصد دستورکار اضافی کشیده شده و توسط مهندس مشاور و کارفرما تأیید و مبلغ آن هم پرداخت شده، اما کارفرما از ابلاغ تمدید زمان قرارداد علی رغم درخواست به استناد اختیار در اتخاذ تصمیم که در متن ماده فوق الذکر آمده خودداری می‌کند و این موضوع در تعدیل پیمان نقش مهمی دارد. آیا این اختیار فقط مربوط به قبل از ابلاغ و تصویب ۲۵ درصد دستورکار اضافی است یا بعد از آن هم شامل می‌شود که در صورت شمول، مبانی حقوقی و یا اجرایی آن چگونه خواهد بود؟

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای منعقد شده بر اساس شرایط عمومی پیمان جدید، پیمانکار در صورت افزایش مبلغ پیمان بر طبق بند "الف" ماده ۳۰، درخواست تمدید مدت پیمان را با محاسبات و دلایل توجیهی خود به مهندس مشاور ارائه می کند و مهندس مشاور پس از بررسی و تأیید آن، مراتب را برای اتخاذ تصمیم به کارفرما گزارش کرده و سپس نتیجه تصمیم کارفرما را به پیمانکار ابلاغ می نماید. ....

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

ادامه پاسخ :

با عنایت به موارد فوق وقوع افزایش در مبلغ پیمان (طبق بندهای "الف" و "ج" ماده ۲۹) در برخی موارد می‌تواند موجب تمدید مدت پیمان گردد ولی الزاماً هر افزایش و یا کاهش مبلغ پیمان باعث تغییر مدت پیمان نمی‌شود. در ضمن چنانچه پیمانکار در مورد رسیدگی به تأخیرات اعتراض داشته و این اعتراض مورد قبول و توجه کارفرما قرار نمی‌گیرد می‌تواند نسبت به ادعای خود بر طبق ماده ۵۳ شرایط عمومی پیمان اقدام نماید.

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

با موضوع "مدت تأخیرات غیر مجاز" چگونه باید برخورد کرد؟

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

طبق بند "ج" ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان جدید (اگر ضمیمه قرار داد باشد) در پایان مدت اولیه یا هر تمدید مدت پیمان اگر کار به اتمام نرسیده باشد علل تأخیر کار بررسی و کارفرما نظر خود را در مورد مجاز یا و غیر مجاز بودن تأخیر کار به پیمانکار اعلام می کند و معادل مدت تأخیر مجاز، مدت پیمان را تمدید می نماید. در صورتیکه مدت تأخیر غیرمجاز بیش از ۲۵ درصد مدت پیمان باشد کارفرما می تواند پیمان را فسخ نماید از طرفی دیگر اجرای پروژه به موجب بند "ب" ماده ۱۸ شرایط عمومی پیمان باید براساس برنامه زمانی تفصیلی اجرای کار تا زمان تحویل موقت ادامه یابد. ....

سوالات و ابهامات ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان

ادامه پاسخ :

مطابق ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان در صورتی که مدت انجام کار، بیش از مدت اولیه پیمان به علاوه مدت های تمدید شده پیمان باشد مدت تأخیر غیر مجاز پیمانکار تعیین و ملاک محاسبه خسارت تأخیر قرار می گیرد. بعبارت دیگر کارفرما فقط مدت های مجاز را به مدت اولیه پیمان اضافه می نماید و در پایان کار طبق ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان در مورد تأخیرهای غیر مجاز و اخذ جریمه متعلقه از پیمانکار طبق شرح بالا اقدام می نماید.

ماده ۳۱. مدیریت اجرا

کارفرما می تواند قسمتی از اختیارات خود را به شخص حقوقی، که مدیر طرح نامیده می شود، واگذار نماید.

کارفرما مدیر طرح را با تعیین حدود اختیارات واگذار شده به پیمانکار معرفی می نماید. تمام تصمیم گیری های مدیر طرح در چارچوب اختیارات واگذار شده، در حکم تصمیم کارفرما می باشد.

مقدمه شرایط عمومی پیمان

در اجرای ماده ۳۱، در صورتی که برای اداره امور طرح، کارفرما مدیر طرح انتخاب کند، در هیچ وضعیتی، کارفرما نمی‌تواند اختیارات زیر را به مدیر طرح تفویض نماید، لیکن مدیر طرح باید در هر یک از موارد یاد شده، بررسی لازم را به عمل آورد و نتیجه را برای تصمیم‌گیری کارفرما گزارش کند.

مقدمه شرایط عمومی پیمان

- ۱) تمام تاییدهایی که بر اساس قانون محاسبات عمومی باید با امضای بالاترین مقام دستگاه اجرایی باشد.
- ۲) قبول تضمین ها و دستور تمدید، تسطیح و واريز آن ها
- ۳) تصویب تغییر مبلغ پیمان
- ۴) تصویب تغییر مدت پیمان
- ۵) تصویب قیمت های جدید
- ۶) تصویب تحویل موقت و تحویل قطعی
- ۷) تصمیم در مورد تعلیق، خاتمه یا فسخ پیمان
- ۸) تصویب صورت وضعیت قطعی و صورتحساب نهایی

ماده ۳۲. نظارت بر اجرای کار

الف (عملیات اجرای پیمانکار، همیشه باید زیر نظر و با اطلاع مهندس مشاور انجام شود، نظارتی که از طرف کارفرما و مهندس مشاور در اجرای کارها به عمل می‌آید، **به هیچ روی از میزان مسئولیت پیمانکار نمی‌کاهد.**

نظارت مستقیم در کار پیمانکار، در محدوده کارگاه و در موارد خاص (برای ساخت قطعات و تجهیزات) در خارج از کارگاه انجام می‌شود. در هر حال پیمانکار باید گزارش پیشرفت اقدام‌هایی را که در خارج از کارگاه به منظور انجام تعهدات پیمان انجام می‌دهد، به مهندس مشاور تسلیم نماید.

ماده ۳۲. نظارت بر اجرای کار

ب) مهندس مشاور، تنها مرجع فنی پیمانکار برای اجرای موضوع پیمان از سوی کارفرماست.

هرگونه تغییرات، اظهار نظرهای فنی و اصلاحات مورد نظر پیمانکاران، سازندگان و بازرسان فنی، پس از هماهنگی با مهندس مشاور انجام می‌گیرد و توسط وی به پیمانکار ابلاغ می‌شود. مواردی که مهندس مشاور، موظف به کسب مجوز از کارفرما، برای انجام وظایف نظارت است، در اسناد و مدارک پیمان تعیین شده است.

ماده ۳۲. نظارت بر اجرای کار

ج) مهندس مشاور به منظور اطمینان از صحت اجرای کار، اقدام به آزمایش مصالح یا کارهای انجام یافته می کند. هزینه انجام آزمایش ها بر عهده کارفرماست، مگر آنکه در اسناد و مدارک پیمان ترتیب دیگری هم پیش بینی شده باشد. هرگاه نتایج این آزمایش ها با آنچه که در مدارک فنی تعیین شده است تطبیق نکند، پیمانکار متعهد است که مصالح و کارها را طبق دستور مهندس مشاور اصلاح کند. هزینه انجام این اصلاحات بر عهده پیمانکار است، مگر آنکه نقص موجود مربوط به مدارک فنی باشد.

پیمانکار موظف است که برای نمونه برداری از مصالح یا انجام هر نوع آزمایشی، تعداد لازم کارگر به صورت موردی و موقت، به طور رایگان در اختیار مهندس مشاور بگذارد.

ماده ۳۲. نظارت بر اجرای کار

د) در صورتی که مهندس مشاور مواردی از عدم رعایت مشخصات فنی، نقشه‌ها و مدارک دیگر فنی پیمان را در اجرای کارها مشاهده کند، با ارسال اخطاریه ای اصلاح کارهای معیوب را در مدت مناسبی که با توجه به حجم و نوع کار تعیین می‌نماید از پیمانکار می‌خواهد.

اگر پس از مهلت تعیین شده پیمانکار نسبت به اصلاح کارها اقدام نکند، کارفرما می‌تواند خودش کارهای معیوب را اصلاح نماید و هزینه‌های مربوط را به اضافه ۱۵ درصد از مطالبات پیمانکار کسر نماید. در صورتی که عدم توجه به اخطار مهندس مشاور برای اصلاح هر کار معیوب از سوی پیمانکار تکرار شود، کارفرما می‌تواند پیمان را طبق ماده ۴۶ فسخ نماید.

ماده ۳۲. نظارت بر اجرای کار

ه) کارفرما در مدت اجرای پیمان، هر موقع که لازم بداند، توسط نمایندگان خود عملیات پیمانکار را بازرسی می‌کند. پیمانکار موظف است که هر نوع اطلاعات و مدارکی را که مورد نیاز باشد، در اختیار نمایندگان کارفرما بگذارد و تسهیلات لازم را برای انجام این بازرسی‌ها فراهم سازد.

ماده ۳۲. نظارت بر اجرای کار

و) اگر کارفرما در طول مدت پیمان، تصمیم به تغییر مهندس مشاور بگیرد، این تصمیم باید دست کم یک ماه پیش تر به اطلاع پیمانکار برساند. پیمانکار و مهندس مشاور، موظف هستند که تکلیف آزمایش‌هایی ناتمام، صورت جلسه‌های در دست اقدام و صورت کارکرد‌های در حال رسیدگی را روشن کنند.

در صورتی که مهندس مشاور به شرح پیش گفته عمل نکند، کارفرما مستقیماً به جای مهندس مشاور تکلیف کارهای ناتمام را روشن می‌کند و هزینه‌های مربوط به این اقدام را به حساب بدهی مهندس مشاور منظور می‌نماید.

ماده ۳۲. نظارت بر اجرای کار

اگر در زمان اعلام کارفرما مبنی بر تغییر مهندس مشاور، بخش‌هایی از کار توسط پیمانکار در حال اجرا باشد که اتمام آن بخش منجر به صدور تائیدیه های مهندس مشاور شده و این امر موکول به زمان پس از تغییر مهندس مشاور شود، این گونه موارد، باید در طول یک هفته از تاریخ اعلام کارفرما، از سوی پیمانکار به کارفرما منعکس شود تا کارفرما ترتیب لازم را برای عدم انقطاع آن بخش از کار پیمانکار و صدور به موقع تائیدیه بدهد.

ماده ۳۲. نظارت بر اجرای کار

کارفرما مهندس مشاور جدید را به پیمانکار معرفی می کند و اختیارات او را طبق آنچه که برای مهندس مشاور قبلی تعیین شده بود، تنفیذ یا تغییرات مربوط را به پیمانکار ابلاغ می کند و از آن پس تصمیم ها و دستورهای مهندس مشاور جدید در چارچوب پیمان برای پیمانکار لازم الاجراست.

ماده ۳۳. مهندس ناظر

الف) مهندس ناظر که نماینده مهندس مشاور در کارگاه است وظیفه دارد که با توجه به اسناد و مدارک پیمان، در اجرای کار، نظارت و مراقبت دقیق به عمل آورد و مصالح و تجهیزات را که باید به مصرف برساند، بر اساس نقشه‌ها و مشخصات فنی مورد رسیدگی و آزمایش قرار دهد و هرگاه عیب و نقصی در آن‌ها یا در نحوه مهارت کارکنان یا چگونگی کار مشاهده کند، دستور رفع آن‌ها را به پیمانکار بدهد.

همچنین هرگاه بعضی از ماشین آلات معیوب باشد به طوری که نتوان با آن‌ها کار کرد، مهندس ناظر تعمیر یا تعویض و یا تغییر آن‌ها را از پیمانکار می‌خواهد.

ماده ۳۳. مهندس ناظر

با رعایت مفاد بند ب، هرگونه دستوری که از طرف مهندس ناظر به پیمانکار داده می شود، به مثابه دستورهای داده شده توسط مهندس مشاور است و پیمانکار ملزم به اجرای آنهاست.

ب) مهندس ناظر، به هیچ روی، حق ندارد که از تعهدات پیمانکار بکاهد یا موجب تمدید مدت پیمان یا پرداخت اضافی به پیمانکار شود یا هر نوع دستور تغییر کاری را صادر کند.

ماده ۳۳. مهندس ناظر

ج) پیمانکار مکلف است که دستوره‌های مهندس ناظر را در حدود مفاد این ماده اجرا نماید، مگر در مواردی که آن‌ها را بر خلاف اسناد و مدارک پیمان تشخیص دهد، که در این صورت، موظف است که موضوع را به مهندس مشاور بنویسد و کسب تکلیف کند. هرگاه مهندس مشاور موضوع را فیصله ندهد، نظر کارفرما در آن مورد قاطع می‌شود.

ماده ۳۳. مهندس ناظر

د) با وجود نظارتی که از طرف مهندس ناظر در اجرای کارها به عمل می آید، کارفرما و مهندس مشاور حق دارند مصالح مصرفی در کارهای انجام یافته را مورد رسیدگی قرار دهند و اگر مشخصات آن ها را مغایر نقشه ها و مشخصات فنی تشخیص دهند، پیمانکار متعهد است مصالح و کارهای معیوب را به هزینه خود تعویض نماید. به غیر حال نظارت مهندس ناظر از مسئولیت های پیمانکار نمی کاهد و سلب حق از کارفرما و مهندس مشاور نمی کند.

فصل چہارم

تصمیمین، پرداخت، تحویل کار

Academyofcivil.com

فصل چهارم : تضمین، پرداخت، تحویل کار

ماده ۳۴. تضمین انجام تعهدات

ماده ۳۵. تضمین حسن انجام کار

ماده ۳۶. پیش پرداخت

ماده ۳۷. پرداخت ها

ماده ۳۸. پرداخت های ارزی

ماده ۳۹. تحویل موقت

ماده ۴۰. صورت وضعیت قطعی

ماده ۴۱. تحویل قطعی

ماده ۴۲. مسئولیت های دوره تضمین

ماده ۳۴. تضمین انجام تعهدات

موقع امضای پیمان، برای تضمین انجام تعهدات ناشی از آن، پیمانکار باید ضمانت نامه‌ای معادل ۵ درصد مبلغ اولیه پیمان صادر شده از طرف بانک مورد قبول کارفرما و طبق نمونه‌ای که ضمیمه اسناد مناقصه بوده است، تسلیم کارفرما کند.

ضمانتنامه یاد شده باید تا **یک ماه پس از تاریخ تحویل موقت موضوع پیمان** معتبر باشد. تا هنگامی که تحویل موقت انجام نشده است، پیمانکار مکلف است برای تمدید ضمانت نامه یاد شده اقدام نماید و اگر تا **۱۵ روز پیش از انقضای مدت اعتبار ضمانتنامه**، پیمانکار موجبات تمدید آن را فراهم نکرده باشد کارفرما حق دارد که مبلغ ضمانتنامه را از بانک ضامن دریافت کند و وجه آن را به جای ضمانتنامه، به رسم وثیقه نزد خود نگه دارد.

ماده ۳۴. تضمین انجام تعهدات

کارفرما تضمین انجام تعهدات را پس از تصویب صورت مجلس تحویل موقت، با توجه به تبصره ۱ این ماده آزاد می‌کند.

تبصره ۱. حداکثر تا یک ماه بعد از تحویل موقت، آخرین صورت وضعیت موقت طبق ماده ۳۷، بدون منظور داشتن مصالح پای کار تنظیم می‌شود. هرگاه بر اساس این صورت وضعیت، پیمانکار بدهکار نباشد یا جمع بدهی او از نصف کسور تضمین حسن انجام کار کمتر باشد ضمانت نامه انجام تعهدات بی درنگ آزاد می‌شود. ولی هرگاه میزان بدهی پیمانکار، از نصف کسور تضمین حسن انجام کار بیشتر باشد، ضمانت نامه انجام تعهدات بر حسب مورد طبق شرایط تعیین شده در ماده ۴۰ یا ماده ۵۲ آزاد می‌شود.

ماده ۳۴. تضمین انجام تعهدات

تبصره ۲. در صورتی که تمام یا قسمتی از تضمین انجام تعهدات، به صورت نقد نزد کارفرما باشد یا با رعایت مقررات، به جای ضمانت نامه بانکی از انواع دیگر اوراق بهادار استفاده شود، چگونگی گرفتن تضمین و استرداد آن در هر مورد، طبق شرایطی است که در این پیمان برای ضمانتنامه بانکی تعیین شده است.

سوالات و ابهامات ماده ۳۴ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

مبلغ ضمانت نامه انجام تعهدات که در فسخ پیمان می بایستی ضبط شود ۵ درصد مبلغ صورت وضعیت است یا ۵ درصد مبلغ قرارداد؟

سوالات و ابهامات ماده ۳۴ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

طبق ماده (۳۴) شرایط عمومی پیمان جدید میزان ضمانت نامه انجام تعهدات معادل (۵) درصد مبلغ اولیه پیمان است و در صورت فسخ پیمان، کارفرما به استناد بند ب ماده (۴۷) شرایط عمومی پیمان، تمام مبلغ تضمین انجام تعهدات را ضبط و به حساب خزانه واریز می کند.

ماده ۳۵. تضمین حسن انجام کار

از مبلغ هر پرداخت به پیمانکار، معادل ۱۰ درصد به عنوان تضمین حسن انجام کار کسر و در حساب سپرده نزد کارفرما نگهداری می شود.

نصف این مبلغ پس از تصویب صورت وضعیت قطعی طبق ماده ۴۰ و نصف دیگر پس از تحویل قطعی، با رعایت مواد ۴۲ و ماده ۵۲ مسترد می گردد.

تبصره. پیمانکار می تواند، وجوه سپرده تضمین حسن انجام کار را طبق دستورالعمل نافذ در زمان ارجاع کار که شماره و تاریخ آن در اسناد و مدارک پیمان درج شده است، دریافت کند.

سوالات و ابهامات ماده ۳۵ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

مبلغ تضمین حسن انجام کار در قراردادهای چه میزان است و آیا شامل تعدیل قرارداد هم می شود یا خیر؟ در مورد ضبط این تضمین وضعیت چگونه خواهد بود؟

سوالات و ابهامات ماده ۳۵ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

بابت تضمین حسن انجام کار بر طبق ماده ۳۵ شرایط عمومی پیمان از مبلغ هر پرداخت به پیمانکار معادل (۱۰) درصد کسر می گردد که تعدیل را نیز شامل می شود. در صورت فسخ پیمان کارفرما به استناد بند ب ماده (۴۷) شرایط عمومی پیمان تمام مقدار تضمین حسن انجام کار کسر شده را ضبط و به حساب خزانه واریز می کند.

ماده ۳۶. پیش پرداخت

کارفرما موافقت دارد که به منظور تقویت بنیه مالی پیمانکار، مبلغی به عنوان پیش پرداخت به پیمانکار پرداخت نماید. میزان، روش پرداخت و چگونگی واریز پیش پرداخت و دیگر ضوابط آن، بر اساس دستورالعمل مربوط است که در زمان ارجاع کار نافذ بوده و شماره و تاریخ آن در اسناد و مدارک پیمان درج شده است.

ماده ۳۶. پیش پرداخت

پیمانکار در موعد های مقرر در دستورالعمل پیشگفته، برای دریافت هر يك از اقساط پیش پرداخت، درخواست خود را به مهندس مشاور می نویسد. کارفرما پس از تأیید مهندس مشاور، هر قسط پیش پرداخت را در مقابل تضمین تعیین شده در دستورالعمل، بدون اینکه وجوهی از آن کسر شود، پرداخت می نماید.

مهلت پرداخت هر قسط پیش پرداخت ۲۰ روز از تاریخ درخواست پیمانکار که به تأیید مهندس مشاور رسیده است یا ۱۰ روز از تاریخ ارائه تضمین از سوی پیمانکار، هر کدام که بیشتر است، می باشد.

ماده ۳۷. پرداخت ها

الف) در آخر هر ماه، پیمانکار وضعیت کارهای انجام شده از شروع کار تا آن تاریخ را که طبق نقشه‌های اجرایی، دستور کارها در صورت جلسه‌ها است اندازه گیری می‌نماید و مقدار مصالح و تجهیزات پای کار را تعیین می‌کند، سپس بر اساس فهرست بهای منضم به پیمان، مبلغ صورت وضعیت را محاسبه کرده و آن را در آخر ماه تسلیم مهندس ناظر می‌نماید.

مهندس مشاور، صورت وضعیت پیمانکار را از نظر تطبیق با اسناد و مدارک پیمان کنترل کرده و در صورت لزوم با تعیین دلیل اصلاح می‌نماید و آن را در مدت **حداکثر ۱۰ روز** از تاریخ دریافت **از سوی مهندس ناظر** برای کارفرما ارسال می‌نماید و مراتب را نیز به اطلاع پیمانکار می‌رساند.

ماده ۳۷. پرداخت ها

کارفرما صورت وضعیت کنترل شده از سوی مهندس مشاور را رسیدگی کرده و بعد از کسر وجوهی که بابت صورت وضعیت‌های موقت قبلی پرداخت شده است و همچنین اعمال کسور قانونی و کسور متعلقه طبق پیمان، باقیمانده مبلغ قابل پرداخت به پیمانکار را حداکثر **ظرف ۱۰ روز از تاریخ وصول صورت وضعیت**، با صدور چک به نام پیمانکار پرداخت می‌کند.

با پرداخت صورت وضعیت موقت، تمام کارها و مصالح و تجهیزاتی که در صورت وضعیت مزبور درج گردیده است متعلق به کارفرماست، لیکن به منظور اجرای بقیه کارهای موضوع پیمان، به رسم امانت، تا موقع تحویل موقت، در اختیار پیمانکار قرار می‌گیرد.

ماده ۳۷. پرداخت ها

مقادیر درج شده در صورت وضعیت های موقت و پرداخت هایی که بابت آن ها به عمل می آید جنبه موقت و علی الحساب دارد و هر نوع اشتباه اندازه گیری و محاسباتی و جز این ها، در صورت وضعیت های بعدی یا در صورت وضعیت قطعی، اصلاح و رفع می شود.

به منظور ایجاد امکان برای تهیه، رسیدگی و تصویب صورت وضعیت قطعی در مهلت های تعیین شده در ماده ۴۰ پیمانکار باید ضمن اجرای کار و پیش از اتمام هر يك از اجزای آن، نسبت به تهیه متره های قطعی و ارائه آن ها به مهندس مشاور برای رسیدگی همراه با صورت جلسه ها و مدارك مربوط اقدام نماید، این اسناد باید در تهیه صورت وضعیت های موقت نیز مورد استفاده قرار گیرد.

ماده ۳۷. پرداخت ها

تبصره ۱- هر گاه به علی صورت وضعیت ارسالی از طرف مهندس مشاور مورد تأیید کارفرما قرار نگیرد، کارفرما پس از وضع کسور تعیین شده در این ماده، تا **۷۰ درصد** مبلغ صورت وضعیتی را که مهندس مشاور ارسال نموده است، به عنوان علی الحساب و در مدت مقرر در این ماده در وجه پیمانکار پرداخت می‌کند و صورت وضعیت را همراه با دلایل رد آن، برای تصحیح به مهندس مشاور بر می‌گرداند، تا پس از اعمال اصلاحات لازم در مدت **حداکثر ۵ روز**، دوباره به شرح یاد شده برای کارفرما اصلاح و ارسال شود و بقیه مبلغ به ترتیبی که گفته شد به پیمانکار پرداخت گردد. در این صورت، مهلت پرداخت مبلغ صورت وضعیت از تاریخی شروع می‌شود که صورت وضعیت تصحیح شده تسلیم کارفرما شود.

ماده ۳۷. پرداخت ها

تبصره ۲. هرگاه پیمانکار نسبت به صورت وضعیتی که به شرح پیشگفته اصلاح شده است معترض باشد، اعتراض خود را با ذکر دلیل، حداکثر ظرف يك ماه به کارفرما اعلام می‌کند تا مورد رسیدگی قرار گیرد.

تبصره ۳. اگر پیمانکار در موعد مقرر صورت وضعیتی موقت را تهیه و تسلیم مهندس ناظر نکند، مهندس مشاور با تأیید کارفرما و به هزینه پیمانکار اقدام به تهیه آن می‌کند و اقدامات بعدی برای رسیدگی و پرداخت آن را به ترتیب این ماده به عمل می‌آورد. در این حالت، هیچ گونه مسئولیتی از نظر تاخیر در پرداخت صورت وضعیتی مربوط متوجه کارفرما نیست.

مقدمه شرایط عمومی پیمان

در اجرای مواد ۳۷ و ۴۰، در مواردی که صورت وضعیت به وسیله مهندس مشاور تهیه می‌شود، انجام کار یاد شده، خدمات اضافی تلقی می‌گردد و حق الزحمه آن با توافق مهندس مشاور تعیین و پرداخت می‌شود و به حساب بدهی پیمانکار منظور می‌گردد.

ماده ۳۷. پرداخت ها

ب) در پیمان‌هایی که مشمول تعدیل آحاد بها هستند، پس از تأیید هر صورت وضعیت موقت از سوی کارفرما، پیمانکار صورت وضعیت تعدیل آحاد بهای آن صورت وضعیت را بر اساس آخرین شاخص‌های اعلام شده محاسبه می‌نماید و به منظور بررسی و پرداخت به نحوی که در بند الف تعیین شده است، برای مهندس مشاور ارسال می‌کند.

تبصره - اگر به هر دلیل و غیر از قصور پیمانکار، تعدیل کارکردهای هر نیمه از سال (سه ماهه اول و دوم و سوم و چهارم) پس از سپری شدن سه ماه از آن نیمه سال، با شاخص‌های قطعی، پرداخت نشود، طبق بند ۹ ماده ۳۰ عمل خواهد شد.

ماده ۳۷. پرداخت ها

ج) برای پرداخت وجوه دیگری که به موجب اسناد و مدارك پیمان به پیمانکار تعلق می‌گیرد، مهندس مشاور **ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ دریافت صورت حساب پیمانکار**، آن را رسیدگی می‌کند و به کارفرما تسلیم می‌نماید تا طبق بند الف برای رسیدگی و پرداخت آن اقدام شود.

سوالات و ابهامات ماده ۳۷ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در قراردادهای منعقد شده بر اساس شرایط عمومی پیمان جدید، حداکثر زمان مشاور برای رسیدگی به صورت وضعیت ماهانه چه مدت است؟

سوالات و ابهامات ماده ۳۷ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

بر اساس مصوبه شماره ۳۶۳۸ / ش ف مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۸ شورای محترم عالی فنی، عبارت "تاریخ دریافت از سوی مهندس ناظر" در قسمت اول خط اول صفحه ۳۳ مربوط به ماده ۳۷ شرایط عمومی پیمان به عبارت "تاریخ دریافت از پیمانکار" تبدیل گردیده است.

ماده ۳۸. پرداخت های ارزی

هرگاه طبق اسناد و مدارک پیمان پیمانکار برای بعضی از هزینه های اجرایی موضوع پیمان، احتیاج به ارز داشته باشد، بدین ترتیب رفتار می شود.

الف) اگر در اجرای بند الف ماده ۱۷ برای استخدام متخصصان خارجی در اسناد و مدارک پیمان، پرداخت ارز از سوی کارفرما تعهد شده باشد کارفرما ارز مورد نیاز را در مقابل پرداخت معادل ریالی آن از سوی پیمانکار، به نرخ رسمی فروش بانک مرکزی ایران در تاریخ پرداخت، در اختیار پیمانکار قرار می دهد، به شرط آنکه قرارداد آنها، قسمتی از حقوق که هیچ گاه نباید از ۵۰ درصد بیشتر باشد، به ارز پیش بینی شده باشد.

ماده ۳۸. پرداخت های ارزی

ب) برای تهیه مصالح و تجهیزات که در اسناد و مدارک پیمان، پرداخت ارز از سوی کارفرما تعهد شده است و باید از خارج کشور وارد شود و در عملیات موضوع پیمان مصرف گردیده و در کار باقی بماند، پیمانکار باید طبق مشخصات تعیین شده در اسناد و مدارک پیمان و با توجه به برنامه زمانی تفصیلی، برای تهیه پروفرمای خرید مصالح و تجهیزات مورد بحث، به طوری که دست کم دارای ۹۰ روز اعتبار باشد، اقدام نماید.

پیمانکار باید با مسئولیت خود، اسناد فروشنده را از لحاظ انطباق مقادیر و مشخصات آنها با اسناد و مدارک پیمان، کنترل نماید و پس از تأیید به مهندس مشاور تسلیم کند.

ماده ۳۸. پرداخت های ارزی

مهندس مشاور، اسناد دریافتی را بررسی می‌کند و پس از تأیید، ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ وصول آن‌ها، نظر کارفرما را به پیمانکار ابلاغ می‌نماید. اسناد مربوط به خرید مصالح و تجهیزات پیشگفته باید به نام کارفرما صادر شود. کارفرما بر اساس اسناد تأیید شده به حساب پیمانکار اقدام به گشایش اعتبار می‌نماید.

پیمانکار با نظارت کارفرما، نسبت به ترخیص مصالح و تجهیزات سفارش شده از گمرک، به هزینه خود، اقدام می‌نماید. پس از آنکه مصالح و تجهیزات یاد شده وارد کارگاه شد و بهای آن به صورت کار یا مصالح و تجهیزات پای کار در صورت وضعیت‌ها منظور گردید، پرداخت‌های قبلی که به صورت اعتبار از طرف کارفرما انجام شده است، از طلب پیمانکار کسر می‌شود.

ماده ۳۸. پرداخت های ارزی

ج) اگر در اجرای بندهای (الف) و (ب) نرخ تسعیر ارز نسبت به نرخ آن در تاریخ تسلیم پیشنهاد قیمت پیمانکار تغییر کند، در صورت افزایش نرخ ارز، تفاوت نرخ تسعیر ارز به حساب بستانکاری پیمانکار منظور می شود و در صورت کاهش نرخ ارز به حساب بدهی پیمانکار منظور می گردد.

د) تعدیل نرخ کارهای موضع بند (ب) در صورت شمول تعدیل به این پیمان، تابع مقررات تعدیل خاص طبق دستورالعمل آحاد بها که در مورد این پیمان نافذ است، می باشد.

ماده ۳۸. پرداخت های ارزی

ه) اگر برای خرید ماشین آلات و ابزار خاصی که برای اجرای کار مورد نیاز است و امکان تهیه آنها در داخل نیست و باید خارج از کشور وارد شود، از سوی کارفرما تسهیلات ارزی در اسناد و مدارک پیمان پیش بینی شده باشد، در این مورد به ترتیب پیش بینی شده عمل می شود. پرداخت هزینه تامین ماشین آلات و ابزار موضوع این بند به عهده پیمانکار و مالکیت آنها، متعلق به پیمانکار است.

ماده ۳۹. تحویل موقت

الف) پس از آنکه عملیات موضوع پیمان تکمیل گردید و کار آماده بهره برداری شد، پیمانکار از مهندس مشاور تقاضای تحویل موقت می‌کند و نماینده خود را برای عضویت در هیات تحویل معرفی می‌نماید.

مهندس مشاور، به درخواست پیمانکار رسیدگی می‌کند و در صورت تأیید، ضمن تعیین تاریخ آمادگی کار برای تحویل موقت، تقاضای تشکیل هیات تحویل موقت را از کارفرما می‌نماید. کارفرما به گونه‌ای ترتیب کار را فراهم می‌کند که هیات تحویل، حداکثر در مدت **۲۰ روز** از تاریخ آمادگی کار که به تأیید مهندس مشاور رسیده است، در محل کار حاضر شود و برای تحویل موقت اقدام نماید.

ماده ۳۹. تحویل موقت

اگر به نظر مهندس مشاور عملیات موضوع پیمان آماده بهره برداری نباشد، ظرف مدت **۷ روز** از دریافت تقاضای پیمانکار، نواقص و کارهایی را که باید پیش از تحویل موقت تکمیل شود به اطلاع پیمانکار می‌رساند.

هیات تحویل موقت متشکل است از :

✓ نماینده کارفرما

✓ نماینده مهندس مشاور

✓ نماینده پیمانکار

ماده ۳۹. تحویل موقت

کارفرما تاریخ و محل تشکیل هیات را به اطلاع مهندس مشاور و پیمانکار می‌رساند و تا تشکیل هیات، مهندس مشاور، برنامه زمان‌های آزمایش‌هایی را که برای تحویل کار لازم است تهیه و به پیمانکار ابلاغ می‌کند تا آن قسمت از مدارک را که تدارک آن‌ها طبق اسناد و مدارک پیمان به عهده اوست، برای روز تشکیل هیات در محل کار آماده کند. پیمانکار موظف است که تسهیلات لازم را برای هیات تحویل فراهم نماید.

ماده ۳۹. تحویل موقت

آزمایش‌های لازم به تشخیص و با نظر اعضای هیئت در محل انجام می‌شود و نتایج آن در صورت مجلس تحویل موقت درج می‌گردد. به جز آزمایش‌هایی که طبق اسناد و مدارک پیمان هزینه آن‌ها به عهده پیمانکار است، هزینه آزمایش‌ها را کارفرما پرداخت می‌کند.

ماده ۳۹. تحویل موقت

هرگاه هیئت تحویل عیب و نقصی در کارها مشاهده نکنند اقدام به تنظیم صورت جلسه تحویل موقت می‌نماید. صورت جلسه تحویل موقت را به همراه نتیجه آزمایش های انجام شده، برای کارفرما ارسال می‌کنند و نسخه ای از آن را نیز تا ابلاغ از سوی کارفرما در اختیار پیمانکار قرار می‌دهد کارفرما بعد از تأیید، تحویل موقت عملیات موضوع پیمان را به پیمانکار ابلاغ می‌نماید.

ماده ۳۹. تحویل موقت

هرگاه هیئت تحویل عیب و نقصی در کارها مشاهده نمایند، اقدام به تشکیل صورت جلسه تحویل موقت با تعیین مهلتی برای رفع نقص می‌کند و فهرستی از نقایص و معایب کارها و عملیات ناتمام و آزمایش‌هایی که نتیجه آن بعداً معلوم می‌شود را تنظیم و ضمیمه صورت جلسه تحویل موقت می‌نماید و نسخه‌ای از آن‌ها را به پیمانکار می‌دهد.

ماده ۳۹. تحویل موقت

پس از اعلام رفع نقص از جانب پیمانکار، مهندس مشاور به اتفاق نماینده کارفرما، دوباره عملیات را بازدید می‌کند و اگر بر اساس فهرست نقایص تعیین شده، هیچ گونه عیب و ایرادی باقی نمانده باشد، مهندس مشاور، صورت جلسه تحویل موقت و گواهی رفع نقایص و معایب را که به امضای نماینده کارفرما، مهندس مشاور و پیمانکار رسیده است، همراه نتایج آزمایش‌های خواسته شده برای کارفرما ارسال می‌کند تا پس از تأیید کارفرما، به پیمانکار ابلاغ می‌شود.

اگر به تشخیص کارفرما حضور نماینده او در بازدید از کار و گواهی رفع نقص ضروری نباشد، به مهندس مشاور نمایندگی می‌دهد تا به جای نماینده کارفرما اقدام کند.

ماده ۳۹. تحویل موقت

تاریخ تحویل موقت، تاریخ تشکیل هیات در محل و تحویل کار به کارفرماست که در صورت مجلس تحویل موقت درج می شود.

تاریخ شروع دوره تضمین، تاریخ تحویل موقت است، به شرط آنکه هیات تحویل، هیچ گونه نقصی در کار مشاهده نکند یا نقایص در مهالی که از طرف هیات تعیین شده است رفع شود.

اگر زمانی که پیمانکار صرف رفع نقایص می کند، بیش از مهلت تعیین شده باشد، تاریخ تحویل موقت، همان تاریخ تشکیل هیات و تحویل کار به کارفرماست ولی تاریخ شروع دوره تضمین، تاریخ رفع نقص است که به تأیید مهندس مشاور رسیده باشد.

ماده ۳۹. تحویل موقت

اگر هیات تحویل موقت، دیرتر از موعد مقرر (۲۰ روز از تاریخ اعلام آمادگی کار از سوی پیمانکار که به تأیید مهندس مشاور رسیده است) در محل حاضر شود و برای تحویل موقت اقدام نماید، تاریخ تحویل موقت، تاریخ تشکیل هیات در محل و تحویل کار به کارفرماست.

ماده ۳۹. تحویل موقت

در این حالت، اگر هیات نصبی در کار مشاهده نکند یا نقایص در مهلتی که از سوی هیئت تعیین شده است رفع شود، تاریخ شروع تضمین ۲۰ روز بعد از تاریخ اعلام آمادگی کار از سوی پیمانکار که به تأیید مهندس مشاور رسیده است می باشد، مگر آنکه زمانی که پیمانکار صرف رفع نقص می کند بیش از مهلت تعیین شده باشد که در این صورت، تاریخ شروع دوره تضمین، برابر تاریخ رفع نقص که به تأیید مهندس مشاور رسیده است منتهی مدت تاخیر تشکیل هیات در محل (نسبت به مهلت ۲۰ روز) می باشد.

کارفرما باید هزینه های حفظ و نگه داری از کار برای مدت تاخیر در تحویل موقت (نسبت به مهلت ۲۰ روز) به پیمانکار پرداخت کند.

ماده ۳۹. تحویل موقت

ب) در صورتی که در اسناد و مدارك پیمان، برای تکمیل و تحویل موقت قسمت‌های مستقلی از کار، زمان‌های مجزایی پیش بینی شده باشد، یا به نظر کارفرما، بهره برداری از قسمت‌های مستقلی از کار پیش از تکمیل کل کار مورد نیاز باشد، کارفرما با رعایت این ماده، قسمت‌های پیش گفته را تحویل موقت گرفته و اقدام‌های پس از تحویل موقت مانند آزاد نمودن تضمین انجام تعهدات، شروع دوره تضمین، تحویل قطعی، استرداد کسر تضمین حسن انجام کار، را به تناسب آن قسمت از کار که تحویل موقت گردیده است، طبق اسناد و مدارك پیمان، به صورت مستقل انجام می‌دهد.

ماده ۳۹. تحویل موقت

ج) اگر با توجه به بند (الف) ماده ۲۹، عملیات موضوع پیمان تا حد ۱۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان انجام شود، ولی کارهای اجرا شده قابل بهره برداری نباشد و پیمانکار برای ادامه کار موافقت نکند، کارفرما طبق ماده ۴۸ به پیمان خاتمه می‌دهد.

ماده ۳۹. تحویل موقت

د) در صورتی که عملیات موضوع پیمان طبق این ماده آماده تحویل موقت شود، ولی پیمانکار تقاضای تحویل کار نکند، مهندس مشاور آماده بودن کار برای تحویل موقت را به کارفرما اعلام می‌نماید تا کارفرما طبق این ماده برای تشکیل هیات و تحویل کار اقدام کند. اگر بعد از ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ کارفرما، پیمانکار نماینده خود را برای تحویل موقت معرفی نکند، کارفرما با تامین دلیل به وسیله دادگاه محل، نسبت به تحویل موقت موضوع پیمان، طبق این ماده اقدام می‌نماید. در این حالت، پیمانکار حق هیچ گونه اعتراضی در این مورد ندارد.

ماده ۳۹. تحویل موقت

ه) پس از تقاضای پیمانکار برای تحویل موقت، در صورتی که آماده بودن کار برای تحویل موقت مورد تأیید مهندس مشاور باشد و بی تدارکات لازم برای راه اندازی و انجام آزمایش های مورد نیاز مانند آب و برق که باید از سوی کارفرما تامین شود فراهم نباشد، نحوه تحویل موقت و تحویل قطعی و آزاد کردن تضمین های پیمانکار با رعایت حقوق طرفین پیمان طبق نظر هیاتی متشکل از نماینده سازمان برنامه و بودجه، نماینده کارفرما و نماینده پیمانکار می باشد. نظر این هیات قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۳۹. تحویل موقت

(و پیمانکار موظف است که پس از تحویل موقت وسایل، ماشین آلات و ابزار و مصالح اضافی متعلق به خود در محل های تحویل کارفرما را ظرف مدت مناسبی که مورد قبول مهندس مشاور باشد، از محل های یاد شده خارج کند. به علاوه پیمانکار، باید ظرف مدت معینی که توسط مهندس مشاور تعیین می شود ساختمان ها و تاسیسات موقتی را که برای اجرای کار در محل های تحویلی کارفرما ساخته است تخریب یا پیاده کند و مصالح و مواد زائد آن را از محل کار خارج و کارگاه را به هزینه خود تمیز کند.

ماده ۳۹. تحویل موقت

در غیر این صورت کارفرما می‌تواند برای خارج نمودن آن‌ها به هر نحوی که مقتضی بداند عمل نماید و هزینه‌های آن را به حساب بدهکاری پیمانکار منظور نماید. در این صورت پیمانکار حق اعتراضی نسبت به اقدام کارفرما و ادعای ضرر و زیان به اموال و دارایی‌های خود را ندارد.

ماده ۳۹. تحویل موقت

با توجه به این که مالکیت‌های ساختمان‌های پیش ساخته و مصالح بازیافتی و قطعات پیش ساخته ساختمان‌ها و تاسیسات تجهیز کارگاه که به وسیله پیمانکار در محل‌های تحویلی کارفرما نصب یا احداث نموده است، متعلق به پیمانکار است، هرگاه تمام یا قسمتی از این ساختمان‌ها و تاسیسات موقت پیمانکار مورد احتیاج کارفرما باشد، با توجه به اینکه در این حالت نباید وجهی بابت برچیدن ساختمان‌ها و تاسیسات یاد شده به پیمانکار پرداخت شود، قیمت آن با تراضی طرفین تعیین و به کارفرما فروخته و تحویل می‌شود.

سوالات و ابهامات ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در یک پروژه، جمع آوری و برچیدن کارگاه که جزو عملیات موضوع پیمان است تا زمان تحویل موقت انجام نشده است. مشاور معتقد است شروع دوره تضمین تاریخ رفع نقص است و بنابراین در صورتی که در کارها عیب و نقصی که ناشی از کار پیمانکار باشد مشاهده نشود پایان دوره تضمین و تاریخ تحویل قطعی همان تاریخ گواهی رفع نقص است. شایان ذکر است جمع آوری و برچیدن کارگاه جزو عملیات موضوع پیمان بوده و عدم انجام آن تا زمان تحویل موقت جزو نقایص کار محسوب می‌شود. با توجه به شرح پی شگفته شروع دوره تضمین چه زمانی است؟

سوالات و ابهامات ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در خصوص تاریخ شروع دوره تضمین، توجه آن شرکت را به مفاد بخشی از ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان به شرح زیر معطوف می‌دارد :

سوالات و ابهامات ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

تاریخ تحویل موقت، تاریخ تشکیل هیأت تحویل موقت در محل و تحویل کار به کارفرما است که در صورت مجلس تحویل موقت درج می شود. تاریخ شروع دوره تضمین، تاریخ تحویل موقت است به شرط آنکه هیأت تحویل موقت، هیچ گونه نقیصی در کار مشاهده نکند یا نقایص در مهلتی که از طرف هیأت تحویل تعیین شده است، رفع شود، اگر زمانی که پیمانکار صرف رفع نقایص می کند، بیش از مهلت تعیین شده باشد، تاریخ تحویل موقت همان تاریخ تشکیل هیأت و تحویل کار به کارفرما است، ولی تاریخ شروع دوره تضمین، تاریخ رفع نقص است که به تأیید مهندس مشاور رسیده باشد.

ماده ۴۰. صورت وضعیت قطعی

پیمانکار باید حداکثر تا يك ماه از تاريخ تحويل موقت، صورت وضعیت قطعی کار های انجام شده را بر اساس اسناد و مدارك پیمان بدون منظور نمودن مصالح و تجهیزات پای کار تهیه کند و برای رسیدگی به مهندس مشاور تسلیم نماید. مهندس مشاور صورت وضعیت دریافت شده را رسیدگی نموده و ظرف مدت ۳ ماه برای تصویب کارفرما ارسال می نماید.

کارفرما صورت وضعیت دریافت شده را ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ وصول رسیدگی می کند و نظر نهایی خود را ضمن ارسال يك نسخه از آن به پیمانکار، اعلام می دارد.

ماده ۴۰. صورت وضعیت قطعی

در صورتی که پیمانکار، ظرف مهلت تعیین شده، برای تهیه صورت وضعیت قطعی اقدام نکند با تایید کارفرما، مهندس مشاور به هزینه پیمانکار، اقدام به تهیه آن می‌کند و بعد از امضای پیمانکار برای تصویب کارفرما ارسال می‌دارد. در صورتی که پیمانکار از امضای صورت وضعیت خودداری کند مهندس مشاور بدون امضای پیمانکار صورت وضعیت را برای کارفرما می‌فرستد.

ماده ۴۰. صورت وضعیت قطعی

در حالتی که پیمانکار، صورت وضعیت را قبلاً امضا نموده است اگر اعتراضی نسبت به نظر کارفرما داشته باشد یا در حالتی که صورت وضعیت را قبلاً امضا نکرده است و نسبت به نظر کارفرما اعتراض دارد، اعتراض خود را حداکثر ظرف **يك ماه** از تاریخ وصول وضعیت، با ارائه دلیل و مدرک، یکجا به اطلاع کارفرما می‌رساند. کارفرما حداکثر ظرف مدت **يك ماه** از تاریخ وصول نظر پیمانکار، به موارد اعتراض رسیدگی می‌کند و قبول یا رد آن را اعلام می‌نماید.

ماده ۴۰. صورت وضعیت قطعی

پیمانکار می‌تواند برای تعیین تکلیف آن قسمت از اعتراض خود که مورد قبول کارفرما واقع نمی‌شود، طبق ماده ۵۳ اقدام نماید.

در صورتی که پیمانکار ظرف مدت تعیین شده به صورت وضعیت اعتراض نکند، صورت وضعیت قطعی، از طرف پیمانکار **قبول شده** تلقی می‌شود.

مقادیر کارها که به ترتیب بالا در صورت وضعیت قطعی منظور می‌شود، به تنهایی قاطع است و ماخذ تسویه حساب قرار می‌گیرد، هرچند که بین آن‌ها و مقادیری که در صورت وضعیت‌های موقت منظور گردیده است، اختلاف باشد.

ماده ۴۰. صورت وضعیت قطعی

هرگاه با توجه به صورت وضعیت قطعی تصویب شده و سایر حساب‌های پیمانکار، پیمانکار بدهکار نباشد، نصف تضمین حسن انجام کار آزاد می‌شود.

تبصره. در مواردی که طبق مواد ۴۷ یا ۴۸ پس از فسخ یا خاتمه پیمان، اقدام به تهیه صورت وضعیت قطعی می‌شود، مهلت تهیه صورت وضعیت قطعی، به ترتیب از تاریخ صورت برداری یا تاریخ تحویل کارهای انجام شده می‌باشد.

سوالات و ابهامات ماده ۴۰ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

بر اساس ماده ۴۰ شرایط عمومی پیمان، چنانچه پیمانکار اعتراض خود را نسبت به نظر کارفرما در خصوص صورت وضعیت قطعی با ارایه دلایل و مدارک یکجا به اطلاع رسانده باشد و کارفرما ظرف مدت مقرر (یک ماه) از تاریخ وصول نظر پیمانکار اظهار نظر ننماید، آیا این به منزله قبول نظرات پیمانکار است یا خیر؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۰ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

طبق ماده ۴۰ شرایط عمومی پیمان، عدم پاسخ کارفرما به اعتراض پیمانکار در مورد صورت وضعیت قطعی، ظرف مهلت مقرر، به منزله پذیرش اعتراض نیست و پیمانکار می‌تواند برای تعیین تکلیف اعتراض خود از طریق ماده ۵۳ شرایط عمومی پیمان موضوع را پیگیری نماید.

ماده ۴۱. تحویل قطعی

در پایان دوره تضمین تعیین شده در ماده ۵ موافقت نامه، کارفرما بنا به تقاضای پیمانکار و تأیید مهندس مشاور، اعضای هیات تحویل قطعی و تاریخ تشکیل هیات را، همان گونه که در ماده ۳۹ برای تحویل موقت پیش بینی شده است، معین و به پیمانکار ابلاغ می‌کند.

هیات تحویل قطعی، پس از بازدید کارها، هرگاه عیب و نقصی که ناشی از کار پیمانکار باشد مشاهده ننماید موضوع پیمان را تحویل قطعی می‌گرد و بی درنگ صورت جلسه آن را تنظیم و برای کارفرما ارسال می‌کند و نسخه‌ای از آن را تا ابلاغ رسمی کارفرما، به پیمانکار می‌دهد و سپس کارفرما با تصویب تحویل قطعی کار را به پیمانکار ابلاغ می‌نماید.

ماده ۴۱. تحویل قطعی

تبصره ۱. هرگاه هیات تحویل قطعی، عیب و نقصی ناشی از کار پیمانکار مشاهده کند، برای رفع آن ها طبق ماده ۴۲ رفتار می شود.

تبصره ۲. اگر پیمانکار در پایان دوره تضمین تعیین شده در ماده ۵ موافقت نامه، تقاضای تحویل قطعی کار را ننماید، مکلف به رفع نواقص ناشی از کار خود که تا تاریخ تقاضای تحویل قطعی بروز کرده است می باشد و تاریخ تقاضای پیمانکار ملاک اقدامات مربوط به تحویل قطعی است.

ماده ۴۱. تحویل قطعی

تبصره ۳- اگر کارفرما با وجود تقاضای پیمانکار، اقدام به اعزام هیات تحویل نکند و این تاخیر بیش از **دو ماه** به طول انجامد و پس از درخواست مجدد پیمانکار و انقضای **یک ماه** از تاریخ تقاضای مجدد کارفرما در این زمینه اقدامی نکند، عملیات موضوع پیمان تحویل قطعی شده تلقی می‌گردد و باید اقدامات پس از تحویل قطعی در مورد آن انجام شود.

ماده ۴۲. مستثنائات های دوره تضمین

اگر کارفرما در دوره تضمین، معایب و نواقصی در کار ببیند که ناشی از کار پیمانکار باشد، پیمانکار مکلف است که آن معایب و نواقص را به هزینه خود رفع کند. برای این منظور، کارفرما مراتب را با ذکر معایب و نواقص و محل آن‌ها به پیمانکار ابلاغ می‌کند و پیمانکار باید **حداکثر ۱۵ روز پس از ابلاغ کارفرما**، شروع به رفع معایب و نواقص کند و آن‌ها را طی مدتی که مورد قبول کارفرماست رفع نماید.

ماده ۴۲. مسئولیت های دوره تضمین

هرگاه پیمانکار در انجام این تعهد قصور ورزد یا مسامحه کند، کارفرما حق دارد آن معایب را خودش یا به ترتیبی که مقتضی بداند رفع نماید و هزینه آن را **به اضافه ۱۵ درصد**، از محل تضمین پیمانکار یا هر نوع مطالبات و سپرده ای که پیمانکار نزد او دارد برداشت نماید.

هزینه های حفاظت ، نگه داری و بهره برداری کارهای تحویل موقت شده در دوره تضمین به عهده **کارفرماست.**

فصل پنجم

حوادث قهري ، فسخ ، ختم ، تعلیق ، هزينه تسريع ،

خسارت تاخير ، تسويه حساب ، حل اختلاف

ماده ۴۳. بروز حوادث فوری

ماده ۴۹. تعلیق

ماده ۴۴. ممنوعیت قانونی

ماده ۵۰. هزینه تسریع کار ، خسارت تاخیر کار

ماده ۴۵. حقوق انحصاری ثبت شده

ماده ۵۱. صورت حساب نهایی

ماده ۴۶. موارد فسخ پیمان

ماده ۵۲. تسویه حساب

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

ماده ۵۳. حل اختلاف

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

ماده ۵۴. قوانین و مقررات حاکم بر پیمان

ماده ۴۳. بروز حوادث قهری

جنگ، اعم از اعلام شده یا نشده، انقلاب‌ها و اعتصاب‌های عمومی، شیوع بیماری‌های واگیر دار، زلزله، سیل و طغیان‌های غیرعادی، آتش‌سوزی‌های دامنه‌دار و مهار نشدنی، طوفان و حوادث مشابه خارج از کنترل دو طرف پیمان‌کننده در منطقه اجرای کار وقوع یابد و ادامه کار را برای پیمانکار ناممکن سازد جزء حوادث قهری به شمار می‌آید و در صورت بروز آن‌ها، به ترتیب زیر عمل می‌شود.

در بروز حوادث قهری، هیچ یک از دو طرف مسئول خسارت‌های وارده به طرف دیگر در اثر این حوادث نیست.

ماده ۴۳. بروز حوادث قهری

الف) پیمانکار موظف است، که حداکثر کوشش خود را برای حفاظت از کارهای اجرا شده که در وضعیت قهری رها کردن آن ها منجر به زیان جدی می شود و انتقال مصالح و تجهیزات پای کار به محل های مطمئن و ایمن به کار برد. کارفرما نیز باید تمام امکانات موجود خود را در محل، در حد امکان، برای تسریع در این امر در اختیار پیمانکار قرار دهد.

ماده ۴۳. بروز حوادث قهری

ب) در مورد خسارت‌های وارد شده به کارهای موضوع پیمان، تاسیسات و ساختمان‌های موقت، ماشین آلات و ابزار و وسائل پیمانکار به شرح زیر عمل می‌شود.

۱- هرگاه خسارت‌های وارد شده به **کارهای موضوع پیمان**، مشمول بیمه موضوع بند (ج) ماده ۲۱ (حفاظت از کار و شخص ثالث، بیمه کار، مراقبت‌های لازم) باشد برای جبران آن، طبق همان ماده اقدام می‌شود.

۲- اگر خسارت‌های وارد شده به **کارهای موضوع پیمان**، مشمول بیمه موضوع بند (ج) ماده ۲۱ نیست یا میزان آن‌ها برای جبران خسارت‌ها کافی نباشد جبران خسارت به عهده **کارفرماست**.

ماده ۴۳. بروز حوادث قهری

۳- جبران خسارت‌های وارد شده به **ساختمان‌ها و تاسیسات موقت، ماشین آلات و ابزار و وسایل پیمانکار**، با توجه به بند (د) ماده ۲۱ به عهده **پیمانکار** است.

منظور از جبران خسارت‌های یاد شده، در بند‌های (ب-۱) و (ب-۲)، اعاده کارها به صورت پیش از وقوع حادثه است. پس از رفع وضعیت قهری، اگر کارفرما اعاده کارها را به حالت پیش از وقوع حادثه لازم و میسر بداند، پیمانکار مکلف است که اجرای کارها را بی‌درنگ آغاز نماید. در این صورت، تمدید مدت مناسبی برای اعاده کارها به وضع اول، از سوی پیمانکار پیشنهاد می‌شود که پس از رسیدگی و تأیید مهندس مشاور و تصویب کارفرما، به پیمانکار ابلاغ می‌گردد.

ماده ۴۳. بروز حوادث قهری

ج) اگر کارفرما ادامه یا اعاده کارها به وضع اولیه را ضروری تشخیص ندهد، یا اگر وضعیت قهری بیش از **شش ماه** ادامه یابد، بدون رعایت بند (د) ماده ۴۸ طبق ماده ۴۸، به پیمان **خاتمه** می‌دهد.

کارفرما هزینه توقف کار پیمانکار را برای مدت **مازدهم یک ماه**، طبق بند های (ب) و (ج) ماده ۴۹ پرداخت می‌کند.

ماده ۴۴. ممنوعیت قانونی

پیمانکار اعلام می‌کند که در موقع عقد پیمان، مشمول قانون منع مداخله، مصوب بیست و دوم دی ماه یک هزار و سیصد و سی و هفت نیست و در صورتی که خلاف آن برای کارفرما محرز شود، پیمان فسخ و طبق ماده ۴۷ رفتار می‌شود.

هرگاه ضمن انجام کار تا تحویل موقت، پیمانکار، به علل زیر مشمول قانون پیشگفته شود:

الف) تغییراتی که در صاحبان سهام، مدیر یا بازرسان شرکت پیمانکار پیش آید.

ب) تغییراتی که در دستگاه‌های دولت یا کارفرما پیش آید.

ماده ۴۴. ممنوعیت قانونی

در حالت الف پیمان فسخ و طبق ماده ۴۷ رفتار می‌شود. در حالت ب به محض وقوع منع قانونی، پیمانکار مکلف است که مراتب را به کارفرما اعلام کند و در صورتی که منع قانونی رفع نشود کارفرما به پیمان خاتمه می‌دهد و طبق ماده ۴۸ پیمانکار عمل می‌شود. اگر پیمانکار مراتب را به موقع به کارفرما اعلام نکند پیمان فسخ و طبق ماده ۴۹ رفتار می‌شود.

ماده ۴۵. حقوق انحصاری ثبت شده

الف) پیمانکار، کارفرما را در مقابل تمام دعاوی، خسارت‌ها و مطالبات مربوط به نقض احتمالی حقوق ثبت شده، تالیفات، علائم یا نام‌های تجاری و دیگر حقوق حمایت شده که در اجرای موضوع پیمان ایجاد شود، مصون می‌دارد.

ب) کارفرما تأیید می‌کند که مفاد اسناد و مدارک پیمان به گونه‌ای نیست که موجب نقض حقوق حمایت شده شود. در صورتی که برای پیمانکار معلوم شود که رعایت اسناد و مدارک پیمان ناگزیر در مواردی موجب نقض حقوق حمایت شده می‌گردد باید پیش از هر نوع اقدام در مورد آن‌ها، مراتب را به مهندس مشاور اعلام نماید تا کارفرما نسبت به ایجاد تغییرات لازم، به گونه‌ای که نقض حقوق حمایت شده برطرف شود، اقدام نماید و نتیجه را به پیمانکار ابلاغ نماید.

ماده ۴۶. موارد فسخ پیمان

الف (کارفرما می تواند در صورت تحقق هر يك از موارد زیر پیمان را طبق ماده ۴۷ فسخ نماید:

۱- تاخیر در تحویل گرفتن کارگاه برای شروع عملیات موضوع پیمان، بیش از **نصف** مدت تعیین شده در بند (ب) ماده ۲۸.

۲- تاخیر در ارائه برنامه زمانی تفصیلی به مدت بیش از **نصف** مهلت تعیین شده برای تسلیم آن.

ماده ۴۶. موارد فسخ پیمان

۳- تاخیر در تجهیز کارگاه برای شروع عملیات موضوع پیمان، بیش از **نصف** مدت تعیین شده در بند (ج) ماده ۴ موافقت نامه. فسخ پیمان در این حالت، در صورتی مجاز است که کارفرما قسمتی از پیش پرداخت را که باید بعد از تحویل کارگاه پرداخت نماید، پرداخت کرده باشد.

۴- تاخیر در شروع عملیات موضوع پیمان، **بیش از يك دهم مدت اولیه پیمان یا دو ماه**، هر کدام که **کمتر** است.

۵- تاخیر در اتمام هر يك از کارهای پیش بینی شده در برنامه تفصیلی، بیش از **نصف** مدت تعیین شده برای آن کار با توجه به ماده ۳۰.

ماده ۴۶. موارد فسخ پیمان

۶- تاخیر در اتمام به مدت بیس از يك چهارم مدت پیمان با توجه به ماده ۳۰.

۷- عدم شروع کار پس از رفع وضعیت قهری موضوع ماده ۴۳ و ابلاغ شروع کار از سوی کارفرما.

۸- بدون سرپرست گذاشتن کارگاه یا تعطیل کردن کار، بدون اجازه کارفرما، **بیش از ۱۵ روز**

۹- عدم انجام دستور مهندس مشاور برای اصلاح کارهای انجام شده معیوب، طبق بند (د) ماده ۳۲

ماده ۴۶. موارد فسخ پیمان

- ۱۰- انحلال شرکت پیمانکار
- ۱۱- ورشکستگی پیمانکار یا توقیف ماشین آلات و اموال پیمانکار از سوی محاکم قضایی، به گونه‌ای که موجب توقف یا کندی پیشرفت کار شود.
- ۱۲- تاخیر بیش از یک ماه در پرداخت دستمزد کارگران، طبق بند (و) ماده ۱۷.
- ۱۳- هرگاه ثابت شود که پیمانکار برای تحصیل پیمان یا اجرای آن به عوامل کارفرما حق العمل، پاداش یا هدایایی داده است، یا آن‌ها یا واسطه‌های آن‌ها را در منافع خود سهیم کرده است.

ماده ۴۶. موارد فسخ پیمان

(ب) در صورت احراز موارد زیر، کارفرما پیمان را فسخ می کند:

۱- واگذاری پیمان به شخص ثالث

۲- پیمانکار مشمول ممنوعیت قانونی ماده ۴۴ گردد. به استثنای حالت پیش بینی شده در بند (ب) آن، برای شمول ماده ۴۸.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

الف (در صورتی که به علت بروز يك يا چند مورد از حالت‌های درج شده در ماده ۴۶، کارفرما پیمان را مشمول فسخ تشخیص دهد، نظر خود را با ذکر مواردی که به استناد آنها پیمانکار را مشمول فسخ می‌داند، به پیمانکار ابلاغ می‌کند.

پیمانکار مکلف است که در مدت **۱۰ روز از تاریخ ابلاغ کارفرما**، در صورتی که دلایلی حاکی از عدم انطباق نظر کارفرما با موارد اعلام شده داشته باشد مراتب را به اطلاع کارفرما برساند. اگر ظرف مدت تعیین شده، پاسخی از سوی پیمانکار نرسد یا کارفرما دلایل اقامه شده را مردود بداند، کارفرما فسخ پیمان را به پیمانکار ابلاغ می‌کند و بدون احتیاج به انجام دادن تشریفات قضایی، به ترتیب مفاد این ماده عمل می‌نماید.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

در صورتی که تصمیم کارفرما برای فسخ پیمان به استناد موارد درج شده در بند **الف** ماده ۴۶ باشد، موضوع فسخ پیمان باید بدو به وسیله هیاتی متشکل از سه نفر به انتخاب وزیر یا بالاترین مقام سازمان کارفرما (در مورد سازمان‌هایی که تابع هیچ یک از وزارت‌خانه‌ها نیستند) بررسی و تأیید شود و مورد موافقت وزیر یا بالاترین مقام سازمان کارفرما قرار گیرد و سپس به پیمانکاران ابلاغ شود.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

برای اجرای بند الف ماده ۴۷ در دستگاه‌های اجرایی که تابع هیچ یک از وزارتخانه‌ها نیستند، مانند سازمان حفاظت از محیط زیست، سازمان تربیت بدنی ایران و دیگر سازمان‌ها و نهادهایی که اجرای طرح‌های عمرانی را به عهده دارند، انتخاب هیات سه نفره به منظور بررسی فسخ پیمان و موافقت با فسخ پیمان، در عهده بالاترین مقام سازمان و نهاد مربوط می‌باشد.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

ب) کارفرما **تضمین انجام تعهدات** و **تضمین حسن انجام کار کسر شده** را ضبط و به حساب خزانه واریز می‌کند و بی درنگ کارگاه و تأسیسات و ساختمان‌های وقت، مصالح و تجهیزات، ماشین آلات و ابزار و تمام تدارکات موجود در آن را اختیار می‌گیرد و برای حفاظت آن اقدام لازم را معمول می‌دارد. سپس بی درنگ از پیمانکار دعوت می‌کند که ظرف يك هفته نماینده‌ای برای صورت برداری و صورت مجلس کارهای انجام شده و تمام مصالح و تجهیزات، ماشین آلات و ابزار و تدارکات دیگری که در کارگاه موجود است معرفی نماید.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

هرگاه پیمانکار از معرفی نماینده ظرف مدت تعیین شده خودداری نماید یا نماینده معرفی شده از جانب او در موعد مقرر برای صورت برداری حاضر نشود، کارفرما به منظور تامین دلیل با حضور نماینده دادگاه محل، برای صورت برداری اقدام می نماید و پیمانکار حق هیچ گونه اعتراضی در این مورد ندارد. پس از صورت برداری، پیمانکار پس درنگ، طبق ماده ۴۰ اقدام به تهیه صورت وضعیت قطعی از کارهای انجام شده می کند.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

ج) کارفرما تاسیسات و ساختمان‌های موقت را که در کارگاه احداث شده و برای ادامه کار مورد نیاز است در اختیار می‌گیرد و بهای آن را برابر ارزش مصالح و تجهیزات بازیافتی که با توافق دو طرف تعیین می‌شود با توجه به اینکه در این مورد نباید وجهی بابت برچیدن کارگاه به پیمانکار پرداخت شود، به حساب طلب پیمانکار منظور می‌کند.

اگر تاسیسات و ساختمان‌های پیشگفته در خارج از محل‌های تحویلی کارفرما ایجاد شده باشد، کارفرما بهای اجاره آن‌ها را که با توافق دو طرف تعیین می‌شود، برای مدتی که به منظور تکمیل کار در اختیار خواهد داشت به پیمانکار پرداخت می‌کند.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

د) کارفرما می‌تواند ماشین آلات و ابزار و وسایل متعلق به پیمانکار را که در کارگاه موجود است و به تشخیص خود برای اتمام کار مورد نیاز بداند، برای مدت مناسبی که برای جایگزین کردن آنها با ماشین آلات دیگر لازم است در اختیار بگیرد و هزینه اجاره آنها را که با توافق دو طرف تعیین می‌شود، به حساب طلب پیمانکار منظور نماید.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

کارفرما نمی‌تواند بدون موافقت پیمانکار ماشین‌آلات او را بیش از مدت‌های تعیین شده در زیر در اجاره خود بگیرد.

۱- در مورد ماشین‌آلات ثابت مانند دستگاه مرکزی بتن، کارخانه آسفالت و ماشین‌آلات خاصی که نام آن‌ها در شرایط خصوصی پیمان پیش‌بینی شده است، برابر مدتی که از رابطه زیر به دست می‌آید.

$$\text{مدت اولیه پیمان} \times \left(\frac{\text{مبلغ صورت وضعیت قطعی}}{\text{مبلغ پیمان}} - 1 \right) + 3 \text{ ماه} = \text{مدت اختیار کارفرما برای اجاره}$$

۲- در مورد سایر ماشین‌آلات، برابر ۱۰ ماه .

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

مثال در مورد ماشین آلات ثابت:

مبلغ اولیه پیمان : ۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

مبلغ صورت وضعیت قطعی : ۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

مدت اولیه پیمان : ۱۲ ماه

مدت اولیه پیمان $\times \left(\frac{\text{مبلغ صورت وضعیت قطعی}}{\text{مبلغ پیمان}} - 1 \right) + ۳ \text{ ماه} = \text{مدت اختیار کارفرما برای اجاره}$

$$۳ + \left(1 - \frac{۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰} \right) \times (۱۲) = ۱۱ \text{ ماه}$$

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

اگر پیمانکار به کارفرما بدهکار باشد، کارفرما به میزان طلب خود، اقلامی از ماشین آلات و ابزار و وسائل پیمانکار را که توسط کارشناس یا کارشناسان منتخب طرفین ارزیابی می‌شود در اختیار می‌گیرد و با رعایت قوانین جاری کشور، به تملك قطعی خود در می‌آورد.

ه) کارفرما از مصالح و تجهیزات پای کار آنچه طبق مشخصات بوده و برای اجرای پیمان تهیه شده است قبول می‌کند و بهای آن را بر اساس **نرخ متعارف روز در تاریخ خرید** که مورد **توافق** دو طرف باشد به حساب طلب پیمانکار منظور می‌نماید.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

(و پیمانکار با دریافت ابلاغ نسخ پیمان، بی درنگ فهرست مصالح سفارش شده برای اجرای کار را همراه با شرایط خرید آن‌ها برای کارفرما ارسال می‌نماید. کارفرما تا **۱۰ روز** از دریافت فهرست پیشگفته اقلامی از مصالح و تجهیزات سفارش شده را که مورد نیاز تشخیص می‌دهد به پیمانکار اعلام می‌نماید تا پیمانکار قرارداد خرید آن‌ها را به کارفرما منتقل نماید. مبالغی که بابت خرید این مصالح و تجهیزات از سوی پیمانکار تادیه شده است، در مقابل تسلیم اسناد و مدارك آن به حساب طلب پیمانکار منظور می‌گردد و تادیه بقیه بهای خرید و هر نوع تعهد مربوط به آن‌ها به عهده کارفرما خواهد بود.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

ز) هرگاه پیمانکار ظرف دو هفته از تاریخ ابلاغ کارفرما، به منظور توافق در اجرای بند های (ج) و (د) و (ه) حاضر نشود یا توافق بین طرفین حاصل نگردد، کارفرما يك يا چند کارشناس رسمی دادگستری انتخاب می‌نماید. نظر این کارشناس یا کارشناسان برای طرفین قطعی است و حق الزحمه آنان را کارفرما می‌پردازد و به حساب بدهی پیمانکار منظور می‌کند.

ح) پیمانکار مکلف است که مازاد مصالح و تجهیزات و دیگر تدارکات خود را که در محل‌های تحویلی کارفرما باقی مانده است، حداکثر ظرف ۳ ماه از تاریخ ابلاغ کارفرما، از محل‌های یاد شده خارج کند. در غیر این صورت کارفرما می‌تواند برای خارج کردن آن‌ها به هر نحو که مقتضی بداند عمل نماید و هزینه‌های آن را به حساب بدهکاری‌های پیمانکار منظور دارد.

ماده ۴۷. اقدامات فسخ پیمان

ط) از تاریخ ابلاغ فسخ پیمان تا تاریخی که صورت برداری‌ها و ارزیابی طبق این ماده پایان می‌یابد، **نصف** هزینه‌های مربوط به نگهداری و حفاظت کارگاه به عهده **کارفرما** و نصف دیگر به عهده **پیمانکار** است.

این مدت نباید از **سه ماه** بیشتر شود، در غیر این صورت هزینه‌های مربوط به نگهداری و حفاظت کارگاه برای ایام بیش از سه ماه به عهده **کارفرماست**.

سوالات و ابهامات ماده ۴۷ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

آیا فسخ قراردادهای ساختمانی شرکت سهامی مخابرات که از محل اعتبارات داخلی شرکت منعقد شده‌اند مشمول قسمت اخیر بند الف ماده ۴۷ شرایط عمومی پیمان می‌باشد، در ضمن در صورت مشمولیت با توجه به استقلال مالی شرکت بالاترین مقام مذکور در ماده یاد شده را مشخص فرمایید؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۷ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

چنانچه شرایط عمومی پیمان جدید ضمیمه قرار داد باشد براساس ماده ۴۷ در صورتی که تصمیم کارفرما برای فسخ پیمان با استناد مواد درج شده در بند الف ماده ۴۶ شرایط عمومی پیمان باشد موضوع فسخ پیمان باید بدوا به وسیله هیأتی متشکل از سه نفر به انتخاب وزیر یا بالاترین مقام سازمان کارفرما (درمورد سازمان هایی که تابع هیچ یک از وزارتخانه ها نیستند) بررسی و تأیید شده و مورد موافقت وزیر یا بالاترین مقام سازمان کارفرما قرار گیرد و سپس به پیمانکار ابلاغ شود. نظر به این که شرکت مخابرات تابع وزارتخانه متبوع می باشد بالاترین مقام مذکور در ماده یاد شده وزیر مربوطه می باشد.

سوالات و ابهامات ماده ۴۷ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

منظور از بالاترین مقام سازمان کارفرما برای تشکیل هیات سه نفره موضوع بند (الف) ماده ۴۷ شرایط عمومی پیمان چه کسی است؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۷ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

منظور از بالاترین مقام کارفرما مورد استفاده در بند (الف) ماده ۴۷ شرایط عمومی برای وزارتخانه‌ها و واحدهای تابعه، وزیر دستگاه و در دستگاه‌های مستقل، که تابع هیچ یک از وزارتخانه‌ها نیستند بالاترین مقام سازمان کارفرما می‌باشد.

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

هرگاه پیش از اتمام کارهای موضوع پیمان، کارفرما بدون آنکه تقصیری متوجه پیمانکار باشد، بنا به مصلحت خود یا علل دیگر، تصمیم به خاتمه دادن پیمان بگیرد، خاتمه پیمان را با تعیین تاریخ آماده کردن کارگاه برای تحویل، که نباید بیشتر از ۱۵ روز باشد به پیمانکار ابلاغ می‌کند. کارفرما کارهایی را که ناتمام ماندن آنها موجب بروز خطر یا زیان مسلم است در این ابلاغ تعیین می‌کند و مهلت بیشتری به پیمانکار می‌دهد تا پیمانکار بتواند در آن مهلت، این گونه کارها را تکمیل کند و کارگاه را آماده تحویل نماید.

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

اقدامات بعد از خاتمه دادن پیمان به شرح زیر است :

الف (کارفرما آن قسمت از کارها را که **خاتمه** است، طبق مقررات درج شده در ماده ۴۱ تحویل **قطعی** و آن قسمت را که **پایان یافته** است طبق مقررات تعیین شده در ماده ۳۹ **تحویل موقت** می‌گیرد.

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

اگر معایبی در مورد کارهای ناتمام مشاهده شود، پیمانکار مکلف است، به هزینه خود، در مدت مناسبی که با توافق کارفرما تعیین می‌شود رفع عیب نماید و سپس تحویل قطعی دهد. در صورتی که پیمانکار در مهلت مقرر رفع نقص نکند، کارفرما طبق بند (د) ماده ۳۲ اقدام به رفع نقص می‌نماید. تا حدی که مورد لزوم و درخواست کارفرماست، پیمانکار باید نقشه‌ها، کاتولوگ‌ها، قراردادهای با پیمانکاران جزء و سایر مدارك اجرای کار را تحویل کارفرما دهد.

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

ب) صورت وضعیت کارهای انجام شده، طبق ماده ۴۰ تهیه می‌شود.

ج) در مورد مصالح و تجهیزات موجود و سفارش شده، به شرح زیر اقدام می‌شود:

۱- مصالح و تجهیزات موجود در کارگاه که طبق مشخصات فنی بوده و برای اجرای موضوع پیمان تهیه شده است، اندازه گیری بهای آن را بر اساس **نرخ متعارف روز در تاریخ خرید**، که مورد **توافق** دو طرف باشد، در صورت وضعیت قطعی منظور می‌شود.

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

۲- پیمانکار با دریافت ابلاغ خاتمه پیمان، بی درنگ فهرست مصالح و تجهیزات سفارش شده برای اجرای کار را همراه با شرایط خرید آن برای کارفرما ارسال می‌نماید. کارفرما تا **۱۰ روز** از دریافت فهرست پیشگفته، اقلامی از مصالح و تجهیزات سفارش شده را که مورد نیاز تشخیص می‌دهد به پیمانکار اعلام می‌کند تا پیمانکار قرارداد خرید آن‌ها را به کارفرما منتقل نماید. مبالغی که بابت خرید این مصالح و تجهیزات از سوی پیمانکار تادیه شده است، در مقابل تسلیم اسناد و مدارك آن به حساب طلب پیمانکار منظور می‌گردد و تادیه بقیه بهای خرید و هر نوع تعهد مربوط به آن‌ها به عهده کارفرما خواهد بود.

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

۳- پیمانکار باید بی درنگ پس از دریافت ابلاغ خاتمه پیمان، تمام قراردادهای خود با پیمانکاران جزء و اشخاص ثالث را خاتمه دهد. خاتمه قراردادهای خرید مصالح و تجهیزاتی که مورد نیاز کارفرما نیست پس از اعلام نظر کارفرما طبق بند ۲، انجام شود.

د) در صورتی که پیمانکار به منظور اجرای موضوع پیمان، در مقابل اشخاص ثالث تعهداتی کرده است و در اثر خاتمه دادن به پیمان ملزم به پرداخت هزینه و خسارت‌هایی به آن اشخاص گردد، این هزینه‌ها و خسارت‌ها پس از رسیدگی و تأیید کارفرما به حساب بستانکاری پیمانکار منظور می‌گردد.

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

ه) کارفرما تاسیسات و ساختمان‌های موقتی را که در کارگاه احداث شده است، در اختیار می‌گیرد. بهای این تاسیسات و ساختمان‌ها با در نظر گرفتن پرداخت‌هایی که قبلاً به پیمانکار شده است، با توافق دو طرف تعیین می‌شود و به حساب طلب پیمانکار منظور می‌گردد و بابت آن وجهی به عنوان برچیدن کارگاه پرداخت نمی‌شود. اگر تاسیسات و ساختمان‌های پیشگفته در خارج از محل‌های تحویلی کارفرما ایجاد شده باشد، کارفرما بهای اجاره آن‌ها را که با توافق دو طرف تعیین می‌شود، برای مدتی که به منظور تکمیل کار در اختیار داشت به پیمانکار پرداخت می‌کند.

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

(و پیمانکار مکلف است که مازاد مصالح و تجهیزات و دیگر تدارکات خود را که در محل‌های تحویلی کارفرما باقی مانده است، حداکثر ظرف مدت **۳ ماه از تاریخ ابلاغ کارفرما**، از محل‌های یاد شده خارج کند.

در غیر این صورت، کارفرما می‌تواند برای خارج کردن آن‌ها به نحوی که مقتضی بداند عمل نماید و هزینه‌های آن را به حساب بدهی پیمانکار منظور کند. در این صورت پیمانکار نمی‌تواند نسبت به ضرر و زیان وارد شده به اموال و دارایی‌های خود دعوایی مطرح نماید.

ماده ۴۸. خاتمه پیمان

ز) در مورد تضمین های پیمانکار، به ترتیب زیر عمل می شود :

۱- تضمین انجام تعهدات پیمان، طبق روش تعیین شده در تبصره ۱ ماده ۳۴ آزاد می شود، با این تفاوت که آخرین صورت وضعیت موقت موضوع تبصره پیشگفته حداکثر تا یک ماه پس از تحویل کار، اعم از قسمت تحویل موقت شده و تحویل قطعی شده، با احتساب مصالح پای کار تهیه شود.

۲- تضمین حسن انجام کار قسمت تحویل موقت شده و قسمت تحویل قطعی شده، هر یک جداگانه طبق ماده ۳۵ آزاد می شود.

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

پروژه‌ای با ۱۷ درصد افزایش مقادیر و ۴۱ درصد کاهش مقادیر مواجه است. آیا پیمانکار درخصوص عدم موافقت با ارائه کار با نرخ پیمان (مطابق بند الف - ۲ ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان) و تقاضای خاتمه پیمان از کارفرما محق می‌باشد؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

به استناد ردیف ۲ از بند (الف) ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان کاهش مقادیر و حذف آن‌ها نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود. اگر کاهش مقادیر از حد تعیین شده بیشتر شود و پیمانکار با ادامه کار موافق باشد، عملیات موضوع پیمان در چارچوب پیمان انجام می‌شود. ولی در صورتیکه پیمانکار مایل به انجام کار نباشد، پیمان طبق ماده ۴۸ خاتمه داده می‌شود. شایان ذکر است محاسبه سقف ۲۵ درصد برای افزایش مقادیر و کاهش یا حذف مقادیر باید به تفکیک صورت پذیرد.

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

پیمانی با توجه به ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، طی اعلام کتبی کارفرما خاتمه داده شده است. یادآور می‌شود پروژه مذکور در هشت بلوک ساختمانی بوده و عملیات انجام شده تاکنون در مراحل ۱۰ تا ۵۰ درصد عملیات اجرایی در بلوک‌های مورد قرارداد می‌باشد. اکنون با توجه به این که هیچ یک از بلوک‌ها به اتمام نرسیده و قابل بهره برداری نمی‌باشد، آیا پروژه می‌تواند به استناد به بند (الف) ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان تحویل قطعی گردد؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای منعقد شده براساس شرایط عمومی، در صورت ابلاغ ماده ۴۸ از سوی کارفرما، همانطور که طبق بند (الف) ماده مذکور تصریح گردیده، کارفرما آن قسمت از کارها را که ناتمام است طبق مقررات درج شده در ماده ۴۱ تحویل قطعی و آن قسمت را که پایان یافته است طبق مقررات تعیین شده در ماده ۳۹ تحویل موقت می‌گیرد. ...

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

ادامه پاسخ :

اگر معایبی در مورد کارهای ناتمام مشاهده شود، پیمانکار مکلف است به هزینه خود، در مدت مناسبی که با توافق کارفرما تعیین می شود، رفع عیب نماید و سپس تحویل قطعی دهد. منظور از عبارت (آن قسمت از کارها که پایان یافته است طبق مقررات تعیین شده در ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان تحویل موقت می گیرد) در ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، آن قسمت از کار می باشد که به اتمام رسیده است و ناتمام بودن بخش های دیگر مانع کارکرد و بهره برداری در نظر گرفته شده برای قسمت مذکور، براساس پیمان منعقد و مشخصات فنی پروژه نباشد.

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در مقطعی از یک پروژه، کارفرما عملیات را متوقف و خاتمه پیمان را به پیمانکار ابلاغ نموده است، در این راستا کلیه مفاد ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان در خصوص محاسبه ادعاهای پیمانکار رعایت گردیده و به جز نحوه محاسبه هزینه مصالح پایکار موجود در کارگاه، سایر بندها با پیمانکار مورد توافق واقع شده است، ولی در خصوص مورد یاد شده پیمانکار ادعا می‌کند " کارفرما می‌بایست در پرداخت هزینه مصالح پایکار علاوه بر هزینه مندرج در فاکتور و اعمال ضریب بالاسری قرارداد بر آن، هزینه‌های متعلقه در خصوص بارگیری، حمل و تخلیه مصالح در محل کارگاه را نیز پرداخت نماید به نحوی که ضریب بالاسری قرارداد بر مجموع هزینه فاکتور و هزینه‌های حمل اعمال گردد. ...

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

ادامه پرسش :

با توجه به شرح فوق، آیا با اعمال ضریب بالاسری قرارداد (به عنوان مثال ضریب ۱.۳) بر روی هزینه مندرج در فاکتور خرید مصالح پیکار، سایر هزینه‌های متعلقه نظیر بارگیری، حمل و تخلیه مصالح نیز پوشش داده می‌شود یا خیر؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای تابع ضوابط طرح های تملک دارایی های سرمایه ای که براساس فهرست های بهای واحد پایه منعقد شده اند، چنانچه پیش از اتمام کارهای موضوع پیمان، قرارداد طبق ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان خاتمه یابد، بهای مصالح موجود در کارگاه که طبق مشخصات برای اجرای موضوع تهیه شده اند براساس نرخ متعارف روز (مورد توافق دو طرف) در تاریخ خرید و صرفا با اعمال ضریب بالاسری در صورت وضعیت قطعی منظور می شود. ...

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

ادامه پاسخ :

در ضمن چنانچه مصالح مزبور طبق ضوابط فهرست بهای واحد پایه مربوط مشمول پرداخت هزینه حمل باشند، هزینه حمل آنها طبق ضوابط و براساس ردیفهای مربوط با اعمال ضریبهای مندرج در پیمان (بالاسری، منطقه ای، پیشنهادی پیمانکار و حسب مورد سایر ضریبهای مربوط) محاسبه و در صورت وضعیت قطعی درج می شود

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در صورت خاتمه پیمان بر اساس ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه به چه صورت محاسبه و پرداخت می‌گردد؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای منعقدہ براساس شرایط عمومی پیمان در صورتی که پیمان طبق ماده ۴۸ خاتمه داده شود، نحوه محاسبه هزینه تجهیز به شرح زیر می باشد:

براساس بند (۳-۵) دستورالعمل تجهیز و برچیدن کارگاه در صورت تامین هر یک از ردیف‌های تجهیز و برچیدن کارگاه و با توجه به مفاد بند (۴) دستورالعمل یاد شده هزینه هر یک از ردیف‌های تجهیز و برچیدن کارگاه به تناسب پیشرفت عملیات مربوط به آن‌ها محاسبه شده و در صورت وضعیت‌ها درج می گردد. ...

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

ادامه پاسخ :

بنا به شرح یاد شده اگر پیمانی در حین اجرای عملیات پیمان بر اساس ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان خاتمه داده شود، ردیف‌هایی از تجهیز و برچیدن که توسط پیمانکار انجام نشده قابل پرداخت به پیمانکار نخواهد بود. در ضمن در حالت ابلاغ ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان از طرف کارفرما، با توجه به این که تجهیز کارگاه توسط پیمانکار برچیده نمی‌شود، بابت آن‌ها وجهی به عنوان برچیدن کارگاه به پیمانکار پرداخت نمی‌شود.

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

پروژه‌ای مطابق با ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۲۴ منعقد شده و مطابق ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان پس از اجرای پی خاتمه داده شده است. در جدول ساختار شکست پروژه، درصد ریالی مربوط به فعالیت اجرای صفحه ستون، بولت و متعلقات پای ستون یکجا آورده شده‌اند. با خاتمه کار طبق ماده ۴۸، با توجه به اینکه اجرای این فعالیت به طور کامل انجام نگرفته و فقط صفحه ستون و بولت آن نصب گردیده و متعلقات پای ستون به دلیل عدم اجرای اسکلت، کامل اجرا نگردیده است، هزینه این فعالیت که درصد آن با توجه به جدول شکست کار به طور کامل انجام نشده است، به چه صورت محاسبه می‌گردد؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای منعقد شده بر اساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۲۴ در صورتی که پیمان مشمول ماده ۴۶ یا ۴۷ شرایط عمومی پیمان گردد، صورت وضعیت قطعی براساس کارهای انجام شده، درصدهای موافقت و بهای مصالح پایکار موضوع بند ج ماده ۱۱ محاسبه و قطعی می‌گردد. در صورت عدم تکمیل یک فعالیت که درصد مشخصی برای آن در پیوست شماره ۲ درج شده است، صرفاً در تعیین دقیق درصد (وزن) اجرای آن فعالیت، می‌توان از ردیف‌های فهرس بهای منضم به پیمان استفاده نمود.

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در خصوص پرداخت قیمت مصالح و تجهیزات پیکار در پروژه های مشمول ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، آیا ضروری قابل اعمال می باشد؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در پیمان‌های مشمول ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، مصالح موجود در کارگاه که طبق مشخصات فنی بوده و برای اجرای موضوع پیمان تهیه شده است، اندازه گیری و بهای آن‌ها براساس نرخ متعارف روز در تاریخ خرید، که مورد توافق دو طرف باشد، در صورت وضعیت قطعی منظور می‌شود. به استناد مصوبه شورای عالی فنی به بهای مصالح فوق فقط هزینه بالاسری پیمان قابل اعمال می‌باشد و سایر ضرایب قرارداد تعلق نمی‌گیرد.

ماده ۴۹. تعلیق

الف) کارفرما می تواند در مدت پیمان، اجرای کار را برای **یک بار** و حداکثر **سه ماه** معلق کند، در این صورت باید مراتب را با تعیین تاریخ شروع تعلیق به پیمانکار اطلاع دهد. در مدت تعلیق، پیمانکار مکلف است که تمام کارهای انجام شده، مصالح و تجهیزات پای کار، تاسیسات و ساختمان‌های موقت را بر اساس پیمان به طور شایسته، حفاظت و حراست کند.

ماده ۴۹. تعلیق

ب) کارفرما هزینه های بالاسری پیمانکار را در دوران تعلیق به میزان تعیین شده در اسناد و مدارک پیمان به پیمانکار می‌پردازد. اگر در اسناد و مدارک پیمان، تعیین هزینه‌های یاد شده، به توافق طرفین در زمان ابلاغ تعلیق موکول شده باشد، کارفرما در مورد میزان آن با پیمانکار توافق می‌نماید.

در صورتی که در اسناد و مدارک پیمان، هیچ نوع روشی برای پرداخت هزینه های بالاسری پیمانکار در دوره تعلیق نشده باشد، کارفرما ماهانه مبلغی معادل **۱۰ درصد متوسط کارکرد فرضی ماهانه** را به پیمانکار می‌پردازد.

ماده ۴۹. تعلیق

اگر به دستور کارفرما، قسمتی از کار متوقف شود، بابت هزینه های پیشگفته در مدت تعلیق، ماهانه مبلغی معادل ۱۰ درصد متوسط کارکرد فرضی ماهانه، به تناسب مبلغ کار متوقف شده، به پیمانکار پرداخت می شود. برای تعیین هزینه تعلیق، کسر ماه به تناسب محاسبه می شود.

ماده ۴۹. تعلیق

تبصره : در صورتی که پیش از آغاز عملیات موضوع پیمان، تعلیق پیمان از سوی کارفرما ابلاغ شود، **۱۰ درصد** هزینه تعلیق محاسبه شده طبق بند (ب)، به پیمانکار پرداخت می‌شود.

ج) کارفرما و پیمانکار در مورد ماشین آلاتی که پیمانکار مایل است در مدت تعلیق از کارگاه خارج نماید، بدون پرداخت هیچ نوع هزینه‌ای، توافق می‌کنند. اجاره مربوط به دوران توقف آن تعداد از ماشین آلات که در کارگاه باقی می‌ماند، بر اساس توافق طرفین به پیمانکار پرداخت می‌شود.

ماده ۴۹. تعلیق

د) در صورتی که تعلیق بیش از سه ماه ضروری باشد، کارفرما می تواند با موافقت پیمانکار، مدت تعلیق را برای يك بار و حداکثر ۳ ماه، با شرایط پیش گفته افزایش دهد. در صورت عدم موافقت پیمانکار با تعلیق بیش از ۳ ماه پیمانکار خاتمه یافته و طبق ماده ۴۸ عمل می شود.

ه) هرگاه عوامل موجب تعلیق کار برطرف شود، کارفرما با تعیین مهلتی برای پیمانکار به منظور آماده نمودن کارگاه، تاریخ شروع مجدد کار را به پیمانکار ابلاغ می کند.

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

آیا هزینه تعلیق به پیمانکار به تعلیق‌هایی که در مدت اولیه پیمان ابلاغ گردیده پرداخت می‌گردد یا خیر؟ هزینه‌های بالاسری در دوره تعلیق چگونه محاسبه می‌گردد؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای تابع ضوابط طرح‌های عمرانی که با استفاده از شرایط عمومی پیمان جدید منعقد شده‌اند، به موجب ماده ۴۹، کارفرما می‌تواند در مدت پیمان که عبارتست از: "مدت مندرج در بند ب ماده ۴ موافقتنامه و تغییرات احتمالی براساس ماده ۳۰"، برای یک بار و حداکثر سه ماه کار را معلق کند، بنابراین ابلاغ تعلیق، محدود به مدت اولیه نمی‌باشد. ...

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

ادامه پاسخ :

در ضمن برای محاسبه هزینه‌های بالاسری دوران تعلیق (پیمان‌هایی که در اسناد و مدارکشان هیچ نوع پیش بینی برای پرداخت هزینه مزبور نشده است) کارهایی که در حین اجرا به طور کامل معلق شده‌اند، کارفرما ماهانه مبلغی معادل 1% درصد متوسط کارکرد فرضی ماهانه (حاصل تقسیم مبلغ اولیه به مدت اولیه پیمان) را به پیمانکار می‌پردازد. بنابراین در این حالت خارج قسمت کارکرد نهایی به مدت واقعی انجام کار ملاک عمل نیست.

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

منظور از عبارت "به تناسب مبلغ کار متوقف شده" در ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان در محاسبه هزینه‌های بالاسری پیمانکار در دوره تعلیق به طور واضح چیست؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در مورد قراردادهای منعقد شده با شرایط عمومی پیمان جدید (که در شرایط خصوصی آن ها هیچ نوع پیش بینی برای پرداخت هزینه های بالاسری پیمانکار برای دوره تعلیق نشده است) چنانچه در مدت پیمان، بعنوان مثال ۴۰ درصد از کار باقی مانده طبق ماده ۴۹ معلق گردد ولی بقیه کار ادامه داشته باشد، کارفرما ماهانه معادل ۴ درصد ($10 \times 4\% = 4$) متوسط کارکرد فرضی را طبق ماده ۴۹ به پیمانکار می پردازد. توضیح اینکه در صورت ابلاغ تعلیق در مدت پیمان، میزان هزینه بالاسری دوره تعلیق پیمانکار ارتباطی با میزان کار انجام شده در زمان ابلاغ تعلیق ندارد.

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

به استناد آیین نامه استانداردهای اجرایی طرح‌های عمرانی، موضوع ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و در چارچوب نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی کشور فهرست‌بهای واحد پایه رشته راه، باند فرودگاه و زیرسازی راه آهن سال ۱۳۸۳ از نوع گروه اول (لازم الاجراء) که به تصویب شورای عالی فنی رسیده است ابلاغ گردیده و فاقد فهرست دستمزد نیروی انسانی و هزینه‌های ساعتی ماشین آلات مربوط به آن می‌باشد. ...

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

ادامه پرسش :

با توجه به تعلیق کارگاه بر اساس ضوابط ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان جدید و نیاز به مشخص شدن دستمزد نیروی انسانی و هزینه ساعتی ماشین آلات برای برآورد هزینه کارهایی که بعد از ابلاغ این بخشنامه تهیه می‌شوند، هزینه‌های تعلیق چگونه محاسبه و پرداخت می‌گردد؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای طرح های تملک دارایی های سرمایه ای که براساس شرایط عمومی پیمان، پیوست بخشنامه شماره ۱۰۲/۱۰۸۸۵۴/۸۴۲ مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۰۳، در صورت احراز شرایط تعلیق به استناد ماده ۴۹ توسط کارفرما، چنانچه در شرایط خصوصی پیمان روشی برای پرداخت هزینه های تعلیق پیش بینی نشده باشد، این هزینه ها بر طبق ماده مذکور تعیین و به پیمانکار پرداخت می شود.

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

در صورتی که ماشین آلات موجود در کارگاه در زمان تعلیق مورد نیاز پروژه نباشد آیا کارفرما می‌تواند هزینه‌ای بابت آن‌ها پرداخت نماید؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

در قراردادهای منعقد شده بر اساس شرایط عمومی پیمان جدید اگر مطابق شرایط بند (الف) ماده ۴۹، کارفرما تعلیق را به پیمانکار ابلاغ نموده باشد، آن تعداد از ماشین آلاتی که با توجه به برنامه زمان بندی اجرای کار مورد نیاز کار باشد ولی از طرف کارفرما برای خروج آنها از کارگاه به پیمانکار ابلاغی به عمل نیامده باشد و در دوران تعلیق در کارگاه باقی میمانند، اجاره مربوط به دوران توقف ماشین آلات یاد شده طبق بند (ج) ماده ۴۹ پرداخت می شود.

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پرسش :

چنانچه به دستور کارفرما، عملیات اجرایی پروژه، برای مدت معین بدون تادیه هزینه‌های دوران توقف، معلق و متوقف شود، آیا هزینه‌های دوران توقف برای دوره مازاد بر مدت تعیین شده براساس ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان قابل مطالبه است یا خیر؟

سوالات و ابهامات ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان

پاسخ :

طبق ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان کارفرما می تواند در مدت پیمان، اجرای کار را به شرحی که در بند (الف) ماده ۴۹ مذکور آمده برای یک بار و حداکثر سه ماه معلق کند. در صورتی که تعلیق بیش از ۳ ماه ضروری باشد کارفرما می تواند با موافقت پیمانکار، مدت تعلیق را برای یک بار و حداکثر سه ماه با شرایط یاد شده افزایش دهد. در صورت عدم موافقت پیمانکار با تعلیق بیش از سه ماه، پیمان خاتمه یافته و بر طبق ماده ۴۸ عمل می شود. نظر به این که در ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان حداکثر مدت تعلیق شش ماه تعیین شده، اگر ماراد بر شش ماه یاد شده پیمانکار به کار ادامه دهد، هیچگونه هزینه ای از بابت تعلیق اضافه بر شش ماه به او تعلق نمی گیرد.

ماده ۵۰. هزینه تسریع کار، خسارت تاخیر کار

الف) اگر در مقابل اتمام پیش از موعد کار، در اسناد و مدارک پیمان، پرداخت هزینه تسریع کار به پیمانکار، پیش بینی شده باشد و پیمانکار پیش از سپری شدن مدت پیمان، عملیات موضوع پیمان را تکمیل کند و آماده تحویل نماید، پیمانکار محق به دریافت هزینه تسریع طبق شرایط پیش بینی شده می باشد.

ماده ۵۰. هزینه تسریع کار، خسارت تاخیر کار

ب) در پایان کار، در صورتی که مدت انجام کار، بیش از مدت اولیه پیمان به علاوه مدت‌های تمدید شده پیمان باشد، مهندس مشاور با رعایت ماده ۳۰ و رسیدگی به دلایل پیمانکار، مدت تاخیر غیر مجاز را تعیین می‌کند، تا پس از تصویب کارفرما، به شرح زیر، ملاک محاسبه خسارت تاخیر قرار گیرد.

ماده ۵۰. هزینه تسریع کار، خسارت تاخیر کار

۱- هرگاه جمع مدت تاخیر غیر مجاز از **یک دهم مدت پیمان** بیشتر نشود ، برای هر روز تاخیر ، **یک دو هزارم مبلغ باقیمانده کار** که در اجرای آن تاخیر شده است.

۲- هرگاه جمع مدت تاخیر غیر مجاز از **یک دهم مدت پیمان** بیشتر شود، تا **یک دهم مدت پیمان** طبق **بند ۱** و برای مازاد بر آن **تا یک چهارم مدت پیمان**، برای هر روز تاخیر **یک هزارم مبلغ باقیمانده کار** که در اجرای آن تاخیر شده است.

ماده ۵۰. هزینه تسریع کار، خسارت تاخیر کار

۳- هرگاه جمع مدت تاخیر غیر مجاز از يك چهارم مدت پیمان بیشتر شود ولی پیمان ادامه یابد، مجموع خسارت‌های تاخیر قابل دریافت از پیمانکار نمی‌تواند از جمع خسارت محاسبه شده بر پایه بند (۲) بیشتر شود و مدت اضافه بر يك چهارم مدت پیمان، برای ادامه و انجام کار بدون دریافت خسارت منظور می‌شود.

ماده ۵۰. هزینه تسریع کار، خسارت تاخیر کار

۴- مبلغ باقی مانده کار که در اجرای آن تاخیر شده است، عبارت است از مبلغ پیمان، منهای مبلغ صورت وضعیت مربوط به کارهای انجام یافته تا آخرین روز مدت پیمان.

۵- در صورتیکه پیمان، طبق ماده ۴۶ فسخ شود، یا طبق ماده ۴۸، به پیمان خاتمه داده شود، تاخیر کار نسبت به برنامه تفصیلی با رعایت ماده ۲۱ (تغییر مدت پیمان) بررسی شده، میزان مجاز و غیر مجاز آن تعیین می شود بابت تاخیر غیر مجاز پیمانکار، طبق مفاد این بند، پرداخت خسارت تاخیر به پیمانکار تعلق می گیرد. در این حالت، مبلغ باقی مانده کار که در اجرای آن تاخیر شده، عبارت است از مبلغ کارهایی که طبق برنامه زمانی تفصیلی و با در نظر گرفتن تاخیر مجاز پیمانکار باید تا تاریخ فسخ یا خاتمه پیمان انجام می شد منهای مبلغ کار انجام شده.

ماده ۵. هزینه تسریع کار، خسارت تاخیر کار

۶- در مواردی که اخذ خسارت تاخیر بیش از ارقام درج شده در این ماده ضروری می‌باشد و در اسناد و مدارک پیمان، میزان آن پیش‌بینی شده باشد، خسارت تاخیر را بر اساس آن محاسبه می‌کنند.

ماده ۵۱. صورت حساب نهایی

صورت حساب نهایی پیمان که ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ تصویب صورت وضعیت قطعی توسط کارفرما تهیه می‌شود، عبارت است از مبلغ صورت وضعیت قطعی که طبق ماده ۴۰ تهیه و تصویب می‌شود و مبلغی که بر اساس اسناد و مدارک پیمان به مبلغ بالا اضافه یا از آن کسر می‌گردد، مانند وجوه ناشی از تعدیل آحاد بها، بهای مصالح، تجهیزات، ماشین آلات تحویلی کارفرما به پیمانکار، مبلغ جبران خسارت یا جریمه‌های رسیدگی و قطعی شده.

ماده ۵۱. صورت حساب نهایی

صورت حساب نهایی تهیه شده توسط کارفرما در صورتی که مورد قبول پیمانکار باشد، توسط کارفرما و پیمانکار امضا می‌شود. اگر پیمانکار به صورت حساب نهایی تهیه شده توسط کارفرما معترض باشد و آن را امضا نکند، باید ظرف **یک ماه**، نظر خود را با مدارک کافی به کارفرما بنویسد وگرنه صورت حساب نهایی از طرف پیمانکار پذیرفته شده تلقی می‌شود. کارفرما در صورت تایید اعتراض پیمانکار، صورت حساب نهایی را اصلاح می‌کند و دو طرف پیمان آن را امضا می‌کنند.

ماده ۵۱. صورت حساب نهایی

صورت حساب نهایی تائید شده به شرح بالا که ملاک تسویه حساب پیمانکار طبق ماده ۵۲ قرار می‌گیرد، برای دو طرف پیمان قطعی است و هر گونه اعتراض و ادعایی در مورد آن بی تاثیر می‌باشد. در صورتی که پیمانکار نسبت به صورت حساب نهایی تهیه شده توسط کارفرما معترض باشد و اعتراض خود را در مهلت تعیین شده اعلام کند و اعتراض او مورد پذیرش کارفرما قرار نگیرد، پیمانکار می‌تواند برای حل مسئله، طبق ماده ۵۳ اقدام نماید.

ماده ۵۱. صورت حساب نهایی

تبصره ۱- در صورتی که به علت تاخیر در رسیدگی آخرین صورت وضعیت موقت یا صورت وضعیت قطعی یا تاخیر در تهیه صورت حساب نهایی، هزینه‌های اضافی بابت تمدید ضمانت‌نامه‌های پیمانکار ایجاد شود، کارفرما این هزینه‌های اضافی را که از سوی پیمانکار تامین شده است، به او پرداخت می‌کند و اگر مدت تاخیر در آزاد کردن هر يك از تضمین‌ها از ۳ ماه بیشتر شود، کارفرما تضمین مربوط را آزاد می‌نماید.

ماده ۵۱. صورت حساب نهایی

تبصره ۲- هر گاه بر اساس صورت وضعیت قطعی، معلوم شود که در آخرین صورت وضعیت موقت، پیمانکار بدهکار نبوده یا بدهی او کمتر از نصف کسور تضمین حسن انجام کار بوده است یا طبق صورت حساب نهایی، مشخص شود که در زمان تصویب صورت وضعیت قطعی پیمانکار بدهکار نبوده است، کارفرما باید بی درنگ تضمین آزاد نشده مربوط به هر یک از مدارک یاد شده را آزاد کرده و هزینه تمدید آن ها را از سوی پیمانکار تأمین شده است، برای مدتی که در آزاد نمودن آن ها تاخیر ایجاد کرده، پرداخت کند.

ماده ۵۲. تسویه حساب

الف) هرگاه بر اساس صورت حساب نهایی که به شرح ماده ۵۱ تهیه شده است، پیمانکار بستانکار شود، طلب او حداکثر در مدت **سه ماه** از تاریخ امضای صورت حساب نهایی یا اعلام کارفرما پرداخت می‌گردد و به غیر از نصف تضمین حسن انجام کار، که تا تحویل قطعی باید نزد کارفرما باقی بماند، دیگر تضمین های پیمانکار، از هر نوع که باشد، **بی درنگ آزاد می شود.**

ماده ۵۲. تسویه حساب

ب) هر گاه بر اساس صورت حساب نهایی، پیمانکار بدهکار شود، مکلف است که در مدت يك ماه از تاریخ انقضای صورت حساب نهایی یا اعلام کارفرما، به شرح بالا طلب کارفرما را بپردازد و اگر از این پرداخت استتکاف ورزد یا تاخیر ورزد، کارفرما حق دارد، بدون انجام تشریفات قضایی، طلب خود را از محل سپرده‌ها و تضمین های پیمانکار (در صورتی که طبق ماده ۴۷ ضبط نشده باشد) وصول نماید و اگر مبالغ این تضمین ها تکفون نماید، با رعایت قوانین جاری کشور از دیگر دارایی های او وصول کند.

ماده ۵۲. تسویه حساب

هرگاه پیمانکار در مهلت مقرر بالا، طلب کارفرما را پرداخت کند، به غیر از نصف کسور تضمین حسن انجام کار که تا تحویل قطعی نرد کارفرما باقی می ماند، بقیه ضمانت نامه ها و سپرده های او به هر عنوان که باشد، بی درنگ آزاد می شود.

ماده ۵۳. حل اختلاف

الف (هرگاه در اجرا یا تفسیر مفاد پیمان بین دو طرف اختلاف نظر پیش آید، دو طرف می‌توانند برای حل سریع آن، قبل از درخواست ارجاع موضوع یا موضوعات مورد اختلاف به داوری طبق بند (ج) بر حسب مورد، به روش تعیین شده در بند های ۱ و ۲ عمل نمایند.

۱- در مورد مسائل ناشی از برداشت متفاوت دو طرف از متون بخش نامه‌هایی که به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه از سوی سازمان برنامه و بودجه ابلاغ شده است، هر يك از دو طرف از سازمان برنامه و بودجه چگونگی اجرای بخشنامه مربوط را استعلام نماید و دو طرف طبق نظری که از سوی سازمان برنامه و بودجه اعلام می‌شود، عمل کنند.

ماده ۵۳. حل اختلاف

۲- در مورد اختلاف نظرهایی که خارج از شمول بند ۱ است، رسیدگی و اعلام نظر دوباره آن‌ها به کارشناس یا هیات کارشناسی منتخب دو طرف واگذار شود و دو طرف طبق نظری که از سوی کارشناس یا هیات کارشناسی، در چارچوب پیمان و قوانین و مقررات مربوط اعلام می‌گردد، عمل کنند.

ب) در صورتی که دو طرف در انتخاب کارشناس یا هیات کارشناسی موضوع بند ۲، به توافق نرسند یا نظر اعلام شده طبق بندهای ۱ و ۲، مورد قبول هر یک از دو طرف نباشد، برای حل اختلاف، طبق بند (ج) اقدام می‌گردد.

ماده ۵۳. حل اختلاف

ج) هرگاه در اجرا یا تفسیر مفاد پیمان دو طرف اختلاف نظر پیش آید، هر یک از طرف‌ها می‌تواند درخواست ارجاع موضوع یا موضوعات مورد اختلاف به داوری را به رئیس سازمان برنامه و بودجه ارائه نماید.

تبصره ۱- چنانچه رئیس سازمان یاد شده با اعضای مورد اشاره موافقت نمود، مرجع حل اختلاف شورای عالی فنی خواهد بود.

تبصره ۲- رسیدگی و اعلام نظر شورای عالی فنی، در چارچوب پیمان و قوانین و مقررات مربوط انجام می‌شود. پس از اعلام نظر شورای یاد شده، طرف‌ها بر طبق آن عمل می‌نمایند.

ماده ۵۳. حل اختلاف

د) ارجاع موضوع یا موضوعات مورد اختلاف به شورای عالی فنی، تغییری در تعهدات قراردادی دو طرف نمی‌دهد و موجب آن نمی‌شود که یکی از دو طرف به تعهدات قراردادی خویش عمل نکند.

ماده ۵۴. قوانین و مقررات حاکم بر پیمان

قوانین و مقررات حاکم بر پیمان منحصراً قوانین و مقررات کشور جمهوری اسلامی ایران است.

نماینده پیمانکار

نام و نام خانوادگی:

امضاء

نماینده کارفرما

نام و نام خانوادگی:

امضاء

شرایط خصوصی پیمان

Academyofcivil.com

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۱) با وجود اینکه در عرف پیمان‌ها، شرایط خصوصی حاوی ویژگی‌های هر پیمان است که نسبت به شرایط عمومی اولویت دارد، در طرح‌های عمرانی که مربوط به یک کارفرمای اصلی یعنی دولت است، شرایط خصوصی به نحوی تنظیم شده است که تنها در چارچوبی که شرایط عمومی برای آن تعیین کرده است قابل تکمیل باشد. بدین روی، درج مطالبی خارج از محدوده تعیین شده، در شرایط خصوصی مجاز نیست.

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۲) مواد مربوط به شرایط خصوصی به نحوی تنظیم شده است که پاسخگوی نیاز کارهای مختلف باشد. از این رو، مواد شرایط خصوصی برحسب نیاز هر کار، با رعایت تمام مقررات ذیربط، تکمیل می‌شود مواردی از آن که کاربردی در پیمان مورد نظر ندارد، با علامت × پر می‌شود.

تمام صفحه‌های شرایط خصوصی باید به وسیله نمایندگان مجاز دو طرف پیمان امضا و مهر شود.

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۳) اگر برای اجرای کارهای تخصصی ویژه یا آموزش افراد، کارشناس ایرانی در دسترس نباشد، دستگاه اجرایی، تعداد کارشناسان خارجی مورد نیاز و مشخصات هر یک از نظر تجربه و تخصص لازم و کارهای ارجاعی به آنها را در ماده (۱۷- الف) شرایط خصوصی می‌نویسد.

کارشناس خارجی

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۴) اصولاً باید چگونگی دسترسی به کارگاه و نحوه تأمین آب، برق، سوخت و مخابرات مورد نیاز اجرای کار در اسناد مناقصه تعیین شود تا پیمانکار بتواند بر اساس آن، قیمت پیشنهادی خود را ارائه دهد. تعهدات و تسهیلاتی که دستگاه اجرایی در نظر دارد در زمینه تجهیز کارگاه در اختیار پیمانکار قراردهد، در ماده (۲۰- الف) شرایط خصوصی، به صورت روشن مشخص می‌نماید.

تعهدات و تسهیلات دستگاه اجرایی برای تجهیز کارگاه

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۵) اگر دستگاه اجرایی در نظر دارد اقلامی از مصالح، تجهیزات و ماشین‌آلات را به هزینه خود تأمین کند و در اختیار پیمانکار قرار دهد یا تسهیلاتی برای تهیه آن‌ها فراهم نماید، اقلام مورد نظر و در صورت لزوم، شرایط واگذاری آن‌ها را در ماده (۲۰-ب) به صورت روشن، پیش‌بینی می‌کند.

تامین مصالح، تجهیزات و ماشین‌آلات توسط کارفرما

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۶) به منظور بیمه کردن کارهای موضوع پیمان، دستگاه اجرایی باید در ماده (۲۱-ج) شرایط خصوصی، حوادث احتمالی را که باعث بروز خسارت به کار می‌شود و تمام یا قسمت‌هایی از کار را که ممکن است در اثر حادثه دچار خسارت شود، مشخص نماید تا پیش از شروع کار، طبق ماده ۲۱ شرایط عمومی، آن را بیمه کند.

بیمه کارهای موضوع پیمان

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۷) تأمین زمین مورد نیاز برای اجرای موضوع پیمان و تجهیز کارگاه، به عهده دستگاه اجرایی است. اگر در موارد خاصی، دستگاه اجرایی در نظر داشته باشد که تأمین تمام یا قسمتی از زمین تجهیز کارگاه را به پیمانکار محول کند، تأمین آن از سوی پیمانکار را در ماده (۲۸ - الف) شرایط خصوصی، پیش‌بینی می‌نماید.

تأمین زمین موضوع اجرای پیمان و کارگاه توسط پیمانکار

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۸) با توجه به روشی که طبق دستورالعمل تعدیل آحادیها، باید برای پیمانها مورد عمل باشد، عبارت زیر با درج شماره و تاریخ دستورالعمل مربوط، در زیر ماده «۲۹- ۵» شرایط خصوصی درج می‌شود.

(نرخ این پیمان طبق بخشنامه شماره ..... مورخ ..... سازمان برنامه و بودجه تعدیل می‌شود. شاخص مبنای پیمان دوره سه ماهه ..... سال ..... است).

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

در کارهایی که روش خاصی برای تعدیل آنها لازم است، طبق دستورالعمل تعدیل آحادبها، روش مناسب آن را دستگاه اجرایی پیشنهاد می‌کند و پس از تصویب شورای عالی فنی، روش مصوب را در زیر ماده (۲۹-ه) شرایط خصوصی شرح می‌نماید.

در موارد خاص، اگر تمام یا قسمتی از قرارداد مشمول تعدیل نباشد، عدم شمول تعدیل به آن در ماده (۲۹-ه) پیش‌بینی می‌شود.

تعدیل

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۹) ارز مورد نیاز برای پرداخت حقوق متخصصان خارجی یا تهیه مصالح و تجهیزات خاص از خارج، با توجه به مقررات ارزی کشور و سهمیه ارزی دستگاه اجرایی، با تعیین نرخ برابری ارز، به ترتیب، در مواد (۳۸- الف) و (۳۸- ب) شرایط خصوصی پیش‌بینی می‌شود.

پیش‌بینی ارز مورد نیاز

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۱۰) در کارهایی که به ماشین‌آلات و ابزار خاصی نیاز است که در داخل کشور نمی‌توان تأمین کرد، دستگاه اجرایی، با توجه به مقررات ارزی کشور و سهمیه ارزی که در اختیار دارد، نوع تعداد، و مشخصات ماشین‌آلات مورد نیاز و اعتبار ارزی که برای این منظور اختصاص خواهد داد را در ماده (۳۸-۵) شرایط خصوصی پیش‌بینی می‌نماید.

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

پرداخت معادل ریالی این ماشین آلات و دیگر هزینه‌های خرید آن‌ها به عهده پیمانکار است و مالکیت آن‌ها متعلق به پیمانکار می‌باشد. در کارهایی که به روش ترک مناقصه به پیمانکار ارجاع می‌شود، مفاد ماده (۳۸-۵) شرایط خصوصی آن‌ها باید پیش از ارجاع کار به پیمانکار، به تأیید سازمان برنامه و بودجه برسد.

تامین ماشین آلات از خارج کشور

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

(۱۱) در پیمان‌هایی که دستگاه‌های اجرایی در نظر دارند به منظور ایجاد انگیزه برای تسریع در کار، هزینه تسریع کار به پیمانکار پرداخت کنند، باید میزان و شرایط مورد نظر برای پرداخت آن را همراه با مشخصات اصلی کار، به سازمان برنامه و بودجه منعکس نمایند تا در صورت تصویب شرایط و میزان تسریع کار از سوی این سازمان، مراتب در ماده (۵۰ - الف) شرایط خصوصی پیمان مربوط درج شود.

هزینه تسریع کار

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

۱۲) مهندس مشاوره که مسئولیت نظارت بر اجرای کار را به عهده می‌گیرد، باید **تمام صفحه‌های شرایط خصوصی را امضا و مهر کند.**

۱۳) با توجه به اینکه شمول بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی طرح‌های عمرانی به پیمان‌ها در مفاد هر یک از آن‌ها مشخص شده است، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های نافذ بر کار مورد نظر در زمان ارجاع کار، باید جداگانه مورد عمل قرار گیرد.

مقدمه شرایط خصوصی پیمان

در زیر فهرست کلی بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی طرح‌های عمرانی معتبر در تاریخ صدور این دستورالعمل، که مربوط به کارهای پیمانکاری بوده و در هیچ قسمت از اسناد و مدارک پیمان منظور نشده است و باید جداگانه مورد عمل قرار گیرد، به عنوان راهنما آورده شده است. بدیهی است در هر زمان، با توجه به بخشنامه‌های جدید صادر شده و یا بخشنامه‌های موجود اصلاح شده، باید از آخرین بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط استفاده شود.

فهرست کلی بخش نامه‌ها دستورالعمل‌های معتبر در تاریخ صدور این دستورالعمل در پیمان‌های پیمانکاری

موضوع	شماره	تاریخ صدور	مرجع صادر کننده
حق بیمه کارکنان شاغل در طرح‌های عمرانی	۱۰۱۶۳۰۰۵۴/۵۵۵۰	۱۳۶۳/۱۲/۱۲	سازمان برنامه و بودجه
حق بیمه کارکنان شاغل در طرح‌های عمرانی	۵۴-۶۷۷۲-۲۸۸۰/۱	۱۳۶۴/۶/۲۸	سازمان برنامه و بودجه
نحوه پرداخت ارزش قبل از استخراج مصالح معدنی	۱۰۱۲۹۱۹/۵۴/۵۲۰۰	۱۳۶۴/۱۱/۱۷	سازمان برنامه و بودجه
بلوکه نمودن مطالبات پیمانکار و استرداد کسور وجه‌الضمان	۱۰۸۴۶۲	۱۳۶۴/۱۲/۲۱	مصوبه هیأت وزیران
حق بیمه کارکنان پیمانکاران جزء	۱۳۰/۳	۱۳۶۶/۹/۱۸	سازمان تأمین اجتماعی
نحوه همکاری پیمانکاران ساختمانی و تأسیساتی	۴۹۱۶-۱/۵۴/۱۰۲۸	۱۳۶۹/۴/۱۰	سازمان برنامه و بودجه
حق بیمه بیکاری کارکنان شاغل در طرح‌های عمرانی	۱۸۷۱۳-۱/۵۴/۴۲۴۳۱	۱۳۶۹/۱۲/۵	سازمان برنامه و بودجه
دستورالعمل نحوه تعدیل آحاد بها	۹۷۱۶-۱/۵۴/۲۰۸۰	۱۳۷۰/۶/۲۳	سازمان برنامه و بودجه
مقررات اخذ تضمین و تأدیه پیش پرداخت	۳۳۷۶۷/ ت ۳۲۵ هـ	۱۳۷۰/۷/۱۲	مصوبه هیأت وزیران
نحوه پرداخت عوارض شهرداری	۱۱۴۳۱-۱/۵۴/۱۵۳۷۷	۱۳۷۲/۷/۱۲	سازمان برنامه و بودجه
بلوکه نمودن مطالبات پیمانکار و استرداد کسور وجه‌الضمان	۱۹۰/ ت ۱۹۴۱۱ هـ	۱۳۷۷/۲/۱۷	مصوبه هیأت وزیران

شرایط خصوصی پیمان

این شرایط خصوصی، در توضیح و تکمیل موادی از شرایط عمومی پیمان است که تعیین تکلیف برخی از موارد در آنها، به شرایط خصوصی پیمان موکول شده است و **هیچ‌گاه نمی‌تواند مواد شرایط عمومی پیمان را نقض کند.** از این رو، هرگونه نتیجه‌گیری و تفسیر مواد مختلف این شرایط خصوصی، به‌تنهایی و بدون توجه به مفاد ماده مربوط به آن در شرایط عمومی پیمان، بی‌اعتبار است.

شماره و حروف به‌کار رفته در مواد این **شرایط خصوصی** همان شماره و حروف مربوط به آن در **شرایط عمومی پیمان** است.

شرایط خصوصی پیمان

اگر شرایط عمومی مصوب سازمان برنامه و بودجه همراه اسناد و مدارک پیمان نباشد، شرایط عمومی ابلاغ شده از سوی سازمان برنامه و بودجه به شماره ..... مورخ ..... بر این پیمان حاکم است.

شرایط خصوصی پیمان

ماده ۱۷- الف) پیمانکار متعهد است که برای اجرای موضوع پیمان، تعداد ..... نفر / ماه کارشناس خارجی با تخصص های تعیین شده در زیر به کار گمارد.

ماده ۱۸- ب) آخرین مهلت پیمانکار برای ارائه برنامه تفصیلی اجرای کار ..... روز از تاریخ مبادله پیمان است.

جزئیات روش تهیه برنامه زمانی تفصیلی و به هنگام کردن آن، به شرح زیر می باشد.

ماده ۱۸- ه) گزارش پیشرفت کار پیمانکار باید دارای جزئیات زیر باشد.

شرایط خصوصی پیمان

ماده ۲۰-الف) کارفرما امکانات و تسهیلات تجهیز کارگاه، از قبیل ساختمان، راه، آب، برق، مخابرات و سوخت را که در زیر تعیین شده است، در اختیار پیمانکار قرار می‌دهد.

ماده ۲۰-ب و ۲۰-ز) کارفرما، به شرح زیر، مصالح، تجهیزات و ماشین آلات را تأمین می‌کند.

ماده ۲۰-ه) پیمانکار باید مشخصات تعیین شده در برابر تأمین ماشین آلات رعایت کند.

شرایط خصوصی پیمان

ماده ۲۰- ح) پیمانکار متعهد است که برای کارکنان کارفرما، مهندس مشاور و آزمایشگاه، به شمار افراد زیر، دفتر کارگاهی، مسکن کارگاهی و غذا، به تفکیک و به شرح و مشخصات زیر، تأمین کند:

ماده ۲۱- ج) قسمت‌هایی از موضوع پیمان که پیمانکار باید بیمه کند و همچنین موارد یا حوادثی که باید مشمول بیمه گردد، به شرح زیر است:

ماده ۲۱- و) چگونگی پرداخت هزینه احداث و نگهداری راه‌های انحرافی به پیمانکار، به شرح زیر است:

شرایط خصوصی پیمان

ماده ۲۲- الف) شمار نسخه‌های نقشه‌ها و مشخصات فنی که بدون دریافت هزینه در اختیار پیمانکار قرار می‌گیرد، به شرح زیر است:

ماده ۲۲- ح) شمار نسخه‌ها و مشخصات دستورالعمل‌های راه‌اندازی، تعمیر، نگهداری و راهبری و نقشه‌های چون ساخت که پیمانکار تهیه می‌کند به شرح زیر است:

ماده ۲۴- ب) پیمانکار موظف است که در انتخاب پیمانکاران جزء موارد زیر را رعایت کند.

شرایط خصوصی پیمان

ماده ۲۸ - الف) پیمانکار زمین مورد نیاز برای تجهیز کارگاه را به شرح زیر تأمین می‌کند.

ماده ۲۹ - ه) تعدیل نرخ پیمان به شرح زیر است:

ماده ۳۲ - ج) هزینه انجام آزمایش‌های زیر، به عهده پیمانکار است:

ماده ۳۵ - دریافت وجوه سپرده تضمین حسن انجام کار پیمان، طبق مصوبه شماره ..... مورخ ..... هیات وزیران است.

شرایط خصوصی پیمان

ماده ۳۸- الف) میزان و ترتیب پرداخت‌های ارزی به پیمانکار، برای متخصصان خارجی، به شرح زیر است:

ماده ۳۸- ب) کارفرما ارز مورد نیاز برای تأمین مصالح و تجهیزات زیر را از خارج از کشور تأمین می‌کند.

ماده ۳۸- ه) کارفرما ارز مورد نیاز برای تأمین ماشین آلات و ابزار خاصی که در زیر نام برده شده است را طبق شرایط زیر، تأمین می‌کند.

شرایط خصوصی پیمان

ماده ۳۹ - ب) پیمانکار موظف است که پیش از تکمیل کل کار، قسمت های زیر را در زمان هایی که برای هر یک از آن ها به شرح زیر تعیین شده است، تکمیل کند و به کارفرما تحویل دهد.

ماده ۴۷ - د) ماشین آلات اختصاصی این پیمان که در صورت فسخ پیمان باید برای اتمام کار به صورت اجاره در اختیار کارفرما قرار می گیرد، به شرح زیر است:

ماده ۴۹ - ب) هزینه بالاسری پیمانکار در دوره تعلیق، به میزان و ترتیب تعیین شده در زیر، پرداخت می شود.

شرایط خصوصی پیمان

ماده ۵۰- الف) در صورت اتمام پیش از موعد کار، کارفرما هزینه تسریع کار را به نحو تعیین شده در زیر به پیمانکار پرداخت می‌کند

ماده ۵۰- ب- ۶) خسارت تأخیر غیرمجاز پیمان (ناشی از کار پیمانکار) به میزان و ترتیب زیر، از پیمانکار وصول می‌شود.

نماینده پیمانکار

نام و نام خانوادگی:

امضاء

نماینده کارفرما

نام و نام خانوادگی:

امضاء

